

ประเทศไทยกับอาเซียน

One Vision, One Identity, One Community

Scale 1:32,000,000 at 5°N

Mercator Projection

0 100 Kilometers
0 100 Miles

Boundary representation is not necessarily authoritative.
Names in Vietnam are shown without diacritical marks.

คำนำ

กรมประชาสัมพันธ์ โดยสำนักงานการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ ได้จัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องเกี่ยวกับอาเซียนแก่ประชาชนชาวไทยให้แพร่หลายยิ่งขึ้น ซึ่งคณะผู้จัดทำได้รวบรวมเรื่องราวความเป็นมาและความร่วมมือต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ โดยมีกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ซึ่งเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนการสร้างประชาคมอาเซียนในปี 2558 และยังมีแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity) และแผนการสื่อสารของอาเซียน (ASEAN Communication Plan) ของประชาคมอาเซียนทั้งสาม ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นคู่มือในการดำเนินการที่สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียน เพื่อส่งเสริมให้เกิดสันติภาพและความรุ่งเรืองอย่างต่อเนื่องแก่ประชาชนอาเซียน

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ความรู้ ความเข้าใจที่เกิดขึ้น จะช่วยให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่คนไทยต้องร่วมมือกับมิตรประเทศอาเซียน ผลักดันให้เกิดประชาคมอาเซียนขึ้นในปี 2558 สมตามวัตถุประสงค์ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและภูมิภาคต่อไป

สำนักงานการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ

กรมประชาสัมพันธ์

พฤษภาคม 2554

สารบัญ

คำนำ	3
บทที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน	5
กำเนิดอาเซียนและวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์กร	6
สัญลักษณ์ของอาเซียน	10
เพลงประจำอาเซียน	12
กฎบัตรอาเซียน	13
กลไกการบริหารและโครงสร้างองค์กรของอาเซียน	20
ประเทศสมาชิกอาเซียน	23
ประเทศคู่เจรจาอาเซียน	70
บทที่ 2 ประเทศไทยกับอาเซียน	101
บทที่ 3 สู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558	109
ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน	111
ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน	112
ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	113
บทที่ 4 แผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	115
แผนการสื่อสารของประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน	116
การดำเนินมาตรการภายใต้แผนงาน การจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน	138
บทที่ 5 แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน	143
บรรณานุกรม	199
คณะผู้จัดทำ	200

1

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียน

กำเนิดอาเซียนและวัตถุประสงค์

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ อาเซียน (Association of South East Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีจาก 5 ประเทศ ได้แก่ นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตุน อับดุล ราซิก บิน ฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ประเทศมาเลเซีย นายนาซิโซ รามอส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ นายเอส ราชารัตนัม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สาธารณรัฐสิงคโปร์ และพันเอก (พิเศษ) ดร. ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ราชอาณาจักรไทย เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค อารงไว้ซึ่งสันติภาพเสถียรภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การกีดกันอยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจากเจตจำนงที่สอดคล้องกันนี้นำไปสู่การขยายสมาชิกภาพ โดยบรูไนดารุสซาลาม ได้เข้าเป็นสมาชิกในลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 สาธารณรัฐสิงคโปร์เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และสหภาพพม่าเข้าเป็นสมาชิกพร้อมกัน เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และราชอาณาจักรกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ลำดับที่ 10 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ทำให้ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ

ปฏิกิริยากรุงเทพฯ ได้ระบุดำเนินการสงฆ์สำคัญ 7 ประการของการจัดตั้งอาเซียน ได้แก่ (1) ส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ และการบริหาร (2) ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงส่วนภูมิภาค (3) เสริมสร้างความสำเร็จรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ พัฒนาการทางวัฒนธรรมในภูมิภาค (4) ส่งเสริมให้ประชาชนในอาเซียนมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดี (5) ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการฝึกอบรมและการวิจัย และส่งเสริมการศึกษาด้านเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (6) เพิ่มประสิทธิภาพของการเกษตรและอุตสาหกรรม การขยายการค้า ตลอดจนการปรับปรุงการขนส่งและการคมนาคม และ (7) เสริมสร้างความร่วมมืออาเซียนกับประเทศภายนอกองค์การความร่วมมือแห่งภูมิภาคอื่นๆ และองค์การระหว่างประเทศ

นโยบายการดำเนินงานของอาเซียนจะเป็นผลจากการประชุมหารือในระดับหัวหน้ารัฐบาล ระดับรัฐมนตรี และเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน ทั้งนี้การประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) หรือ การประชุมของผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นการประชุมระดับสูงสุดเพื่อกำหนดแนวนโยบายในภาพรวมและเป็นโอกาสที่ประเทศสมาชิกได้ร่วมกันประกาศเป้าหมายและแผนงานของอาเซียนในระยะยาว ซึ่งจะปรากฏเป็นเอกสารในรูปแบบต่างๆ อาทิ แผนปฏิบัติการ (Action Plan) แถลงการณ์ร่วม (Joint Declaration) ปฏิญญา (Declaration) ความตกลง (Agreement) หรืออนุสัญญา (Convention) ส่วนการประชุมในระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสจะเป็นการประชุมเพื่อพิจารณาทั้งนโยบายในภาพรวมและนโยบายเฉพาะด้าน

อาเซียนได้ลงนามร่วมกันในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่ 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) เพื่อประกาศจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี 2563 หรือ ค.ศ. 2020 โดยสนับสนุนการรวมตัวและความร่วมมืออย่างรอบด้าน ในด้านการเมือง ให้จัดตั้ง “ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน” หรือ ASEAN Political-Security Community (APSC) ด้านเศรษฐกิจให้จัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” หรือ ASEAN Economic Community (AEC) และด้านสังคมและวัฒนธรรมให้จัดตั้ง “ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน” หรือ ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) ซึ่งต่อมาผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้เร่งรัดการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนให้เร็วขึ้นกว่าเดิมอีก 5 ปี คือภายในปี 2558 หรือ ค.ศ. 2015 โดยได้เล็งเห็นว่าสถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อาเซียนจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถคงบทบาทหนาในการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาคและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

สัญลักษณ์ของอาเซียน

สัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นรวงข้าวสีเหลือง 10 มัด หมายถึง การที่ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศรวมกัน เพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน อยู่ในพื้นที่วงกลม สีแดง สีขาว และน้ำเงิน ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกภาพ มีตัวอักษรคำว่า “asean” สีน้ำเงิน อยู่ใต้ภาพรวงข้าวอันแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงาน ร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ และความก้าวหน้าของ ประเทศสมาชิกอาเซียน สีทั้งหมดที่ปรากฏในสัญลักษณ์ของอาเซียน เป็นสีสำคัญที่ปรากฏในธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและความก้าวหน้า สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์ และสีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

เพลงประจำอาเซียน (ASEAN Anthem)

การจัดทำเพลงประจำอาเซียน เป็นการดำเนินการตามข้อ 40 ของ กฎบัตรอาเซียนที่กำหนดให้อาเซียน “มีเพลงประจำอาเซียน”

ในปี 2551 ประเทศไทยได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียน ให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันเพลงประจำอาเซียน ซึ่งได้จัด เป็นการแข่งขันแบบเปิดให้ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนที่สนใจ ส่งเพลงของตนเองเข้าประกวด (open competition) โดยมีหลักเกณฑ์ 5 ประการ ได้แก่

1. มีเนื้อร้องเป็นภาษาอังกฤษ
2. มีลักษณะเป็นเพลงชาติประเทศสมาชิกอาเซียน

3. มีความยาวไม่เกิน 1 นาที
4. เนื้อร้องสะท้อนความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียนและความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมและเชื้อชาติ
5. เป็นเพลงที่แต่งขึ้นใหม่

กระทรวงการต่างประเทศ เป็นเจ้าภาพจัดการประกวดแข่งขันเพลงประจำอาเซียนในระดับภูมิภาค การแข่งขันรอบแรกมีขึ้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2551 ที่โรงแรม Pullman Bangkok King Power มีการรวมการจากประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ 1 คน ในส่วนของประเทศไทย ฯพณฯ องคมนตรี พล.ร.อ. อัศนี ปราโมช ได้ให้เกียรติรับเป็นกรรมการฝ่ายไทยและทำหน้าที่ประธานการประกวดคัดเลือกเพลงคณะกรรมการได้คัดเลือกเพลงจำนวน 10 เพลง จาก 99 เพลง ที่ส่งเข้าประกวดจากทุกประเทศสมาชิกอาเซียน (เป็นเพลงที่แต่งโดยชาวไทย 11 เพลง) และการแข่งขันรอบตัดสินมีขึ้นเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2551 คณะกรรมการตัดสินประกอบด้วยกรรมการชุดเดิมจากอาเซียนจำนวน 10 คน และจากนอกอาเซียนอีก 3 คน คือ ประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน และเครือรัฐออสเตรเลีย ที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์เลือกเพลง ASEAN Way ของไทยที่แต่งโดยนายกิตติคุณ สดประเสริฐ (ทำนองและเรียบเรียง) นายสำเภา ไตรอุดม (ทำนอง) และ นางพะยอม วลัยพัชรา (เนื้อร้อง) ให้เป็นเพลงประจำอาเซียน และได้ใช้บรรเลงอย่างเป็นทางการในพิธีเปิดการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552

การมีเพลงประจำอาเซียนถือว่ามีมีความสำคัญต่ออาเซียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเชื่อมโยงประชาชนของรัฐสมาชิกอาเซียน เข้าไว้ด้วยกัน และการที่ไทยได้รับความไว้วางใจจากประเทศสมาชิกอาเซียนให้ เป็นเจ้าภาพจัดการประกวดแข่งขันเพลงประจำอาเซียน รวมทั้งเพลงจากไทยได้รับคัดเลือกให้เป็นเพลงประจำอาเซียน ถือเป็นเกียรติภูมิของประเทศ และแสดงถึงความสามารถของคนไทยด้วย

Soprano

ASEAN Anthem The ASEAN WAY

Lyricist : Payom Valaiphattra

Music: Kittikhun Sodprasert
& Sampao Triudom
Arr.: Kittikhun Sodprasert

Allegretto Maestoso ♩=100

5 **A**

Raise our flag high, sky high Em-brace the pride in our
mp

9 heart A-SEAN we are bonded as one Look-in out to the world. For

B

14 peace, our goal from the ve - ry start And pros - pe ri ty to last. We

mf po co a po co cresc. -----

C

18 dare to dream we care to share. To - ge - ther for A - SEAN we

f ----- *mf* -----

22 dare to dream we care to share for it's the way of A - SEAN

f ----- *rit.* ----- *ff*

กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อปี 2550 ที่ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนาม ในกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเปรียบเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันได้ โดยวัตถุประสงค์ของกฎบัตรคือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและเคารพกฎกติกาในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้ กฎบัตรอาเซียนจะเป็นสถานะนิติบุคคลแก่อาเซียนในฐานะที่เป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental Organization)

จุดเด่นประการหนึ่งของกฎบัตรอาเซียน คือ การที่ข้อบทต่างๆ ถูกกำหนดขึ้นเพื่อให้อาเซียนเป็นองค์การที่ประชาชนเข้าถึงและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนในประเทศสมาชิกมากยิ่งขึ้น กฎบัตรอาเซียนประกอบด้วยบทบัญญัติ 13 บท รวม 55 ข้อย่อย อาจสรุปบทบัญญัติที่สำคัญของกฎบัตรอาเซียนได้ ดังนี้

บทที่ 1 เป้าหมายและหลักการ (Purposes and Principles)
ระบุเป้าหมายของอาเซียนและหลักการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสมาชิก ได้แก่ เป้าหมายการส่งเสริมสันติภาพ เสถียรภาพ ความสามารถในการแข่งขันของภูมิภาค ความกินดีอยู่ดีของประชาชน ความมั่นคงของมนุษย์ การส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม การลดช่องว่างของการพัฒนาการส่งเสริมประชาธิปไตย การเคารพสิทธิมนุษยชน การพัฒนาอย่างยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การศึกษา ยาเสพติด การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน เป็นต้น ส่วนหลักการ ได้แก่ เรื่องอำนาจอธิปไตย การไม่แทรกแซงกิจการภายใน หลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล และการเคารพความแตกต่าง เป็นต้น

บทที่ 2 สถานะบุคคล (Legal Personality) ให้อาเซียน มีสถานะบุคคล

บทที่ 3 สมาชิกภาพ (Membership) กำหนดกฎเกณฑ์และ กระบวนการในการรับสมาชิกใหม่ เช่น ต้องเป็นประเทศที่อยู่ในภูมิภาค เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้รับการรับรองจากประเทศสมาชิก อาเซียนและต้องยินยอมผูกพันตามกฎหมายและสามารถปฏิบัติตาม พันธกรณีของรัฐสมาชิก รวมทั้งกำหนดสิทธิและหน้าที่ของรัฐสมาชิก ไว้กว้างๆ คือรัฐสมาชิกจะมีสิทธิและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎบัตร และความตกลงต่างๆ ของอาเซียน รวมถึงหน้าที่ในการออกกฎหมาย ภายในเพื่อรองรับพันธกรณีด้วย

บทที่ 4 องค์กรของอาเซียน (Organs) ประกอบด้วย

1. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบายและมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง

2. คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ทำหน้าที่เตรียม การประชุมสุดยอดอาเซียน ประสานงานระหว่าง 3 เสาหลัก เพื่อ ความเป็นบูรณาการในการดำเนินงานของอาเซียน และแต่งตั้ง รองเลขาธิการอาเซียน

3. คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Council) สำหรับ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนที่แต่ละประเทศสมาชิกแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ ประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามนโยบายของผู้นำทั้งใน เรื่องที่อยู่ภายใต้เสาหลักของตน และเรื่องที่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้อง กับหลายเสาหลัก และเสนอรายงานและข้อเสนอแนะในเรื่องที่อยู่ ภายใต้การดูแลของตนต่อผู้นำ

4. องค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) จัดตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน

5. สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของเลขาธิการอาเซียน (Secretary General of ASEAN)

6. คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives (CPR) to ASEAN) ที่กรุงจาการ์ตา โดยประเทศสมาชิกจะแต่งตั้งผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตเพื่อทำหน้าที่เป็นคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ที่กรุงจาการ์ตา

7. สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) จัดตั้งโดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ

8. องค์การสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN human rights body - AHRB) มีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค

9. มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) มีหน้าที่สนับสนุนเลขาธิการอาเซียนและประสานงานกับองค์กรอื่นๆ ของอาเซียน

บทที่ 5 องค์กรที่มีความสัมพันธ์กับอาเซียน (Entities Associated with ASEAN) ให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ ที่สนับสนุนหลักการและวัตถุประสงค์ของอาเซียนตามรายชื่อในภาคผนวกของกฎบัตรได้ โดยภาคผนวกจะแบ่งประเภทองค์กรดังกล่าวเป็น 5 ประเภท ได้แก่ 1) องค์กรรัฐสภา คือ สมัชชารัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Assembly- AIPA) 2) องค์กรภาคธุรกิจ 3) องค์กรภาคประชาสังคมที่ได้รับการรับรองโดยอาเซียน 4) กลุ่ม think tank และองค์กรด้านการศึกษา และ 5) องค์กรอื่นๆ โดยให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนในการปรับปรุงภาคผนวกตามข้อเสนอแนะของคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน

บทที่ 6 เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต (Immunities and Privileges) ระบุหลักการกว้างๆ ในการให้เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูตแก่ 1) สำนักเลขาธิการอาเซียนและองค์กรอื่นๆ ของอาเซียน 2) เลขาธิการอาเซียนและเจ้าหน้าที่ของสำนักเลขาธิการอาเซียน และ 3) ผู้แทนถาวรของรัฐสมาชิก ณ กรุงจาการ์ตา และผู้แทนของรัฐสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรมของอาเซียน เช่น เดินทางไปประชุม เป็นต้น โดยรายละเอียดให้เป็นไปตามข้อตกลงแยกต่างหากจากกฎบัตร

บทที่ 7 กระบวนการตัดสินใจ (Decision Making) หลักทั่วไปคือ ฉันทามติ (Consensus) แต่มีข้อยกเว้นได้แก่ 1) กรณีที่ไม่มีแนวทางมติอาจส่งเรื่องให้ผู้นำตกลงกันว่าจะใช้วิธีการใดตัดสินใจ 2) กรณีที่มีข้อตกลงอื่นๆ ของอาเซียนอนุญาตให้ใช้วิธีการอื่นตัดสินใจได้ เช่น ปัจจุบันมีสนธิสัญญาว่าด้วยเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ให้ใช้คะแนนเสียง 2 ใน 3 ได้ และ 3) กรณีที่มีการละเมิดพันธกรณีตามกฎหมายอย่างร้ายแรง ผู้นำมีอำนาจตัดสินใจด้วยวิธีการใดๆ ตามที่จะตกลงกันเพื่อกำหนดมาตรการลงโทษ นอกจากนี้ ยังให้มีความยืดหยุ่นในการผูกพันตามข้อตกลงต่างๆ โดยใช้สูตรอาเซียน ลบ X (ASEAN minus X สำหรับความตกลงทางเศรษฐกิจ ซึ่งหมายความว่าหากประเทศสมาชิกทุกประเทศมีฉันทามติเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ แล้ว ประเทศที่ยังไม่พร้อมก็อาจเลือกที่จะยังไม่เข้าร่วมได้

บทที่ 8 การระงับข้อพิพาท (Settlement of Disputes) 1) กำหนดในหลักการให้มีกลไกระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Mechanism- DSM) สำหรับทุกเสาหลัก 2) ใช้การปรึกษาหารือและการเจรจาในการระงับข้อพิพาทเป็นอันดับแรก 3) ให้คู่พิพาทสามารถเลือกใช้กระบวนการไกล่เกลี่ย โดยอาจขอให้ประธานอาเซียนหรือเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ไกล่เกลี่ยได้ 4) หากความตกลงเฉพาะกำหนด

DSM ไว้แล้ว ก็ให้ใช้ DSM นั้น 5) หากข้อขัดแย้งไม่เกี่ยวข้องกับ ความตกลงของอาเซียนฉบับใดให้ใช้กลไกคณะรัฐมนตรีที่จัดตั้งโดย สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 6) หากไม่อาจหาข้อยุติในข้อขัดแย้งได้ อาจยกเรื่องให้ที่ประชุมสุดยอด อาเซียนตัดสิน 7) ให้เลขาธิการอาเซียนติดตามตรวจสอบการปฏิบัติ ตามคำแนะนำ/คำตัดสินจาก DSM ของประเทศสมาชิก และจัดทำรายงานเสนอผู้นำ 8) กำหนดให้นำเรื่องการไม่ปฏิบัติตาม คำแนะนำ/คำตัดสินจาก DSM ให้ผู้นำพิจารณา และ 9) กฎบัตร ไม่ตัดสิทธิของประเทศสมาชิกที่จะใช้รูปแบบการระงับข้อพิพาทตาม กฎบัตรสหประชาชาติหรือกฎหมายระหว่างประเทศอื่น

บทที่ 9 งบประมาณและการเงิน (Budget and Finance)
ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการงบประมาณที่เป็นไปตามมาตรฐานสากลและสามารถตรวจสอบได้ และกำหนดเรื่องงบการบริหารงานของสำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งรัฐสมาชิกจะจ่ายเงินสนับสนุนเท่าๆ กันตามที่ เป็นอยู่ในปัจจุบัน และสามารถรับเงินสนับสนุนจากประเทศคู่เจรจาได้ แต่จะต้องไม่มีเงื่อนไขพิเศษ ทั้งนี้ กฎบัตรมิได้ระบุเรื่อง กองทุนพิเศษต่างๆ เพื่อการดำเนินการของอาเซียน อาทิ การดำเนินกิจกรรมความร่วมมือ การลดช่องว่างการพัฒนา ฯลฯ เพราะเป็นเรื่องที่ จะต้องมีการศึกษาและกำหนดวิธีระดมทุนที่เหมาะสมต่อไป

บทที่ 10 การบริหารงานและกระบวนการ (Administration and Procedure) 1) กำหนดให้ประธานของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน คณะมนตรีประสานงานอาเซียน คณะมนตรีประชาคมอาเซียน และคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ตลอดจนองค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขาและองค์กรเจ้าหน้าที่อาวุโสตามที่เหมาะสม มาจากประเทศเดียวกัน (Single Chairmanship) เพื่อส่งเสริมให้การทำงานเป็นเอกภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน 2) การเพิ่มบทบาท

ประธานในการ (ก) เป็นผู้ส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนและเป็นผู้ผลักดันการสร้างประชาคมอาเซียน (ข) เป็นผู้ส่งเสริมความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในแง่การนำนโยบายของอาเซียนเข้าไปผนวกไว้ในนโยบายระดับชาติของรัฐสมาชิก และการส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในการดำเนินความสัมพันธ์กับประเทศภายนอกภูมิภาค และ (ค) ทำให้อาเซียนสามารถจัดการวิกฤตการณ์และสถานการณ์เร่งด่วนที่มีผลกระทบต่ออาเซียนได้อย่างทันที่และมีประสิทธิภาพ

บทที่ 11 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน (Identity and Symbols) กำหนดให้อาเซียน มีหน้าที่ในการส่งเสริม 1) อัตลักษณ์ ซึ่งหมายถึงการสร้างความรู้สึกร่วมในการเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชน และ 2) สัญลักษณ์ ได้แก่ คำขวัญ (วิสัยทัศน์เดียว อัตลักษณ์เดียว ประชาคมเดียว) ธงและดวงตราอาเซียน วันอาเซียน (วันที่ 8 สิงหาคมของทุกปี) และเพลงอาเซียน

บทที่ 12 ความสัมพันธ์กับภายนอก (External Relations) มีหลักการสำคัญ ดังนี้ 1) ให้อาเซียนเป็นผู้ผลักดันหลักในการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคที่อาเซียนริเริ่มขึ้น และเน้นการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในโครงสร้างความสัมพันธ์ระดับภูมิภาค 2) ให้ประเทศสมาชิกพยายามหาทำที่ร่วมในเวทีระหว่างประเทศต่างๆ 3) กำหนดให้ประเทศผู้ประสานงาน (Country Coordinator) มีหน้าที่ประสานงานความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา หรือองค์กรระหว่างประเทศอื่น โดยมีคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่ 3 หรือองค์กรระหว่างประเทศ (ASEAN Committees in Third Countries and International Organizations) เป็นผู้สนับสนุนการทำงาน โดยเฉพาะการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศที่คณะกรรมการนั้น

ตั้งอยู่ 4) ให้รัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนในฐานะองค์กรความร่วมมือ เฉพาะสาขาเป็นผู้ดูแลความสอดคล้องและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ของการดำเนินการความสัมพันธ์ภายนอกของอาเซียน 5) ให้อำนาจคณะมนตรีประสานงานอาเซียนแต่เพียงองค์กรเดียวในการกำหนด สถานะความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการกับประเทศหรือองค์กรภายนอก โดยที่ประชุมรัฐมนตรีอื่นๆ สามารถเชิญประเทศหรือองค์กรภายนอก เข้าร่วมกิจกรรมได้เป็นครั้งคราว และ 6) ให้การรับรองเอกอัครราชทูต ที่ประเทศอื่นแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนประจำอาเซียน

บทที่ 13 บทบัญญัติทั่วไปและบทบัญญัติสุดท้าย (General and Final Provisions) กำหนดเรื่องพันธกรณีของประเทศสมาชิก ในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กฎบัตร และความตกลงต่างๆ ของอาเซียน การมีผลใช้บังคับของกฎบัตรเมื่อทุกประเทศให้สัตยาบัน การภาคยานุวัติของประเทศสมาชิกใหม่ ซึ่งเป็นที่เข้าใจว่าจะเปิดให้ เฉพาะประเทศติมอร์ เลสเต เท่านั้น การแก้ไขกฎบัตร การทบทวนกฎบัตร 5 ปี หลังจากกฎบัตรมีผลใช้บังคับหรือตามที่ผู้นำกำหนด การตีความ กฎบัตร ซึ่ง HLTf จะต้องหารือเรื่องกลไกที่เหมาะสมต่อไป การกำหนดให้ความตกลงอาเซียนที่มีอยู่ในปัจจุบันมีผลใช้บังคับต่อไป และให้กฎบัตรมีผลเหนือกว่าความตกลงในกรณีที่มีความขัดแย้งกัน กรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินของอาเซียน

กฎบัตรอาเซียนมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 กล่าวคือ หลังจากที่ประเทศสมาชิกครบทั้ง 10 ประเทศ ได้ให้สัตยาบัน กฎบัตร และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ - 1 มีนาคม 2552 ที่จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย เป็นการประชุมระดับผู้นำอาเซียนครั้งแรกหลังจากกฎบัตรมีผลบังคับใช้

กลไกการบริหารของอาเซียน (Organs)

1. ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) เป็นองค์กรสูงสุดในการกำหนดนโยบาย และมีการประชุมปีละ 2 ครั้ง มีหน้าที่ 1) ให้แนวนโยบายและตัดสินใจเรื่องสำคัญๆ 2) สั่งการให้มีการประชุมระดับรัฐมนตรีเป็นการเฉพาะกิจเพื่อพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเสาหลักต่างๆ มากกว่า 1 เสา 3) ดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่กระทบต่ออาเซียน 4) ตัดสินข้อพิพาทระหว่างรัฐสมาชิก กรณีที่ไม่อาจหาข้อยุติในข้อขัดแย้งได้ หรือมีการไม่ปฏิบัติตามคำตัดสินของกลไกระงับข้อพิพาท 5) ตั้งหรือยุบองค์กรอาเซียน 6) แต่งตั้งเลขาธิการอาเซียน

2. คณะมนตรีประสานงานอาเซียน (ASEAN Coordinating Council) ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน ทำหน้าที่เตรียมการประชุมสุดยอดอาเซียน ประสานงานระหว่าง 3 เสาหลัก เพื่อความเป็นบูรณาการในการดำเนินงานของอาเซียน และแต่งตั้งรองเลขาธิการอาเซียน

3. คณะมนตรีประชาคมอาเซียน (ASEAN Community Council) สำหรับ 3 เสาหลักของประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยผู้แทนที่แต่ละประเทศสมาชิกแต่งตั้งเพื่อทำหน้าที่ประสานงานและติดตามการดำเนินงานตามแนวนโยบายของผู้นำทั้งในเรื่องที่อยู่ภายใต้เสาหลักของตน และเรื่องที่เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลายเสาหลัก และเสนอรายงานและข้อเสนอแนะในเรื่องที่อยู่ภายใต้การดูแลของตนต่อผู้นำ

4. องค์กรระดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN Sectoral Ministerial Bodies) จัดตั้งโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน มีหน้าที่หลัก คือ 1) ดำเนินการตามอาณัติที่มีอยู่แล้ว 2) นำความตกลงและมติของผู้นำไปปฏิบัติ 3) เสริมสร้างความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน 4) เสนอรายงานและข้อเสนอแนะ

ต่อคณะมนตรีประชาคมอาเซียนที่เหมาะสม และ 5) สามารถมีเจ้าหน้าที่อาวุโส หรือองค์กรย่อยเพื่อสนับสนุนการทำงานได้

5. สำนักเลขาธิการอาเซียน (ASEAN Secretariat) อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของเลขาธิการอาเซียน (Secretary General of ASEAN) ซึ่งมีบทบาทมากขึ้นโดยนอกจากจะเป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารของอาเซียนแล้ว เลขาธิการอาเซียนจะมีบทบาทในการติดตามการปฏิบัติตามคำตัดสินของกลไกระดับข้อพิพาทและรายงานตรงต่อผู้นำ และสนับสนุนการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรของอาเซียนกับภาคประชาสังคม ทั้งนี้ ให้มีรองเลขาธิการอาเซียน (Deputy Secretary General) 4 คน โดย 2 คนจะมาจากการหมุนเวียนตามลำดับตัวอักษรประเทศ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และอีก 2 คนมาจากการคัดเลือกตามความสามารถ มีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และอาจได้รับการต่ออายุได้อีก 1 วาระ

6. คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน (Committee of Permanent Representatives (CPR) to ASEAN) ที่กรุงจาการ์ตา โดยประเทศ

สมาชิกจะแต่งตั้งผู้แทนระดับเอกอัครราชทูตเพื่อทำหน้าที่เป็น คณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ที่กรุงจาการ์ตา ซึ่งเป็นคนละคนกับ เอกอัครราชทูตประจำกรุงจาการ์ตา ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการอาเซียน โดยคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียนจะมีบทบาทสำคัญสอง ด้าน ได้แก่ การเป็นผู้แทนของประเทศสมาชิกและการเป็นผู้แทนของ อาเซียน ซึ่งจะเป็นเรื่องการสนับสนุนคณะมนตรีประชาคมอาเซียน และองค์การความร่วมมือเฉพาะด้านต่างๆ การประสานงานกับสำนัก เลขาธิการอาเซียน เลขาธิการอาเซียน และสำนักเลขาธิการอาเซียน แห่งชาติของแต่ละประเทศสมาชิก และการส่งเสริมความร่วมมือ กับประเทศคู่เจรจา

7. สำนักเลขาธิการอาเซียนแห่งชาติ (ASEAN National Secretariat) จัดตั้งโดยประเทศสมาชิกแต่ละประเทศ เพื่อเป็นจุด ประสานงานในการประสานงานและสนับสนุนภารกิจต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ อาเซียนภายในประเทศ รวมทั้งการเตรียมการประชุมต่างๆ ของอาเซียน ตลอดจนเป็นศูนย์กลางเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนด้วย

8. องค์การสิทธิมนุษยชนของอาเซียน (ASEAN Human Rights Body- AHRB) มีหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค โดยจะมีการตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญขึ้นมากร่างเอกสารกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ (Term Reference) ขององค์การดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศได้ให้แนวทางว่า อำนาจหน้าที่ขององค์การ สิทธิมนุษยชนอาเซียนไม่ควรจำกัดแค่การให้คำปรึกษา แต่ควรรวมถึง การติดตามและประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนในภูมิภาค การส่งเสริมการศึกษาและการตื่นตัวของหน่วยงานภาครัฐและ ประชาชนด้วย

9. มูลนิธิอาเซียน (ASEAN Foundation) มีหน้าที่สนับสนุน เลขาธิการอาเซียนและประสานงานกับองค์กรอื่นๆ ของอาเซียน ในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ประชาชนและความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ของอาเซียน

ประเทศสมาชิกอาเซียน

บรูไนดารุสซาลาม

บรูไนฯ เป็นสมาชิกอาเซียน เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า เนการาบรูไนดารุสซาลาม (Negara Brunei Darussalam) ตั้งอยู่บนเกาะบอร์เนียว มีน้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ มีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรและแรงงาน มีนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อสูง และส่งเสริม Medical Tourism เริ่มพิจารณาขยายการค้าการลงทุนในธุรกิจที่หลากหลายในภูมิภาคต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสสำหรับประเทศไทยในการเพิ่มการค้า การลงทุนกับบรูไนฯ และร่วมกันเข้าไปลงทุนในประเทศที่สามมากขึ้น

พื้นที่

5,765 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

บันดาร์เสรีเบกาวัน

ประชากร

381,371 คน

ภาษา

มาเลย์ เป็นภาษาราชการ รองลงมาเป็นภาษาอังกฤษและภาษาจีน

ศาสนา

อิสลาม (ร้อยละ 67) พุทธ (ร้อยละ 13) คริสต์ (ร้อยละ 10) และฮินดู (ร้อยละ 10)

วันชาติ

วันที่ 23 กุมภาพันธ์

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 1 มกราคม 2527

การปกครอง

ระบอบกษัตริย์ มีสมเด็จพระราชาธิบดีเป็นประมุขของรัฐและเป็น นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหม และรักษาการรัฐมนตรีการคลังด้วย

อากาศ

อากาศโดยทั่วไปค่อนข้างร้อนชื้น มีปริมาณฝนตกค่อนข้างมาก อุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

ดอลลาร์บรูไน (เงินดอลลาร์บรูไนมีมูลค่าเท่ากับเงินดอลลาร์สิงคโปร์ และสามารถ interchangeable)

ข้อมูลเศรษฐกิจ

ประเทศบรูไนฯ ส่งออกน้ำมันถึงร้อยละ 90 รายได้ประชากรต่อหัว 25,200 ดอลลาร์สหรัฐ แต่น้ำมันสำรองจะเหลืออยู่อีกประมาณ 25 ปี

หากไม่พบแหล่งน้ำมันใหม่ในอนาคต จึงเริ่มกระจายการผลิต และส่งเสริมอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น สินค้าเกษตร ประมง และเสื้อผ้า นอกเหนือจากการผลิตน้ำมัน

ทรัพยากรธรรมชาติ

น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก

น้ำมันดิบและก๊าซธรรมชาติ

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

เครื่องจักรอุตสาหกรรม รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า สินค้าเกษตร อาทิ ข้าวและผลไม้

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

ญี่ปุ่น อาเซียน เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

อาเซียน สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย – บรูไนดารุสซาลาม

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับบรูไนฯ เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2527 ทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดและมีทัศนคติที่ดีต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนการเยือนระดับราชวงศ์และผู้นำระดับสูงอย่างสม่ำเสมอ และเป็นพันธมิตรในเรื่องต่างๆ ทั้งในกรอบอาเซียนและกรอบสหประชาชาติ

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ไทยและบรูไนฯ มีทัศนคติทางการทหารและความมั่นคงที่สอดคล้องกัน และมีการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างผู้นำระดับสูงของกองทัพของทั้งสองประเทศ

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

บรูไนฯ กำลังพยายามเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจที่พึ่งพาน้ำมันเป็นหลักไปสู่การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มีความหลากหลายมากขึ้น จากเดิมที่เน้นนโยบายให้สวัสดิการ มาเป็นการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ และแปรรูปรัฐวิสาหกิจต่างๆ โดยให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วม บรูไนฯ เป็นคู่ค้าลำดับที่ 56 ของไทย สินค้าที่บรูไนฯ ส่งออกมาประเทศไทย ได้แก่ น้ำมันดิบ สัตว์และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ วัสดุทำจากยาง สิ่งพิมพ์ ผลิตภัณฑ์กระดาษ แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่และเครื่องใช้เบ็ดเตล็ด สินค้าส่งออกของประเทศไทย คือ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ข้าว เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป น้ำตาลทราย ปูนซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ผลิตภัณฑ์เซรามิก เครื่องจักรกล และส่วนประกอบเครื่องจักรกลและเครื่องคอมพิวเตอร์

ด้านการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวบรูไนฯเดินทางมาท่องเที่ยวในไทยเป็นนักท่องเที่ยวที่มีการใช้จ่ายสูงและมีศักยภาพ

ด้านสังคมวัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยและบรูไนฯ ได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในทวิภาคีด้านสารสนเทศและการกระจายเสียงและภาพ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือด้านข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนรายการวิทยุ โทรทัศน์และสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีสาระ

ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารอันจะส่งผลให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ

ด้านการศึกษา

ปัจจุบันมีนักศึกษาไทยที่ไปเรียนในมหาวิทยาลัยบรูไนฯ ทั้งโดยทุนรัฐบาลไทยและบรูไนฯ และมีนักศึกษามุสลิมจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับทุนจากทางการบรูไนฯ ให้ไปเรียนทางด้านรัฐศาสตร์และการศาสนา ซึ่งมีทั้งหญิงและชาย แต่ก็มีนักศึกษาหลายคนของบริษัทเอกชนในประเทศไทยส่งไปเรียนวิชาทั่วไป

ข้อควรรู้

- ประชาชนของประเทศในกลุ่มอาเซียนสามารถทำวีซ่าที่จุดตรวจคนเข้าเมืองในประเทศบรูไนฯได้ตามข้อตกลงของกลุ่มอาเซียนมีระยะเวลาอยู่ในบรูไนฯได้ 2 สัปดาห์

- สินค้าที่ขัดกับข้อกำหนดศุลกากร ได้แก่ เนื้อไก่สด/แช่แข็ง (ที่ไม่ได้เชือดโดยชาวมุสลิม) สินค้าที่ขัดกับประเพณี และขนบธรรมเนียมอันดีงาม ได้แก่ ภาพและสิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร เป็นต้น สินค้าที่ขัดกับหลักข้อปฏิบัติของศาสนาอิสลาม เช่น เครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ และสินค้าที่ขัดกับกฎหมายระหว่างประเทศต่างๆ เช่น กฎหมายที่ให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา เช่น สินค้าปลอม รวมทั้งสินค้าที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานด้านสุขอนามัย

- สตรีชาวบรูไนฯ จะแต่งกายมิดชิด นุ่งกระโปรงยาว เสื้อแขนยาว และมีผ้าโพกศีรษะ คนต่างชาติจึงไม่ควรนุ่งกระโปรงสั้นและใส่เสื้อไม่มีแขน ควรหลีกเลี่ยงเสื้อผ้าสีเหลืองเพราะถือเป็นสีของพระมหากษัตริย์

- การทักทายจะจับมือกันเบาๆ และสตรีจะไม่ยื่นมือให้บุรุษจับ การใช้นิ้วชี้ไปที่คนหรือสิ่งของถือว่าไม่สุภาพ แต่จะใช้หัวแม่มือชี้แทน และจะไม่ใช้มือช่วยในการส่งของให้ผู้อื่น สตรีเวลานั่งจะไม่ให้เท้าชี้ไปทางผู้ชายและไม่ส่งเสียงหรือหัวเราะดัง

ราชอาณาจักรกัมพูชา

กัมพูชา เป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า ราชอาณาจักรกัมพูชา (Kingdom of Cambodia) มีความสำคัญในเชิงยุทธศาสตร์ต่อประเทศไทยในทุกๆ ด้าน เนื่องจากมีพรมแดนทางบกติดต่อกันยาว 798 กิโลเมตร และมีพื้นที่ทับซ้อนทางทะเลประมาณ 26,000 ตารางกิโลเมตร จึงเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดทั้ง “โอกาส” และ “ปัญหา” รวมทั้ง เป็นแหล่งวัตถุดิบ ตลาดการค้า และแหล่งลงทุนที่สำคัญของประเทศไทย ทั้งสองประเทศจึงควรร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด เพื่อมุ่งไปสู่การเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ และทางเศรษฐกิจเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันในอนาคต นอกจากนี้ยังเป็นจุดเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวที่สำคัญระหว่างประเทศไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและตอนใต้

พื้นที่

181,035 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงพนมเปญ

ประชากร

14.45 ล้านคน

ภาษา

เขมรเป็นภาษาราชการ ส่วนภาษาที่ใช้โดยทั่วไป ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เวียดนาม จีน และไทย

ศาสนา

พุทธ นิกายเถรวาท อิสลาม และคริสต์

วันชาติ

วันที่ 9 พฤศจิกายน

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย

วันที่ 19 ธันวาคม 2493

การปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

อากาศร้อนชื้น

มีฤดูฝนยาวนาน อุณหภูมิโดยเฉลี่ย 20 - 36 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

เรียล

ข้อมูลเศรษฐกิจ

รัฐบาลกัมพูชาให้ความสำคัญอย่างสูงสุดต่อการกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อมุ่งขจัดความยากจน ยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนโดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทให้ดีขึ้น

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก

เสื้อผ้า สิ่งทอเหล็ก รองเท้า ปลาไม้ ยางพารา บุหรี่ และข้าว

ผลิตภัณฑ์นำเข้าสำคัญ

ผลิตภัณฑ์ ปิโตรเลียม วัสดุก่อสร้าง เครื่องจักรยานพาหนะ และเครื่องใช้ไฟฟ้า

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา เยอรมนี สหราชอาณาจักร แคนาดา และเวียดนาม

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

จีน ฮองกง เวียดนาม ไทย ไต้หวัน

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย - ราชอาณาจักรกัมพูชา ด้านการเมืองและความมั่นคง

ผู้นำไทยกับกัมพูชามีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและมีการแลกเปลี่ยน การเยือนระหว่างกันอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมีส่วนช่วยให้ความร่วมมือ ระหว่างสองประเทศดำเนินไปอย่างราบรื่น และสามารถแก้ไขปัญหาและ อุปสรรคต่าง ๆ ได้แต่ยังคงมีประเด็นปัญหาที่ต้องร่วมมือแก้ไข เช่น การปักปันเขตแดน เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า/การลงทุน

การลงทุนของไทยในกัมพูชาสูงเป็นลำดับ 5 การลงทุนที่สำคัญของไทย คือ ด้านการเกษตร ด้านอุตสาหกรรมและภาคบริการ เช่น โรงแรม ท่องเที่ยว ร้านอาหาร และธุรกิจโทรคมนาคม เป็นต้น

ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยกับกัมพูชามีความคล้ายคลึงกันทางด้านศิลปวัฒนธรรมอย่างมาก จึงเป็นเรื่องง่ายที่รัฐบาลทั้งสองฝ่ายจะใช้ความร่วมมือด้านวัฒนธรรม เป็นสื่อกลาง ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมไทย - กัมพูชา เพื่อ ส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมและใช้เป็นกลไกในการกระชับ ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนของทั้งสองประเทศ และยังได้จัดตั้ง คณะอนุกรรมการด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และการท่องเที่ยว เพื่อผลักดันความร่วมมือในแต่ละสาขาด้วย นอกจากนี้ ไทยกับกัมพูชา ได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสารสนเทศ และการกระจายเสียง

ด้านแรงงาน

ไทยกับกัมพูชาได้จัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือใน การจ้างแรงงาน และบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือในการขจัด การค้าเด็กและผู้หญิงและการช่วยเหลือเหยื่อจากการค้ามนุษย์ เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2546 เพื่อจัดระเบียบและแก้ไขปัญหา แรงงานข้ามแดนโดยผิดกฎหมายชาวกัมพูชาในไทยรวมทั้งป้องกันและปราบปรามขบวนการค้ามนุษย์

ข้อควรรู้

- ผู้ถือหนังสือเดินทางไทยสามารถขอตรวจลงตราเข้ากัมพูชา ได้จากสถานเอกอัครราชทูตกัมพูชาในไทย โดยเสียค่าธรรมเนียม 1,000 บาท หรือขอตรวจลงตรานักท่องเที่ยว หรือผู้เดินทางผ่านได้เมื่อ เดินทางถึงท่าอากาศยานกรุงพนมเปญ โดยกรอกแบบฟอร์ม Visa on Arrival พร้อมยื่นรูปถ่ายและค่าธรรมเนียม 20 ดอลลาร์สหรัฐ
- ผู้ที่เดินทางเข้ากัมพูชา และประสงค์จะอยู่ทำธุรกิจเป็น ระยะเวลาเกิน 3 เดือน ควรฉีดยาป้องกันโรคไทฟอยด์ และไวรัสเอ และบี และกรอกแบบฟอร์มลงทะเบียนที่สถานเอกอัครราชทูตไทย เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถติดต่อและให้ความช่วยเหลือได้ในกรณีฉุกเฉิน

สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

อินโดนีเซีย เป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (Republic of Indonesia) เป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และมีประชากรมุสลิมมากที่สุดในโลก มีทรัพยากรธรรมชาติมาก (น้ำมัน ถ่านหิน ทองคำ สัตว์น้ำ) เป็นแหล่งประมงที่ใหญ่ที่สุดของไทย มีบทบาทสูงในกลุ่ม NAM และ OIC

พื้นที่

5,193,250 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงจาการ์ตา

ประชากร

245.5 ล้านคน

ภาษา

อินโดนีเซีย เป็นภาษาราชการ

ศาสนา

อิสลาม (ร้อยละ 88) คริสต์ (ร้อยละ 8) ฮินดู (ร้อยละ 2)
พุทธ (ร้อยละ1) ศาสนาอื่นๆ (ร้อยละ1)

วันชาติ

วันที่ 17 สิงหาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 7 มีนาคม 2493

การปกครอง

ระบอบประชาธิปไตย มีประธานาธิบดีเป็นผู้นำของประเทศ (วาระ
การบริหารประเทศ 5 ปี และต่อได้อีก 1 วาระ) มีการแบ่งอำนาจ
ระหว่างประธานาธิบดีและสภาผู้แทนราษฎรและเป็นการปกครอง
ในระบบสาธารณรัฐแบบ Unitary Republic ซึ่งมีการปกครองตนเอง
ในบางพื้นที่ (provincial autonomy)

อากาศ

แบบป่าฝนเขตร้อน มี 2 ฤดูคือ ฤดูแล้งและฤดูฝน อุณหภูมิเฉลี่ยอยู่ระหว่าง
21 - 33 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

รูเปี่ยห์

ข้อมูลเศรษฐกิจ

อินโดนีเซียมีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศคิดเป็นมูลค่ารวม
ประมาณ 10,349.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยประเทศผู้ลงทุนที่สำคัญ
ในอินโดนีเซีย 10 อันดับแรก เมื่อพิจารณาจากมูลค่าการลงทุน คือ

สิงคโปร์ อังกฤษ เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น ไต้หวัน ซีเชล เมอร์เชียส มาเลเซีย
ออสเตรเลีย และบราซิล ไทยเป็นประเทศผู้ลงทุนอันดับที่ 15
ของอินโดนีเซีย มีมูลค่าการลงทุนประมาณ 63 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
ใน 6 โครงการ

ทรัพยากรสำคัญ

น้ำมัน ถ่านหิน สัตว์น้ำ

อุตสาหกรรมหลัก

น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ สิ่งทอ เสื้อผ้า รองเท้า เหมืองแร่

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

น้ำมัน เหล็ก ท่อเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก สิ่งทอ เคมีภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญ

ก๊าซธรรมชาติ แร่ธาตุ ถ่านหิน ผลิตภัณฑ์จากไม้ สิ่งทอ

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา จีน

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

สิงคโปร์ ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย – สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ไทยมีความสัมพันธ์กับดินแดนที่เป็นอินโดนีเซียในปัจจุบันมาช้านาน
โดยเฉพาะความสัมพันธ์กับชวา และมีการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม
กันอย่างลึกซึ้ง ทั้งทางวรรณคดี อาหาร เครื่องแต่งกาย และเครื่องดนตรี
 เป็นต้น

ด้านการทูต

ไทยและอินโดนีเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2493 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองดำเนินไปได้ด้วยดี มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับทวิภาคีและกรอบพหุภาคี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร่วมมือในกรอบอาเซียน นอกจากนี้ ยังมีการแลกเปลี่ยนการเยือนในระดับต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ทั้งประเทศไทยและอินโดนีเซียมีประเพณีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำทางทหาร โดยผู้นำทางทหารของทั้งสองประเทศจะเดินทางไปหาความรู้จักกันในโอกาสเข้ารับตำแหน่งใหม่ และเยี่ยมอำลาในโอกาสพ้นจากตำแหน่ง

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

ประเทศไทยและอินโดนีเซียมีกลไกความร่วมมือในรูปของคณะกรรมการการค้าร่วมว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ (JC)

ข้อควรรู้

- ไม่ควรใช้มือซ้ายในการรับ-ส่งของ หรือรับประทานอาหาร คนมุสลิมอินโดนีเซียถือว่ามือซ้ายไม่สุภาพ ไม่จับศีรษะคนอินโดนีเซีย รวมทั้งการลูบศีรษะเด็ก
- การครอบครองยาเสพติด อาวุธ หนังสือรูปภาพอนาจาร มีบทลงโทษหนัก อาทิ การนำเข้าและครอบครองยาเสพติด มีโทษถึงประหารชีวิต นอกจากนั้น ยังมีบทลงโทษรุนแรงเกี่ยวกับการค้าและส่งออกพืชและสัตว์กว่า 200 ชนิด จึงควรตรวจสอบก่อนซื้อหรือนำพืชและสัตว์ออกนอกประเทศ

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ลาวเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (Lao People's Democratic Republic) เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีความใกล้ชิดกับไทยทั้งในเชิงประวัติศาสตร์ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ เชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม มีเขตแดนติดต่อกับประเทศไทยทั้งทางบกและทางน้ำถึง 1,810 กิโลเมตร พัฒนาการต่างๆ ในลาวจึงส่งผลกระทบต่อไทยและการกำหนดนโยบายของไทยต่อภูมิภาคอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ รวมทั้งเป็นแหล่งป้อนวัตถุดิบ แหล่งพลังงานสำรอง และแหล่งลงทุนของไทย เพื่อการผลิตสินค้าส่งออกไปยังประเทศที่สามที่ให้สิทธิพิเศษทางการค้าแก่ลาว นอกจากนี้เป็นประเทศที่ไม่มีทางออกทางทะเล แต่สามารถเป็นจุดเชื่อมต่อ (land bridge หรือ land link) ด้านการคมนาคมขนส่งและการส่งออกสินค้าของไทยไปยังประเทศที่สามในอนุภูมิภาค

พื้นที่

236,800 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

นครหลวงเวียงจันทน์

ประชากร

6 ล้านคน

ภาษา

ลาว

ศาสนา

พุทธ (ร้อยละ 75) อื่นๆ (ร้อยละ 25)

วันชาติ

วันที่ 2 ธันวาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 19 ธันวาคม 2493

การปกครอง

ระบอบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ (ทางการลาวใช้คำว่าระบอบประชาธิปไตยประชาชน) โดยพรรคการเมืองเดียว คือพรรคประชาชนปฏิวัติลาวซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ มีประธานประเทศเป็นประมุข และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล นโยบายต่างประเทศมุ่งสร้างเสริมความสัมพันธ์แบบรอบด้านกับทุกประเทศ โดยให้ความสำคัญกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นลำดับแรก ได้แก่ เวียดนาม จีน พม่า กัมพูชา และไทย รองลงมาเป็นประเทศร่วมอุดมการณ์ ได้แก่ รัสเซีย เกาหลีเหนือ และคิวบา

อากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของลาวคล้ายกับภาคเหนือและภาคอีสานของไทย แต่ฤดูหนาวมีอากาศหนาวมากกว่า พื้นที่ทางภาคใต้และทางตอนกลางของประเทศเป็นบริเวณที่มีฝนตกชุกมากกว่าภาคเหนือ

สกุลเงิน

กีบ

ข้อมูลเศรษฐกิจ

การเพาะปลูก ภาคเกษตรกรรม มีพื้นที่เพาะปลูก 1,187,500 ไร่ และผลิตข้าวได้ 2.6 ล้านตัน/ปี

ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญ

ไม้ซุง ไม้แปรรูป ผลิตภัณฑ์ไม้ เศษโลหะ ถ่านหิน เสื้อผ้าสำเร็จรูป

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

รถจักรยานยนต์ และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องอุปโภคบริโภค

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

ไทย เวียดนาม ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น เยอรมนี สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร เนเธอร์แลนด์

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

ไทย จีน เวียดนาม สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย เยอรมนี

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย-สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการทูต

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวในปัจจุบันดำเนินไปอย่างราบรื่น ใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายได้ใช้กลไกและเวทีความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นทั้งในกรอบทวิภาคีและพหุภาคีผลักดันความร่วมมือและแก้ไขปัญหา เพื่อหาทางออกร่วมกันอย่างสันติวิธี

ด้านการเมืองและความมั่นคง

กองทัพไทยและลาวมีความสัมพันธ์ที่ดีทั้งในระดับส่วนกลางและท้องถิ่น มีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านความมั่นคงบริเวณชายแดน ไทย-ลาว ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงป้องกันประเทศตั้งแต่เดือนตุลาคม 2546 เพื่อเป็นกรอบในการปฏิบัติงานให้ชายแดนไทย-ลาวเป็นชายแดนแห่งมิตรภาพ สันติภาพ และความมั่นคง นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายยังมีความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งมีการประชุมว่าด้วยความร่วมมือด้านยาเสพติดเป็นประจำทุกปี

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

การค้าระหว่างประเทศทั้งสองมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไทยเป็นประเทศที่ลงทุนในลาวมากที่สุด นอกจากนี้ไทยได้ให้สิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากรในการนำเข้าสินค้าเกษตรจากลาว ทั้งในรูปของการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ และยกเว้นอากรขาเข้าสินค้าในลักษณะ one way free trade หลายร้อยรายการตั้งแต่ปี 2547 จนถึงปัจจุบัน

ด้านการท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวไทยไปลาวเพิ่มขึ้นร้อยละ 154.48 และนักท่องเที่ยวลาวมาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 78.84

ด้านสังคม

วัฒนธรรมและการศึกษา ไทยให้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการกับลาว ตั้งแต่ปี 2516 โดยเน้นด้านการพัฒนาบุคลากรในลักษณะการให้ทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม ทุนงาน และโครงการพัฒนาในสาขาการเกษตร การศึกษา และสาธารณสุข ทั้งสองฝ่ายยังมีความร่วมมือด้านแรงงาน ทั้งการจ้างแรงงาน การคุ้มครองแรงงาน และการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง

ข้อควรรู้

ลาว มีสายการบินเดียวคือ การบินลาว มีสนามบินทั้งหมด 52 แห่ง มีเพียง 9 แห่งที่ลาดยาง ลาวขับรถทางขวา อนุคารไทยในลาว มี 5 แห่ง ได้แก่ อนุคารกรุงเทพ อนุคารทหารไทย อนุคารไทยพาณิชย์ อนุคารกรุงไทย และอนุคารกรุงศรีอยุธยา

ประเทศมาเลเซีย (Malaysia)

มาเลเซียเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มาเลเซียมุ่งเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วภายในปี 2563 หรือ (Vision 2020) และมีแผนพัฒนาต่อเนื่อง (Mission 2057) เป็นแนวทางพัฒนาประเทศจนถึงปี 2600 มีบทบาทสำคัญในองค์การการประมุขอิสลาม (OIC) และต้องการเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจการค้าของ OIC ภายในปี 2552 โดยใช้ศักยภาพด้านการบริหารธนาคารอิสลาม และอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล ในปี 2550 นักท่องเที่ยวมาเลเซียมาไทยมากเป็นอันดับหนึ่ง และเป็นคู่ค้าสำคัญของไทยในอาเซียน

พื้นที่

329,758 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงกัวลาลัมเปอร์

ประชากร

27.73 ล้านคน

ภาษา

มาเลย์

ศาสนา

อิสลาม (ร้อยละ 60) พุทธ (ร้อยละ 19) คริสต์ (ร้อยละ 12)

วันชาติ

วันที่ 31 สิงหาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 31 สิงหาคม 2500

การปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ปัจจุบันประกอบด้วยรัฐ 13 รัฐ ประมุขแห่งรัฐมีตำแหน่งเป็นสมเด็จพระราชาธิบดี อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาลสหพันธรัฐ และมุขมนตรีแห่งรัฐ เป็นหัวหน้ารัฐบาลแห่งรัฐ

อากาศ

มีอากาศร้อนชื้นแถบศูนย์สูตร อยู่ในอิทธิพลของลมมรสุม

สกุลเงิน

ริงกิต

ข้อมูลเศรษฐกิจ

การเพาะปลูก เป็นประเทศที่ผลิตยางพาราที่สำคัญของโลก และข้าวเจ้า ปลูกมากบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำทั้ง 2 ด้าน

ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญ

อุปกรณ์ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติเหลว
ปิโตรเลียม เพอร์นิเจอร์ ยาง น้ำมันปาล์ม

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

ชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักรอุตสาหกรรม
สินค้าแปรรูป สินค้าอาหาร

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา สิงคโปร์ ญี่ปุ่น จีน ไทย ฮองกง

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

ญี่ปุ่น จีน สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา ไต้หวัน ไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับมาเลเซีย

ด้านการทูต

นอกจากสถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงกัวลาลัมเปอร์แล้ว ไทยยังมีสถานกงสุลใหญ่ ในมาเลเซียอีก 2 แห่ง คือ ปีนัง และโกตาบารู และมีสถานกงสุลกิตติมศักดิ์เกาะลังกาวิ อีก 1 แห่ง สำหรับหน่วยงานของส่วนราชการต่างๆ ซึ่งตั้งสำนักงานอยู่ภายใต้สถานเอกอัครราชทูตไทย ได้แก่ สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ สำนักงานแรงงาน ส่วนหน่วยงานของไทยอื่นๆ ที่ตั้งสำนักงานในมาเลเซียคือการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บริษัทการบินไทย สำหรับหน่วยงานของมาเลเซียในประเทศไทย ได้แก่ สถานเอกอัครราชทูตมาเลเซีย และสถานกงสุลใหญ่มาลาเซีย ประจำจังหวัดสงขลา

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ไทยและมาเลเซียมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและแน่นแฟ้น มีการแลกเปลี่ยนการเยือนทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับพระราชวงศ์ชั้นสูง ระดับรัฐบาล และเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอ แต่ยังคงมีประเด็นปัญหาที่ต้องร่วมมือกันแก้ไข เช่น ปัญหาการปักปันเขตแดนทางบก ปัญหาบุคคลสองสัญชาติ และการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

การค้าระหว่างไทยกับมาเลเซียในปี 2550 มีมูลค่า 16,408 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยขาดดุลการค้า 826.50 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ เครื่องสำอาง เครื่องคอมพิวเตอร์ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า ยางพารา สินค้านำเข้าที่สำคัญจากมาเลเซีย ได้แก่ น้ำมันดิบและแร่เชื้อเพลิง เคมีภัณฑ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้า และส่วนประกอบ ในปี 2550 นักลงทุนมาเลเซียได้รับอนุมัติโครงการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 53 ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านอุปกรณ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์

ด้านการท่องเที่ยว

ในปี 2550 นักท่องเที่ยวมาเลเซียเดินทางมาประเทศไทย 1.2 ล้านคน และนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางไปมาเลเซียประมาณ 600,000 คน

ด้านสังคม วัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยกับมาเลเซียมีความใกล้ชิดกันในระดับท้องถิ่น ประชาชนทั้งสองฝ่ายไปมาหาสู่กันในฐานะมิตรและเครือญาติ มีโครงการเชื่อมโยง

เส้นทางคมนาคม และความร่วมมือด้านการบริหารจัดการสัญจรข้ามแดน เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในพื้นที่และส่งเสริมการติดต่อด้านการค้าและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังอนุญาตให้ประชาชนที่ถือสัญชาติของอีกฝ่ายหนึ่งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชายแดนใช้บัตรผ่านแดนซึ่งออกให้โดยหน่วยงานปกครองท้องถิ่นของแต่ละประเทศแทนการใช้หนังสือเดินทางเพื่อผ่านด่านพรมแดน รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้นำศาสนาอิสลาม การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการบริหาร จัดการโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามและวิทยาลัยอิหม่าม เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านกิจการศาสนาอิสลาม มีการประชุมความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกันเพื่อทบทวนและติดตามผลการดำเนินงานของทั้ง 2 ประเทศ

ข้อควรรู้

ประเทศมาเลเซียบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้ศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ และผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามจะได้รับสิทธิพิเศษ คือ เงินอุดหนุนทางการศึกษา สาธารณสุข การคลอดบุตร งานแต่งงานและงานศพตามนโยบาย “ภุมิบุตร” มาเลเซียมีปัญหามหาชนหลากหลายเชื้อชาติ ในอดีตเคยเกิดการปะทะระหว่างเชื้อชาติ เนื่องจากการกีดกันทางเชื้อชาติ ชาตพันธุ์ในมาเลเซียประกอบด้วย ชาวมาเลย์ กว่าร้อยละ 40 ที่เหลืออีกกว่าร้อยละ 33 เป็นชาวจีนร้อยละ 10 เป็นชาวอินเดีย และ อีกร้อยละ 10 เป็นชนพื้นเมืองบนเกาะบอร์เนียว อีกร้อยละ 5 เป็นชาวไทย และอื่นๆ อีกร้อยละ 2

สหภาพพม่า

พม่าเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สหภาพพม่า (Union of Myanmar) มีทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งวัตถุดิบทรัพยากรธรรมชาติ ตลาดการค้าแรงงาน และแหล่งลงทุนที่สำคัญของไทย โดยเฉพาะด้านพลังงาน (ก๊าซและไฟฟ้าพลังน้ำ) และเป็นทางเชื่อมสู่สาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐอินเดีย สหภาพพม่าเป็น “critical factor” ในยุทธศาสตร์ระดับภูมิภาคของไทย ซึ่งไทยได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภายในพม่าหลายประการ อาทิ ยาเสพติด แรงงานผิดกฎหมาย ความมั่นคงบริเวณชายแดน เป็นต้น

พื้นที่

657,740 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

เนปีดอว์

ประชากร

55.4 ล้านคน

ภาษาราชการ

พม่า

ศาสนา

พุทธ (ร้อยละ 90) คริสต์ (ร้อยละ 5) อิสลาม (ร้อยละ 3.8)

วันชาติ

วันที่ 4 มกราคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 24 สิงหาคม 2491

การปกครอง

ระบอบเผด็จการทางทหาร ปกครองโดยรัฐบาลทหารภายใต้สภาสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ (State Peace and Development Council หรือ SPDC) โดยประธาน SPDC เป็นประมุขของประเทศ และนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล

อากาศ

มรสุมเมืองร้อน ด้านหน้าภูเขาอาระกันโยมา ฝนตกชุกมาก ภาคกลางตอนบนแห้งแล้งมาก เพราะมีภูเขาทั้งกั้นกำบังลมส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อากาศค่อนข้างเย็น และค่อนข้างแห้งแล้ง

สกุลเงิน

จ๊ต

ข้อมูลเศรษฐกิจ

การเพาะปลูกเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก เขตเกษตรกรรมคือบริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำอิรวดี และแม่น้ำสะโตง ปลูกข้าวเจ้า ปอกระเจา อ้อย และพืชเมืองร้อนอื่นๆ

ผลิตภัณฑ์ส่งออกที่สำคัญ

ก๊าซธรรมชาติ สิ่งทอ ไม้ซุง

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

เครื่องจักรกล ไยสังเคราะห์ น้ำมันสำเร็จรูป

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

ไทย อินдия จีน

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

จีน สิงคโปร์ ไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย-สหภาพพม่า

ด้านการทูต

ไทยและพม่าเปิดสถานเอกอัครราชทูตของทั้งสองฝ่ายเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2492 ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดทั้งในระดับรัฐบาลและประชาชน มีการแลกเปลี่ยนการเยือนในทุกระดับอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการเมืองและความมั่นคง

ไทยและพม่ามีกลไกความร่วมมือทวิภาคี ได้แก่ คณะกรรมาธิการร่วม ไทย-พม่า (Thailand - Myanmar Joint Commission on Bilateral

Cooperation - JC) คณะกรรมการเขตแดนร่วม (Joint Boundary Committee - JBC) และคณะกรรมการชายแดนส่วนภูมิภาค (Regional Border Committee - RBC) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ และแก้ไขปัญหาในระดับต่างๆ ทั้งในภาพรวมและระดับพื้นที่

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

ไทยและพม่ามีกลไกความร่วมมือในกรอบคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-พม่า (Joint Trade Commission - JTC) เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้าระหว่างกันไทยเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของพม่า สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ ไขมัน และน้ำมันจากพืชและสัตว์ เคมีภัณฑ์ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ และเม็ดพลาสติก สินค้าที่ไทยนำเข้าจากพม่า ได้แก่ ก๊าซธรรมชาติ ไม้ซุง ไม้แปรรูป สินแร่โลหะอื่นๆ และเศษโลหะ เหล็ก เหล็กกล้า และถ่านหิน ด้านการลงทุน ภาคเอกชนไทยลงทุนในพม่าร้อยละ 17.28 ของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด และเป็นอันดับ 2 รองจากประเทศสิงคโปร์

ด้านการท่องเที่ยว

ไทยและพม่าจัดตั้งคณะกรรมการร่วมด้านการท่องเที่ยวและพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างภาคใต้ของไทยกับเมืองทวายของพม่า

ด้านสังคมวัฒนธรรมและการศึกษา

ไทยและพม่าได้ลงนามในความตกลงทางวัฒนธรรมเมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2542 และมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เช่น โครงการอัญเชิญผ้าพระกฐินพระราชทานไปถวายแก้ววัดในพม่า การเชิญผู้สื่อข่าวพม่าเยือนไทย การสนับสนุนการสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศของพม่า โครงการความร่วมมือทางวิชาการที่ไทยให้ทุน

การศึกษา ทุนฝึกอบรม/ดูงาน จัดส่งวัสดุอุปกรณ์และผู้เชี่ยวชาญไปให้คำปรึกษาแนะนำในด้านต่าง ๆ ในสาขาการเกษตร การศึกษา สาธารณสุข และสาขาอื่นๆ ที่ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบร่วมกัน นอกจากนี้เมื่อปี 2544 รัฐบาลไทยได้ให้ความช่วยเหลือแก่พม่าในโครงการพัฒนาหมู่บ้านของชา รัฐฉาน โดยนำโครงการพัฒนาตอตุ่งเป็นแบบอย่างเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนพม่าให้เลิกปลูกฝิ่นและปลูกพืชผลอย่างอื่น ช่วยสร้างโรงเรียน โรงพยาบาล ดำเนินการด้านสาธารณสุข ฯลฯ แต่ภายหลังเมื่อมีการปลดพลเอก ชิน ยุ้น โครงการดังกล่าวได้รับผลกระทบจึงหยุดชะงักไป นอกจากนี้ไทยและพม่าได้ร่วมลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านสารสนเทศและการกระจายเสียงและเผยแพร่

ข้อควรรู้

เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2553 รัฐบาลพม่าประกาศเปลี่ยนธงชาติและตราประจำชาติอย่างเป็นทางการ แต่ยังใช้ชื่อเดิมคือ สหภาพพม่า (the Union of Myanmar) ส่วนชื่อประเทศใหม่ตามรัฐธรรมนูญ คือ สาธารณรัฐสหภาพพม่า (the Republic of the Union of Myanmar)

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์เป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (Republic of the Philippines) เป็นพันธมิตรที่ใกล้ชิดของไทยมาเป็นเวลานานและมีมุมมองยุทธศาสตร์ร่วมกันในหลายด้าน ผลักดันความร่วมมือในด้านการค้า พลังงาน ความมั่นคง ประสบปัญหาเสถียรภาพทางการเมืองและเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ประสบปัญหาจากขบวนการมุสลิมแบ่งแยกดินแดนภาคใต้

พื้นที่

298,170 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงมะนิลา

ประชากร

91 ล้านคน

ภาษา

ตากาล็อก เป็นภาษาประจำชาติ ภาษาฟิลิปปินส์และภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ

ศาสนา

คริสต์นิกายโรมันคาทอลิก (ร้อยละ 83) นิกายโปรเตสแตนต์ (ร้อยละ 9) อิสลาม (ร้อยละ 5)

วันชาติ

วันที่ 12 มิถุนายน

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 12 กันยายน 2492

การเมืองการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตยตามแบบสหรัฐอเมริกา โดยมีประธานาธิบดีเป็นประมุขและหัวหน้าคณะบริหารประเทศ

อากาศ

มรสุมเขตร้อน ได้รับความชุ่มชื้นจากลมมรสุมทั้ง 2 ฤดูได้รับฝนจากลมพายุไต้ฝุ่นและดีเปรสชัน บริเวณที่ฝนตกมากที่สุด คือเมืองบาเกียว

สกุลเงิน

เปโซฟิลิปปินส์

ข้อมูลเศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจสำคัญ

มะพร้าว อ้อย ป่านอบากา และข้าวเจ้า

ارس่งออกสำคัญ

เหล็ก โครโมต์ ทองแดง เงิน

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก

แผงวงจรไฟฟ้า รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป รถจักรยานยนต์และส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก เครื่องสำอาง เหล็กกล้า เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรกล ผลิตภัณฑ์ยางผลิตภัณฑ์พลาสติก เครื่องรับโทรทัศน์ และกระดาษ

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน เนเธอร์แลนด์ ฮ่องกง สิงคโปร์

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น สิงคโปร์ ไต้หวัน จีน เกาหลีใต้

ความสัมพันธ์ไทย –ฟิลิปปินส์

มีความสัมพันธ์ที่ยาวนานและราบรื่นมาโดยตลอด ฟิลิปปินส์นับเป็นประเทศแรกในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตด้วย

ความสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจ

เป็นคู่ค้าลำดับที่ 4 ของไทยในกลุ่มอาเซียน รองจากสิงคโปร์ มาเลเซียและอินโดนีเซีย ในขณะที่ไทยเป็นคู่ค้าลำดับที่ 2 ของสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ในกลุ่มอาเซียนรองจากสาธารณรัฐสิงคโปร์

ด้านความมั่นคง

สาธารณรัฐฟิลิปปินส์สนับสนุนแนวทางแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยอย่างสันติ โดยเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม

ซึ่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์พร้อมจะให้ความสนับสนุนด้านข้อมูล ข่าวสาร และประสบการณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผสมผสานหลักสูตรทาง ศาสนากับหลักสูตรสามัญและกฎหมาย ซึ่งสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ได้ ดำเนินการไปแล้วในระดับหนึ่ง รวมทั้งยกร่างแผนงานเพื่อส่งเสริม ความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ และส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างศาสนาต่าง ๆ โดยการจัดสัมมนา ระหว่างศาสนากับลัทธิความเชื่อ (Interfaith Dialogue) ทั้งนี้ ประเทศไทยได้จัดทำบันทึกความเข้าใจระหว่างสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ในเรื่อง ความร่วมมือป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติ

ด้านการค้า/การลงทุน

ไทยขอให้ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าวมากขึ้น และขอให้ยกเลิกมาตรการจำกัด การนำเข้าสินค้ากระจก โดยมีมติให้คณะกรรมการการค้าร่วมด้านการค้า พิจารณารายละเอียดและแนวทางแก้ไขปัญหา

ด้านสาธารณสุข

ไทยและฟิลิปปินส์ได้หารือกันในหลายประเด็น โดยเฉพาะเรื่องไข้หวัดนก ซึ่งทั้งสองฝ่ายห่วงกังวลเรื่องการแพร่ระบาดของโรคในภูมิภาค โดยพร้อมจะร่วมมือกันแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์เพื่อ ป้องกันและสกัดกั้นการขยายตัวของโรค

ด้านพลังงาน

ทั้งสองฝ่ายจะเร่งรัดจัดการประชุมคณะทำงานร่วมด้านพลังงาน (Joint Working Group on Energy) เพื่อสร้างความร่วมมือทั้งพลังงาน ทางเลือก พลังงานชีวภาพ การลงทุนด้านพลังงานไฟฟ้าและ พลังงานอื่นๆ

ด้านการท่องเที่ยว

ไทยและฟิลิปปินส์ได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยว เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2536 และในการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย - ฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2550 ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบที่จะกระชับความสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว โดยให้มีการแลกเปลี่ยนการเยือนของผู้บริหารระดับสูง การจัดพบปะระหว่างนักธุรกิจ และการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในสาขาที่ไทยมีศักยภาพ เช่น การท่องเที่ยวที่สนับสนุนการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นต้น

ข้อควรรู้

การเข้าไปประกอบธุรกิจในฟิลิปปินส์ในลักษณะต่างๆ เช่น การลงทุนร่วมกับฝ่ายฟิลิปปินส์จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อมูลให้ละเอียด โดยเฉพาะในด้านกฎหมาย การจดทะเบียนภาษี และปัญหาทางด้านแรงงาน เป็นต้น

สาธารณรัฐสิงคโปร์

สิงคโปร์เป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่อเป็นทางการว่า สาธารณรัฐสิงคโปร์ (Republic of Singapore) มีความมั่นคงด้านการเมืองภายในทำให้มีความต่อเนื่องของนโยบายในด้านต่าง ๆ และมีนโยบายการทูตเชิงรุก เป็นผู้นำของอาเซียนประเทศหนึ่ง เป็นศูนย์กลางธุรกิจด้านการค้าและบริการ ไทโรคมณฑลการเงินและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ธุรกิจที่ไม่ต้องอาศัยพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ) โดยมีการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและการไทโรคมณฑลที่ทันสมัย เป็นพันธมิตรและหุ้นส่วนยุทธศาสตร์กับไทยในการเข้าถึงและขยายโอกาสการค้าและการลงทุน มีระบบการศึกษาและการแพทย์ที่ดีในเอเชีย มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ดีและต่อเนื่อง

พื้นที่

699.4 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

สิงคโปร์

ประชากร

4.6 ล้านคน

ภาษา

มาเลย์ เป็นภาษาประจำชาติ และใช้ภาษาอังกฤษ มาเลย์ จีนกลาง และทมิฬ เป็น ภาษาราชการ

ศาสนา

พุทธ (ร้อยละ 42.5) อิสลาม (ร้อยละ 14.9) คริสต์ (ร้อยละ 14.6) ฮินดู (ร้อยละ 4) ไม่นับถือศาสนา (ร้อยละ 25)

วันชาติ

วันที่ 9 สิงหาคม

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 20 กันยายน 2508

การปกครอง

ระบอบสาธารณรัฐ ระบบรัฐสภา มีประธานาธิบดีเป็นประมุข และ นายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้ารัฐบาล รัฐสภา มีวาระคราวละ 5 ปี นโยบาย ต่างประเทศของสิงคโปร์ เน้นด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยีและการลงทุนจากต่างประเทศ

อากาศร้อนชื้น

มีฝนตกตลอดปี อุณหภูมิเฉลี่ย 26.8 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

ดอลลาร์สิงคโปร์

ข้อมูลเศรษฐกิจ

จุดแข็งของสิงคโปร์ คือ เป็นประเทศขนาดเล็ก มีประชากรเพียง 4-5 ล้านคน ทำให้ศักยภาพของคนเป็นจุดเด่นของประเทศ เนื่องจากรัฐบาลสามารถทุ่มงบประมาณในการพัฒนาระบบการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิงคโปร์โดดเด่นในการเสนอแนวคิดเรื่องความร่วมมือใหม่ๆ กับอาเซียน เช่น เสนอแผนความร่วมมือประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งเป็นข้อตกลงที่จะเริ่มใช้ในปี 2563 และแนวคิดเรื่องการตกลงด้านการค้าระหว่างอาเซียน เป็นต้น

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ยางพารา มะพร้าว ผัก ผลไม้

ผลิตภัณฑ์ส่งออกหลัก

ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม เครื่องจักร

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

พลังงาน (ร้อยละ 40 ของการนำเข้าทั้งหมด) และอาหาร

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

มาเลเซีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน ไต้หวัน ไทย ฮองกง

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย - สิงคโปร์

ด้านการทูต

ความสัมพันธ์ไทย-สิงคโปร์ดำเนินมาอย่างราบรื่นตลอด 41 ปี และได้พัฒนาไปในลักษณะ “หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์” เนื่องจากทั้งสองประเทศมีจุดแข็งและมีศักยภาพที่เอื้อประโยชน์ต่อกันเป็นอย่างดี ไทยมีทรัพยากรธรรมชาติ แรงงานจำนวนมากและมีพื้นที่กว้างใหญ่ ส่วนสิงคโปร์แม้จะไม่มีทรัพยากรธรรมชาติและมีพื้นที่น้อย แต่มีความก้าวหน้าทางทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยีและและอุตสาหกรรมในระดับสูง จึงได้นำจุดแข็งของทั้งสองประเทศมาพัฒนาร่วมกัน จนนำไปสู่การส่งเสริมความสัมพันธ์และการพัฒนาที่ยั่งยืน

ด้านการเมืองและความมั่นคง

มีความร่วมมือทวิภาคี ทั้งการประชุมอย่างไม่เป็นทางการ (Prime Minister Retreat) ระหว่างนายกรัฐมนตรีไทยกับสิงคโปร์ เพื่อสร้างความคุ้นเคยระดับผู้นำและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีการประชุมคณะกรรมการบริหารร่วมด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศระหว่างกองทัพไทย - สิงคโปร์ เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านความมั่นคงของทั้งสองประเทศ มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมกองทัพเรือไทย - สิงคโปร์ และการฝึกร่วมผสม (Cobra Gold) เป็นต้น

ด้านเศรษฐกิจ/การค้า

สิงคโปร์ มีความชำนาญเรื่องของระบบการค้าเสรีเป็นอย่างดีและเป็นคู่ค้าสำคัญอันดับ 5 ของไทย รองจากสหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีนและมาเลเซีย สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ น้ำมันสำเร็จรูป แพลนวงจรรไฟฟ้าและส่วนประกอบอากาศยาน ด้านการลงทุน สิงคโปร์เป็นประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยมากเป็นอันดับ 6 โดยมีการส่งเสริมความร่วมมือด้านสินค้าอาหารและเกษตร การขนส่งและโลจิสติกส์ และอสังหาริมทรัพย์

ด้านการท่องเที่ยว

ชาวสิงคโปร์มีทัศนคติที่ดีต่อประเทศไทยและชาวไทย และมีความรู้เกี่ยวกับไทยในระดับดี เนื่องจากมีความนิยมชมชอบเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในไทย ตลาดนักท่องเที่ยวชาวสิงคโปร์จึงเป็นหนึ่งในตลาดหลักของการท่องเที่ยวของไทย

ด้านสังคมวัฒนธรรมและการศึกษา

กลไกความร่วมมือ ได้แก่ โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานข้าราชการพลเรือนไทย - สิงคโปร์ (Thailand - Singapore Civil Service Exchange Programme - CSEP) ด้านการศึกษา มีแผนงานเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีโดยแลกเปลี่ยนคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิตนักศึกษาของทั้งสองประเทศ

ข้อควรรู้

หน่วยราชการเปิดทำการวันจันทร์ - ศุกร์ ระหว่างเวลา 08.30 น. - 13.00 น. และ 14.00 น. - 16.30 น. และวันเสาร์ เปิดทำการระหว่างเวลา 08.00 น. - 13.00 น. ผู้ถือหนังสือเดินทางไทยสามารถเดินทางเข้าสิงคโปร์ได้โดยไม่ต้องขอรับการตรวจลงตราและสามารถพำนักอยู่ได้ 14 วัน การพำนักเกินระยะเวลาที่กำหนดถือว่าผิดกฎหมายมีโทษจำคุกสูงสุด 6 เดือน ทัณฑ์ 3 ที่ ปรับสูงสุด 6,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ และห้ามเข้าประเทศ การหลบหนีเข้าสิงคโปร์และประกอบอาชีพเร่ขายบริการผิดกฎหมาย จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง การลักลอบนำยาเสพติด อาวุธปืนและสิ่งผิดกฎหมายอื่นๆ จะได้รับโทษอย่างรุนแรงขั้นประหารชีวิต

ราชอาณาจักรไทย

ไทยเป็นสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียนเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand)

พื้นที่

513,115 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงเทพมหานคร

ประชากร

63 ล้านคน

ภาษาราชการ

ไทย

ศาสนา

พุทธ (ร้อยละ 90) พราหมณ์ ฮินดู คริสต์ และอิสลาม

วันชาติ

วันที่ 5 ธันวาคม

การเมืองการปกครอง

ระบอบประชาธิปไตย มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

อากาศ

แบบเขตร้อน (tropical climate) อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี ประมาณ 18-34 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

บาท

ข้อมูลเศรษฐกิจ

มูลค่าการค้าระหว่างไทย-ประเทศในอาเซียน (มกราคม - พฤศจิกายน 2551) รวมทั้งสิ้น 66,146.88 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ไทยเกินดุลการค้า 9,625.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ น้ำมันสำเร็จรูป รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบเครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เคมีภัณฑ์ ยางพารา เม็ดพลาสติก สินค้าส่งออกที่ลดลง ได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องจักรกล และส่วนประกอบของเครื่องจักร ส่วนประกอบอากาศยานและอุปกรณ์การบิน เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบทองแดงและของทำด้วยทองแดง อุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์และไดโอด และวงจรพิมพ์ เป็นต้น

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ข้าว ข้าวโพด ยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้นานาชนิด เช่น เงาะทุเรียน สับปะรด มังคุด ลางสาด มะม่วง กล้วยหอม ส้มโอ ฯลฯ อาหาร ทะเลสดและตากแห้ง และผลิตภัณฑ์แปรรูปอื่นๆ

ประเทศไทยกับอาเซียน

ไทยเป็นหนึ่งในห้าของสมาชิกผู้ก่อตั้งและเป็นจุดกำเนิดของอาเซียน และมีบทบาทอย่างแข็งขันในกิจกรรมของอาเซียนตลอดมา รวมทั้งยังมีส่วนผลักดันให้อาเซียนมีโครงการความร่วมมือในด้านต่างๆ ที่ทันการณ์และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ระหว่างประเทศ อาทิ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน การประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ข้อควรรู้

ธนาคารเปิดทำการตั้งแต่วันจันทร์ - ศุกร์ ระหว่างเวลา 08.00 น. - 16.30 น. (ยกเว้นธนาคารตามห้างสรรพสินค้าที่เปิดบริการทุกวัน) บริการแลกเปลี่ยนเงินตราเปิดทำการทุกวันระหว่างเวลา 08.30 น. - 22.00 น.

สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

เวียดนามเป็นสมาชิกอาเซียนเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538

ข้อมูลทั่วไป

มีชื่ออย่างเป็นทางการว่า สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Socialist Republic of Vietnam) เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และมีบทบาทสำคัญด้านความมั่นคงในภูมิภาค เป็นตลาดใหม่ในภูมิภาคอินโดจีน การบริโภคในประเทศขยายตัวต่อเนื่อง ศักยภาพการผลิตสูง แรงงานในประเทศมีคุณภาพ และยังคงมีค่าจ้างแรงงานต่ำ ถูกจับตามองว่าจะเป็นคู่แข่งทางเศรษฐกิจที่สำคัญของไทย อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ช่วงต้นปี 2551 เศรษฐกิจเวียดนามขยายตัวไม่สมดุล อัตราเงินเฟ้อสูงมาก ตั้งเป้าหมายเป็นประเทศอุตสาหกรรมภายในปี 2563

พื้นที่

331,690 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง

กรุงฮานอย

ประชากร

87 ล้านคน

ภาษาราชการ

เวียดนาม ภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารทางธุรกิจ คือ ภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และจีน

ศาสนา พุทธ

(ร้อยละ 90) คริสต์ (ร้อยละ 7) ศาสนาอื่นๆ (ร้อยละ 3)

วันชาติ

วันที่ 2 กันยายน

วันสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับไทย

วันที่ 6 สิงหาคม 2519

การเมืองการปกครอง

ระบอบสังคมนิยม โดยพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม แต่งตั้งโดยสภาแห่งชาติ (National Assembly) มีวาระดำรงตำแหน่ง 5 ปี ผูกขาดการชี้นำภายใต้ระบบผู้นำร่วม (Collective Leadership) สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเป็นประเทศที่มีเสถียรภาพทางการเมือง มีเอกภาพสูง และมีการกระจายอำนาจ ซึ่งมีหลังการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์เวียดนาม สมัยที่ 10 เมื่อกลางปี 2549 มีผู้นำที่มีประสบการณ์ด้านเศรษฐกิจและมีภาพลักษณ์ของผู้นำรุ่นใหม่

อากาศ

มรสุมเขตร้อน ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกเปิดโล่งรับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านทะเลจีนใต้ ทำให้มีโอกาสรับลมมรสุมและพายุหมุนเขตร้อน จึงมีฝนตกชุกในฤดูหนาวอุณหภูมิเฉลี่ยตั้งแต่ 5 องศาเซลเซียส ถึง 37 องศาเซลเซียส

สกุลเงิน

ด่ง

ข้อมูลเศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ข้าวเจ้า ยางพารา ชา กาแฟ ยาสูบ พริกไทย

การประมง

จับปลาได้เป็นอันดับ 4 ของสินค้าส่งออก เช่น ปลาหมึก กุ้ง

อุตสาหกรรมที่สำคัญ

อุตสาหกรรมทอผ้า อาหาร เหมืองแร่ รองเท้า ปูนซีเมนต์

เหมืองแร่ที่สำคัญ

ถ่านหิน น้ำมันปิโตรเลียม และก๊าซธรรมชาติ

ผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญ

วัตถุดิบ วัสดุสิ่งทอ เครื่องหนัง เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา จีน สหภาพยุโรป

ตลาดนำเข้าที่สำคัญ

สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ไต้หวัน เกาหลีใต้ จีน

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย – เวียดนาม

ไทยได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับเวียดนาม เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2519 โดยเปิดสถานเอกอัครราชทูตที่กรุงฮานอยและ

สถานกงสุลใหญ่ที่นครโฮจิมินห์ เมื่อปี 2521 และปี 2535 ตามลำดับ สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงฮานอย ประกอบด้วยสำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารและสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามเปิดสถานเอกอัครราชทูตในประเทศไทย เมื่อปี 2521 ความสัมพันธ์ทวิภาคีไทย - สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ปัจจุบันอยู่ในระดับที่ดี มีการแลกเปลี่ยนการเยือนทุกระดับรวมถึงระดับท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

ความร่วมมือด้านการค้า

ทั้งสองประเทศวางกลไกความสัมพันธ์ในหลายระดับ ระดับสูงสุด คือ กรอบการประชุมคณะรัฐมนตรีร่วมไทย - สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม อย่างไม่เป็นทางการ (Joint Cabinet Retreat : JCR) ซึ่งในการประชุม JCR ครั้งที่ 1 เมื่อปี 2547 ทั้งสองฝ่ายได้แสดงเจตนารมณ์ ใน “แถลงการณ์ร่วมว่าด้วยกรอบความร่วมมือไทย - สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามในทศวรรษแรกของศตวรรษที่ 21” (Joint Statement on the Thailand - Vietnam Cooperation Framework in the First Decade of the 21st Century) ระบุให้มีการเพิ่มพูนความร่วมมือในทุกๆ ด้าน และตกลงให้จัดตั้งกลไกการหารือร่วม (Joint Consultative Mechanism : JCM) เพื่อเป็นกลไกในระดับรอง ทำหน้าที่ดูแล ประสานความร่วมมือในภาพรวมแทนคณะกรรมการร่วมไทย - สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (Joint Commission : JC)

ด้านการเมืองและความมั่นคง

มีความร่วมมือและประสานกันอย่างใกล้ชิด โดยมีกรอบการประชุมคณะทำงานร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง (Joint Working Group on Political and Security Cooperation : JWG on PSC) เป็นกลไกสำคัญ

ความร่วมมือด้านการลงทุน

ประเทศไทยลงทุนในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามสูงเป็นอันดับที่ 12 จากนักลงทุนต่างชาติทั้งหมด เอกชนไทยนิยมลงทุนที่นครโฮจิมินห์ และจังหวัดข้างเคียงในสาขาสำคัญ ได้แก่ ด้านการท่องเที่ยวและโรงแรม เคมีภัณฑ์ อุตสาหกรรมการเกษตร อาหารสัตว์ อุตสาหกรรมพลาสติก ชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์ ทั้งนี้ สาขาการลงทุนที่มีความน่าสนใจ ได้แก่ ภาคบริการ ซึ่งประเทศไทยมีประสบการณ์และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามมีความต้องการเพิ่มขึ้นมาก เมื่อเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก และมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจขึ้นอีกระดับหนึ่ง

ด้านวิชาการ สังคมและวัฒนธรรม

ประเทศไทยมีความร่วมมือทางวิชาการกับเวียดนามตั้งแต่ปี 2535 ผ่านกรอบการประชุมความร่วมมือทางวิชาการไทย - สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังเห็นความสำคัญของการแลกเปลี่ยนการสอนภาษาระหว่างกัน โดยรัฐบาลไทยได้ร่วมมือให้เปิดหลักสูตรสอนภาษาไทยในมหาวิทยาลัยสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม 5 แห่ง ทั้งนี้ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามสนับสนุนงบประมาณ 3.5 แสนดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสร้างโรงเรียนสอนภาษาเวียดนามที่จังหวัดนครพนม ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนการศึกษาดูงานระหว่างกันในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง

ข้อควรรู้

- หน่วยงานราชการ สำนักงาน และองค์กรให้บริการสาธารณสุข เปิดทำการระหว่างเวลา 08.00 น. - 16.30 น. ตั้งแต่วันจันทร์ - ศุกร์
- ผู้ถือหนังสือเดินทางปกติของไทย สามารถเดินทางเข้าเวียดนามโดยได้รับการยกเว้นการตรวจลงตรา และพำนักอยู่ในเวียดนามได้ไม่เกิน 30 วัน

- ชาวต่างชาติที่อยู่ในเวียดนาม ต้องถือหนังสือเดินทางติดตัวตลอดเวลา ทั้งนี้ควรถ่ายเอกสารหนังสือเดินทาง บัตรเครดิต และเอกสารสำคัญอื่นๆ แยกเก็บไว้ต่างหากจากต้นฉบับ เนื่องจากโรงแรมที่พักจะขอให้แขกต่างชาติแสดงหนังสือเดินทาง เพื่อการลงทะเบียนและแจ้งทางการตำรวจที่เกี่ยวข้อง เวียดนามไม่อนุญาตให้ถ่ายภาพอาคารที่ทำการต่างๆ ของรัฐ

- หากนำเงินตราต่างประเทศติดตัวเข้ามามากกว่า 7,000 ดอลลาร์สหรัฐ ต้องแจ้งให้ศุลกากรเวียดนามทราบการนำเงินตราออกประเทศมากกว่า 7,000 ดอลลาร์สหรัฐ ต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งชาติหรือธนาคารกลางในท้องถิ่นก่อน มิเช่นนั้นจะถูกยึดเงิน

- บทลงโทษของเวียดนามในคดียาเสพติด การฉ้อโกง หน่วยงานของรัฐมีโทษประหารชีวิต

ประเทศคู่เจรจาอาเซียน

อาเซียน-ออสเตรเลีย

ออสเตรเลียเป็นประเทศแรกที่ได้สถาปนาความสัมพันธ์ประเทศคู่เจรจากับอาเซียนในปี 2517 และดำเนินความสัมพันธ์กันอย่างราบรื่น มีการปรับเปลี่ยนลำดับความสำคัญของความร่วมมือในสาขาต่างๆ ไปตามพัฒนาการทางเศรษฐกิจและความจำเป็นอื่นๆ ที่ตอบสนองต่อวิสัยทัศน์อาเซียน โดยเฉพาะการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558

ด้านการเมืองและความมั่นคง

อาเซียนและออสเตรเลียได้ร่วมลงนาม ASEAN-Australia Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism เมื่อปี 2547 และได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation: TAC) เมื่อเดือนธันวาคม 2548 นอกจากนี้ออสเตรเลียมีบทบาทในกรอบ ASEAN Regional Forum (ARF) อย่างแข็งขัน และให้ความสำคัญกับสถานการณ์ทางการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอันดับต้นๆ โดยเฉพาะเรื่องการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ และการค้ำมนุษย์

ด้านเศรษฐกิจ

อาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ได้ร่วมลงนามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement: AANZFTA) เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ณ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ความตกลง AANZFTA มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 สำหรับประเทศออสเตรเลีย มาเลเซีย สหภาพพม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยประเทศไทยได้แจ้งถึงความพร้อมในการบังคับใช้ความตกลงต่อประเทศภาคี ซึ่งทำให้ความตกลง AANZFTA มีผลบังคับใช้สำหรับประเทศไทย ตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2553 เป็นต้นไป

ด้านความร่วมมือด้านการพัฒนา

ภายใต้ ASEAN-Australia Development Cooperation Program (AADCP) ระยะที่ 2 ระหว่างปี 2552-2558 ออสเตรเลีย จะให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนากับอาเซียนเป็นมูลค่าประมาณ 57 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย โดยจะเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถ การวิจัย และให้คำแนะนำเชิงนโยบาย รวมถึงการสนับสนุนกลไกระดับภูมิภาคเพื่อการรวมตัวทางเศรษฐกิจเพื่อจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

ประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-ออสเตรเลีย ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือนกรกฎาคม 2552 มีบทบาทในการสนับสนุนและผลักดันให้อาเซียนและออสเตรเลีย ร่วมลงนามเอกสารสำคัญ 3 ฉบับ ได้แก่ 1. Joint Declaration on ASEAN-Australia Comprehensive Partnership (2550) 2. ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement และ 3. ASEAN-Australia Development Cooperation Program (AAD-CPII)

ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 ที่กรุงฮานอย เวียดนาม อาเซียน และออสเตรเลียเห็นพ้องให้เพิ่มความร่วมมือด้านการพัฒนาและการรวมตัวทางเศรษฐกิจเพื่อเสริมสร้างประชาคมอาเซียนในปี 2558 โดยเฉพาะด้านการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การลดช่องว่าง การพัฒนา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การจัดการภัยพิบัติ และการส่งเสริมการติดต่อระหว่างประชาชน นอกจากนี้ไทยได้เสนอให้ออสเตรเลียเข้ามามีบทบาทสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยเน้นในเรื่องเทคโนโลยีสะอาด การจัดการระบบคมนาคมขนส่ง และการอำนวยความสะดวกในการข้ามแดนเพื่อเพิ่มพูนและยกระดับความสัมพันธ์กับอาเซียน ออสเตรเลีย ได้เสนอให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน-ออสเตรเลียเป็นครั้งแรก ในปี 2553 ในช่วงเดียวกับการประชุมสุดยอดอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา

อาเซียน-นิวซีแลนด์

ความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์ เริ่มตั้งแต่ปี 2518 โดยนิวซีแลนด์เป็นประเทศคู่เจรจา ลำดับที่ 2 ของอาเซียนหลังจากออสเตรเลีย เดิมความสัมพันธ์เป็นไปในลักษณะประเทศผู้รับกับประเทศผู้ให้ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักคือความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ซึ่งในปัจจุบันความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์ได้พัฒนาเป็นความสัมพันธ์อย่างรอบด้าน

ด้านการเมืองความมั่นคง

นิวซีแลนด์ได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation: TAC) และได้ลงนามในปฏิญญาร่วมว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายสากลกับอาเซียน (ASEAN-New Zealand Joint Declaration for Cooperation to Combat International Terrorism) เมื่อปี 2548 นอกจากนี้ประเทศสมาชิกอาเซียนยังได้รับประโยชน์จากบทบาทอันแข็งขันของนิวซีแลนด์ในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย โดยเฉพาะในกรอบ Interfaith Dialogue และ Alliance of Civilization ด้วย

ด้านเศรษฐกิจ

อาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ได้ร่วมลงนามความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (ASEAN-Australia-New Zealand Free Trade Agreement: AANZFTA) เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2552 ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 ณ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โดยความตกลง AANZFTA มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 สำหรับประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ มาเลเซีย สหภาพมาเลเซีย ฟิลิปปีนส์ สิงคโปร์ และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยประเทศไทยได้แจ้งถึงความพร้อมในการบังคับใช้ความตกลงต่อประเทศภาคีซึ่งทำให้ความตกลง AANZFTA มีผลบังคับใช้สำหรับไทยตั้งแต่วันที่ 12 มีนาคม 2553 เป็นต้นไป

ด้านการพัฒนา

ไทยได้เสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับนิวซีแลนด์ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ให้มีการยกร่างกรอบความร่วมมืออาเซียน-นิวซีแลนด์ ฉบับที่ 2 ระหว่างปี 2553-2558 เพื่อกำหนดแนวทางการร่วมมือด้านการพัฒนาระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ให้สอดคล้องและเกื้อหนุนกับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในปี 2558 ซึ่งที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของไทย และต่อมาที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับนิวซีแลนด์ (PMC+1) เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 ณ กรุงฮานอย เวียดนาม ได้รับรองเอกสารแนวทางการดำเนินความร่วมมือทางการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และการพัฒนาระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ 2 ฉบับ คือ 1) ปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่ครอบคลุมทุกด้านระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ 2) แผนปฏิบัติการเพื่อปฏิบัติตามปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่ครอบคลุม

ทุกด้านระหว่างอาเซียนและนิวซีแลนด์ ปี 2553-2558 (Plan of Action to Implement the Joint Declaration for an ASEAN-NZ Comprehensive Partnership 2010-2015)

นอกจากนี้ประเทศไทยได้เสนอให้นิวซีแลนด์เข้ามาจับบทบาทในเรื่องการเชื่อมโยงในอาเซียน (ASEAN Connectivity) โดยเฉพาะเรื่องการเชื่อมโยงทางทะเล ความมั่นคงทางทะเล รวมทั้งการพัฒนา Clean Technology และการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนด้วย

ภายใต้กรอบความร่วมมือฉบับปัจจุบัน นิวซีแลนด์ ได้เสนอโครงการ flagship 4 โครงการ ได้แก่ 1) โครงการให้ทุนแก่นักศึกษาอาเซียน ปีละ 170 คน เป็นเวลา 5 ปี 2) โครงการแลกเปลี่ยนนักธุรกิจรุ่นใหม่ 3) การจัดการภัยพิบัติ และ 4) โครงการแลกเปลี่ยนความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศด้านการเกษตรภายใต้แนวคิดเรื่อง Agricultural Diplomacy และในปี 2553 นิวซีแลนด์ได้เสนอให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน-นิวซีแลนด์สมัยพิเศษ (Commemorative Summit) เพื่อฉลองโอกาสการครบรอบ 35 ปี ของความสัมพันธ์อาเซียน-นิวซีแลนด์

อาเซียน-ญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นเริ่มความสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการกับอาเซียนในปี 2516 และพัฒนาความสัมพันธ์เป็นประเทศคู่เจรจาของอาเซียนในปี 2520 และในปี 2546 มีการประชุมสุดยอดอาเซียน-ญี่ปุ่น สมัยพิเศษ (ASEAN-Japan Commemorative Summit) ที่กรุงโตเกียว ในโอกาสครบรอบ 30 ปีความสัมพันธ์อาเซียน - ญี่ปุ่น โดยได้มีการลงนามปฏิญญาโตเกียวว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนอาเซียน-ญี่ปุ่น (Tokyo Declaration for the Dynamic and Enduring ASEAN-Japan Partnership) เพื่อกำหนดทิศทางความร่วมมือระหว่างสองฝ่าย ญี่ปุ่นให้การสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนโดยจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการรวมตัวกันของอาเซียน (Japan-ASEAN Integration Fund - JAIF) และยังเป็นผู้สนับสนุนรายใหญ่ที่สุดของกรอบข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัว ของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration - IAI) อีกด้วย

ด้านการเมือง

ญี่ปุ่นเป็นประเทศคู่เจรจาลำดับที่ 4 ที่ได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia-TAC) และเป็นประเทศแรกที่ตั้งตั้งกรอบการประชุมความร่วมมือด้านการต่อต้านการก่อการร้ายอย่างเป็นทางการกับอาเซียน

ด้านเศรษฐกิจ

เมื่อปี 2524 อาเซียนและญี่ปุ่นได้จัดตั้งศูนย์อาเซียน-ญี่ปุ่น เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ที่กรุงโตเกียว ทั้งนี้ ญี่ปุ่นเป็นคู่ค้าอันดับ 1 และผู้ลงทุนรายใหญ่อันดับ 2 ของอาเซียน เมื่อเดือนเมษายน 2551 อาเซียนและญี่ปุ่นได้ลงนามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership - AJCEP) นอกจากนี้ อาเซียนและญี่ปุ่นได้จัดตั้งกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิขึ้น เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาความสัมพันธ์อาเซียน-ญี่ปุ่นในอนาคต โดยกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิได้จัดทำรายงานข้อเสนอแนะต่อผู้นำอาเซียนและญี่ปุ่น ในการประชุมสุดยอดอาเซียน-ญี่ปุ่น ครั้งที่ 12 เมื่อเดือนตุลาคม 2552 ที่อำเภอชะอำและหัวหิน ประเทศไทย

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

ญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนโดยเฉพาะในระดับเยาวชน จึงได้จัดตั้งโครงการ Japan East Asia Network of Exchanges for Students and Youths (JENESYS) ขึ้นโดยเชิญเยาวชนจากประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาแลกเปลี่ยนที่ญี่ปุ่นปีละประมาณ 6,000 คน ต่อเนื่องกันเป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2550 ถึงเดือนกรกฎาคม 2555

ไทยมีบทบาทเป็นประเทศสมาชิกอาเซียนที่เป็นแหล่งลงทุนที่สำคัญของญี่ปุ่น ซึ่งญี่ปุ่นสนใจร่วมมือกับไทยในการพัฒนาอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขงโดยเฉพาะด้านการพัฒนาความเชื่อมโยง ทั้งในด้าน Hardware และ Software เพื่อส่งเสริมการลดช่องว่างระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ และ ประเทศสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ (CLMV) เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายของการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 โดยได้มีการจัดการประชุมระดับรัฐมนตรีและผู้นำในกรอบการประชุมแม่โขง-ญี่ปุ่น (ประกอบด้วยประเทศญี่ปุ่น ไทย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามและกัมพูชา) ซึ่งเริ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2551

อาเซียน-จีน

ความสัมพันธ์อาเซียน-จีนเริ่มขึ้นเมื่อปี 2534 และในปี 2539 ได้ยกสถานะเป็น full dialogue partner ในปี 2549 ได้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีนสมัยพิเศษ ที่นครหนานหนิง เพื่อฉลองครบรอบ 15 ปีความสัมพันธ์อาเซียน-จีน และในปี 2554 จีนและอาเซียนจะจัดกิจกรรมเพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 20 ปีของความสัมพันธ์

ด้านการเมืองและความมั่นคง

จีนเป็นประเทศคู่เจรจาแรกที่ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (TAC) ในปี 2546 และเป็นประเทศที่ครอบครองอาวุธนิวเคลียร์ประเทศแรกๆ ที่แสดงความพร้อมที่จะลงนามในพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ด้านเศรษฐกิจ

จีนเป็นประเทศคู่เจรจาประเทศแรกที่เสนอให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับอาเซียน โดยทั้งสองฝ่ายได้ลงนามใน ASEAN-China Framework Agreement on Economic Cooperation เมื่อปี 2545 ซึ่งวางเป้าหมายให้จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนจีนกับประเทศสมาชิกอาเซียนเก่า 6 ประเทศ ได้แก่ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ และบรูไนฯ ภายในปี 2553 และกับประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ 4 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (CLMV) ภายในปี

2558 โดยอาเซียน-จีนได้ลงนามความตกลงด้านการค้าสินค้าในปี 2547 ความตกลงด้านการค้าบริการในปี 2550 และความตกลงด้านการลงทุนในปี 2552

ความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนมีผลสมบูรณ์เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2553 ซึ่งทำให้อัตราภาษีศุลกากรสินค้าส่วนใหญ่ เหลือร้อยละ 0 (เฉพาะประเทศอาเซียนเก่า 6 ประเทศกับจีน) ในปี 2552 อาเซียน-จีน มีมูลค่าการค้าระหว่างกัน 1.6 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงจากปี 2551 ประมาณ 3 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐแต่จีนได้ กลายเป็นคู่ค้าอันดับ 3 ของอาเซียน และอาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับ 3 ของจีนเช่นกัน อย่างไรก็ตาม มูลค่าการลงทุนระหว่างกันยังอยู่ใน ระดับต่ำ (ปี 2551 จีนลงทุนในอาเซียน 1.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 2.4 ของเงินลงทุนจากต่างชาติทั้งหมด)

จีนเป็นคู่เจรจาประเทศที่ 3 ที่อาเซียนได้ร่วมลงนามความ ตกลงจัดตั้งศูนย์อาเซียน-จีนในลักษณะ virtual centre และคาดว่าจะสามารถจัดตั้งศูนย์ฯ ที่กรุงปักกิ่งได้ภายใน 2-3 ปีข้างหน้า

ด้านการพัฒนา

อาเซียนและจีนได้กำหนดให้มีความร่วมมือใน 11 สาขาหลัก ได้แก่ เกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การลงทุน การพัฒนากลุ่มน้ำโขง การคมนาคมขนส่ง พลังงาน วัฒนธรรม สาธารณสุข การท่องเที่ยว และสิ่งแวดล้อม

ด้านความเชื่อมโยง

อาเซียนได้ผลักดันเรื่องความเชื่อมโยง (connectivity) ภายในภูมิภาค และจีนได้จัดตั้งกองทุนอาเซียน-จีนเพื่อการลงทุน และโครงการสินเชื่อเชิงพาณิชย์ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานด้านโครงข่ายคมนาคม โทรคมนาคม พลังงาน และทรัพยากรธรรมชาติภายในอาเซียน โดยรับข้อเสนอโครงการทั้ง จากภาครัฐและเอกชน

อาเซียนและจีนกำลังจัดทำ Plan of Action to Implement the Joint Declaration on ASEAN-China Strategic Partnership for Peace and Prosperity (2554-2558) เนื่องจากฉบับเก่าหมดอายุลงในสิ้นปี 2553 โดยไทยได้มีข้อเสนอแนะในเรื่องที่สำคัญ เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง และการปฏิบัติการทางการแพทย์ฉุกเฉินในเหตุการณ์ภัยพิบัติ เป็นต้น นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายได้ลงนามความตกลงด้านการขนส่งทางอากาศระหว่างอาเซียน-จีนเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2553

อาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี

สาธารณรัฐเกาหลีเริ่มมีความสัมพันธ์กับอาเซียนในปี 2532 ในฐานะคู่เจรจาเฉพาะด้านและได้รับสถานะเป็นคู่เจรจาเต็มตัวของอาเซียนในปี 2534 สาธารณรัฐเกาหลีได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation) และได้ลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2547 เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือที่รอบด้าน

ในปี 2548 อาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ซึ่งกำหนดให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างกัน นอกจากนี้ อาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีได้ร่วมจัดตั้งศูนย์อาเซียน-เกาหลี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2550 ที่กรุงโซล เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยน ทางวัฒนธรรมระหว่างกัน และได้มีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2552

เมื่อวันที่ 1-2 มิถุนายน 2552 สาธารณรัฐเกาหลีเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี สมัยพิเศษ ที่เกาะเจจู เพื่อเฉลิมฉลองครบรอบ 20 ปีความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองฝ่าย โดยผู้นำทั้งสองฝ่ายได้ร่วมลงนามในแถลงการณ์ร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลีสมัยพิเศษ มีเนื้อหามุ่งส่งเสริมความ

ร่วมมืออย่างรอบด้าน ปัจจุบันอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลีมีความร่วมมือในด้านการค้า การลงทุน การขนส่ง การท่องเที่ยว การเกษตร วิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิชาการ การรักษาสันติภาพ สาธารณสุข การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม และการต่อต้านการก่อการร้าย และสนับสนุนการลดช่องว่างการพัฒนาและการรวมตัวของอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ 13 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2553 สองฝ่ายได้ยกระดับความสัมพันธ์เป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ และได้จัดทำปฏิญญาร่วมว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดทิศทางการส่งเสริมความร่วมมืออาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี (2554-2558)

นอกเหนือจากการมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงในกรอบความสัมพันธ์กับอาเซียน สาธารณรัฐเกาหลียังมีบทบาทในเวทีอื่นๆ ที่จัดตั้งขึ้นโดยอาเซียน อาทิ กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 เวทีการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก และการประชุมอาเซียนว่าด้วยการเมืองและความมั่นคงในเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum)

อาเซียน-อินเดีย

อาเซียนกับอินเดียเริ่มต้นความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการในปี 2535 ในลักษณะคู่เจรจาเฉพาะด้านและยกระดับขึ้นเป็นคู่เจรจาอย่างสมบูรณ์ เมื่อปี 2538 ต่อมาได้พัฒนาความสัมพันธ์สู่ระดับการประชุมสุดยอดครั้งแรก เมื่อ 5 พฤศจิกายน 2545 ที่กรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา

ความสัมพันธ์อาเซียน-อินเดีย เป็นความสัมพันธ์อย่างรอบด้าน ในฐานะหุ้นส่วน โดยมีเอกสารความเป็นหุ้นส่วนระหว่างอาเซียน-อินเดีย เพื่อสันติภาพ ความก้าวหน้าและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน (ASEAN-India Partnership for Peace, Progress and Shared Prosperity) กำหนดแนวทางในการดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือระหว่างกันในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา โดยมีแผนปฏิบัติการรองรับ ปัจจุบันอยู่ภายใต้แผนปฏิบัติการ ปี 2553-2558 ทั้งสองฝ่ายได้จัดตั้งกองทุนอาเซียน-อินเดีย (ASEAN India Fund) เพื่อสนับสนุนการดำเนินความร่วมมือดังกล่าว

ด้านการเมืองและความมั่นคง

อินเดียได้เข้าร่วมการประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ตั้งแต่ปี 2539 โดยมีบทบาทในเรื่องความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล และได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

เฉียงใต้ เมื่อปี 2546 อีกทั้งได้รับรองแถลงการณ์ร่วมกับอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายในปีเดียวกัน นอกจากนี้ อินเดียยังได้เข้าเป็นสมาชิกของการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ในปี 2548

ด้านเศรษฐกิจ

อาเซียนและอินเดียได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจอย่างรอบด้านในปี 2546 ซึ่งครอบคลุมการเปิดเสรีการค้าสินค้าบริการ การลงทุนและความร่วมมือทางเศรษฐกิจสาขาต่างๆ และได้บรรลุผลการเจรจาจัดทำความตกลงด้านการค้าสินค้าในเดือนสิงหาคม 2551 อาเซียน-อินเดียตั้งเป้าหมายที่จะขยายมูลค่าการค้าระหว่างกันเป็น 70 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2555 จากมูลค่าการค้าเมื่อปี 2551-2552 ประมาณ 46.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยอาเซียนเป็นฝ่ายได้ดุลการค้าประมาณ 7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

ด้านสังคมและการพัฒนา

อินเดียให้ความร่วมมือสนับสนุนการพัฒนาและลดช่องว่างในอาเซียน โดยจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมภาษาอังกฤษและศูนย์ฝึกอบรมผู้ประกอบการในประเทศกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือกับอาเซียนในสาขาที่อินเดียมีศักยภาพ เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการแพทย์และเภสัชกร โดยได้จัดตั้งกองทุน ASEAN-India Science & Technology Fund ด้วยเงิน ตั้งต้น 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อพัฒนาความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมด้านไอที การตั้งกองทุน ASEAN-India Green Fund เพื่อสนับสนุนกิจกรรมในการส่งเสริมการปรับตัวและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภูมิภาคโดย

อินเดียออกเงินตั้งต้น 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การพัฒนาความร่วมมือด้านการแพทย์แผนโบราณ การให้ทุนการฝึกอบรมด้านอายุรเวช แก่บุคลากรของอาเซียน โครงการความร่วมมือด้านการผลิตยา นอกจากนี้ นั้นเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ภาคประชาสังคมอาเซียนและอินเดียมีโครงการประจำปีเพื่อแลกเปลี่ยนระหว่างประชาชนหลายกลุ่ม ทั้งนักศึกษา ผู้สื่อข่าว และนักการทูต อีกทั้งกำลังจะริเริ่มให้มีการเยือนระหว่างสมาชิกรัฐสภาด้วย

ในปี 2555 อาเซียนและอินเดียจะมีการประชุมสุดยอดเพื่อฉลองโอกาสครบรอบ 20 ปี ของความสัมพันธ์ในฐานะประเทศคู่เจรจา และครบรอบ 10 ปี ของการประชุมสุดยอดอาเซียน-อินเดีย นอกจากนี้ อินเดียแสดงความพร้อมที่จะสนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน (ASEAN Connectivity) ทั้งการขยายทางหลวงสามฝ่าย ไทย-พม่า-อินเดีย ไปยังลาว-กัมพูชา และการพัฒนา Mekong-India Economic Corridor อีกทั้งสนับสนุนการพัฒนาการเชื่อมโยงด้านไอทีของอาเซียน โดยเสนอจะให้ทุนการศึกษาด้านไอทีแก่ประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศละ 100 ทุน เป็นเวลา 5 ปี ตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นไป

อาเซียน-แคนาดา

ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนและแคนาดาเริ่มต้นอย่างเป็นทางการในปี 2520 แต่ได้ประสพภาวะชะงักงันนับตั้งแต่ปี 2540 เมื่ออาเซียนรับพม่าเข้าเป็นสมาชิก ซึ่งแคนาดาไม่ประสงค์ให้พม่าเข้าเป็นภาคีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ หลังจากนั้น ได้มีความพยายามหาทางรื้อฟื้นความสัมพันธ์ จนกระทั่งในวันที่ 19 มกราคม 2547 ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้จัดการประชุม ASEAN-Canada Dialogue เป็นครั้งแรก ซึ่งนับเป็นการกลับมาดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันอีกครั้ง

ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 อาเซียนได้จัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (Post Ministerial Conference - PMC+) กับแคนาดา โดยที่ประชุมได้ให้ความเห็นชอบปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่เพิ่มพูนระหว่างอาเซียนกับแคนาดา (Joint Declaration on the ASEAN- Canada Enhanced Partnership) ซึ่งจะเป็นแผนแม่บทในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างกันในอนาคต นอกจากนี้ ไทยยังได้เข้ารับหน้าที่ประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-แคนาดา เป็นเวลา 3 ปีในการประชุม PMC ในครั้งนี้ด้วย

อาเซียนและแคนาดาได้จัดการประชุม ASEAN-Canada Informal Coordinating Meeting Mechanism (ICM) ครั้งที่ 4 ซึ่งเป็นการประชุมในระดับผู้แทนถาวรประจำอาเซียน ระหว่างวันที่ 24-25 กุมภาพันธ์ 2553 ณ สำนักเลขาธิการอาเซียน กรุงจาการ์ตา อินโดนีเซีย เพื่อติดตามพัฒนาการความสัมพันธ์และกิจกรรมความ

ร่วมมือในด้านต่างๆ ระหว่างอาเซียนและแคนาดา นอกจากนี้ ที่ประชุม ยังได้มีการยกร่างและแก้ไขแผนปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ ของปฏิญญาร่วมว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนที่เพิ่มพูนระหว่างอาเซียนกับ แคนาดา ปี 2553-2554 (Plan of Action to Implement the Joint Declaration on the ASEAN-Canada Enhanced Partnership 2010-2015)

ประเทศไทยในฐานะประเทศผู้ประสานงานเป็นเจ้าภาพจัดการ ประชุม ASEAN-Canada Dialogue ASEAN-Canada Dialogue ครั้งที่ 7 ระหว่างวันที่ 10-11 มิถุนายน 2553 ณ โรงแรมสยามซิตี กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการประชุมในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส โดยได้หารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นทางยุทธศาสตร์ทั้งใน ด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ ประเด็นปัญหาในภูมิภาคและ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาต่างๆ

อาเซียน-สหรัฐอเมริกา

ความสัมพันธ์อาเซียน-สหรัฐฯ เริ่มต้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี 2520 โดยในระยะแรกเน้นความร่วมมือด้านการพัฒนา ต่อมาขยายถึงความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ ทั้งนี้ สหรัฐฯ เน้นการหารือและส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านการเมืองและความมั่นคงกับอาเซียน ขณะที่อาเซียนยังต้องการความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาและปรารถนาที่จะส่งเสริมในด้านเศรษฐกิจและการค้ากับสหรัฐฯ ในลักษณะกลุ่มประเทศ

ในปัจจุบัน รัฐบาลสหรัฐฯ ของประธานาธิบดี บาร์ค โอบามา มีท่าทีที่จะให้ความสำคัญ มากขึ้นกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังจะเห็นได้จากการที่สหรัฐฯ แต่งตั้งเอกอัครราชทูตกิจการ อาเซียน เป็นประเทศแรก รวมทั้งนางฮิลลารี ควินตัน รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ เดินทางเยือนสำนักเลขาธิการอาเซียนที่กรุงจาการ์ตาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2552 และเข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา ครั้งที่ 42 ที่ประเทศไทยเมื่อเดือนกรกฎาคม 2552 ซึ่งได้กล่าวขำว่าสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับอาเซียนในฐานะหุ้นส่วนด้านการเมือง เศรษฐกิจ และยุทธศาสตร์ รวมทั้งแสดงความพร้อมที่จะร่วมมือกับอาเซียนในประเด็นที่เป็นประโยชน์ร่วมกันทั้งในกรอบทวิภาคีและในกรอบองค์การระหว่างประเทศในเรื่องต่างๆ และสหรัฐฯ ยังได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in South-east Asia - TAC) ในการประชุมดังกล่าวด้วย

การประชุมผู้นำอาเซียน-สหรัฐฯ ครั้งที่ 1 (1st ASEAN-US Leaders' Meeting) ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2552 ที่สิงคโปร์ นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรีได้เป็นประธานการประชุมร่วมกับประธานาธิบดีสหรัฐฯ ถือเป็นการประชุมสุดยอดครั้งแรกระหว่างอาเซียนและสหรัฐฯ โดยที่ประชุมได้เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างอาเซียนและสหรัฐฯ ในฐานะหุ้นส่วนในการเผชิญกับปัญหาและความท้าทายต่างๆ ซึ่ง สหรัฐฯ ยินดีร่วมมือในการสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ขณะที่อาเซียนก็ยินดีกับนโยบายของรัฐบาลสหรัฐฯ ปัจจุบัน ที่เร่งส่งเสริมความสัมพันธ์กับอาเซียนและแสดงความพร้อมที่จะร่วมมือกับสหรัฐฯ ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในภูมิภาค นอกจากนี้ ผู้นำอาเซียนและสหรัฐฯ ยังได้ออกแถลงการณ์ร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ ไม่ว่าจะเป็นการพบหารือระหว่างรัฐมนตรีสหรัฐฯ และอาเซียน การจัด road show ร่วมกันของอาเซียนไปยังสหรัฐฯ การประกาศจัดตั้ง Eminent Person Group ในการส่งเสริมและสนับสนุนความสัมพันธ์ระหว่างกัน เป็นต้น

ในวันที่ 22 กรกฎาคม 2553 ที่กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม อาเซียนได้จัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนและสหรัฐฯ (Post Ministerial Conference +1 with the US) ซึ่ง นางฮิลลารี คลินตัน รัฐมนตรีต่างประเทศสหรัฐฯ ย้ำถึงการเป็นประเทศแปซิฟิกของสหรัฐฯ และยืนยันการให้ความสำคัญต่อภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอาเซียน รวมทั้งแสดงความพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือด้านการสร้างประชาคมอาเซียน นอกจากนี้ ยังได้ประกาศว่า ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ประสงค์จะจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน-สหรัฐฯ ครั้งที่ 2 ในช่วงฤดูใบไม้ร่วงในระหว่างการประชุมสมัชชาสหประชาชาติ และมอบหมายให้นางคลินตันเข้าร่วมในฐานะผู้สังเกตการณ์ในการประชุมสุดยอดผู้นำเอเชียตะวันออก (East Asia Summit - EAS) ในช่วงการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนในเดือนตุลาคม 2553

อาเซียน-รัสเซีย

ความสัมพันธ์อาเซียน-รัสเซีย เริ่มต้นจากการที่รัสเซียได้สถาปนาความสัมพันธ์ในฐานะคู่หารือ (Consultative relations) กับอาเซียนในปี 2534 และพัฒนาความสัมพันธ์จนได้รับสถานะประเทศคู่เจรจา (Dialogue Partner) กับอาเซียนในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน สมัยที่ 29 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2539 ที่กรุงจาการ์ตา โดยมีประเทศอินโดนีเซีย พม่า เป็นประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์ฯ ระหว่างปี 2552 - 2555

สำหรับกลไกของความสัมพันธ์จะประกอบด้วย (1) ASEAN-Russia Summit (ระดับผู้นำ) จัดขึ้น 1 ครั้ง เมื่อปี 2548 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย และครั้งที่ 2 ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 17 เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม 2553 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม (2) ASEAN PMC + 1 (ระดับรัฐมนตรี) ประชุมปีละครั้ง (3) ASEAN-Russia SOM (ระดับปลัด) ประชุมทุก 18 เดือน ตั้ง Open-Ended WG endorsed by PMC+1 (4) ASEAN-Russia Joint Cooperation Committee (CPR) ประชุมปีละครั้ง (5) ASEAN-Russia Joint Planning and Management Committee (CPR) ประชุมปีละครั้ง

ความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนกับรัสเซีย ดังนี้

- ความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคง อาเซียนและรัสเซีย ได้ลงนามในเอกสารสำคัญหลายฉบับ ได้แก่ ปฏิญญาร่วมอาเซียน-รัสเซียว่าด้วยความเป็นหุ้นส่วนเพื่อสันติภาพ ความมั่นคง ความมั่งคั่ง และการพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ปี 2546 แถลงการณ์ร่วมอาเซียน-รัสเซียว่าด้วยความร่วมมือในการต่อต้านการก่อการร้าย ปี 2547 และรัสเซียได้ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในปี 2547

- ความร่วมมือด้านการพัฒนา ในปี 2548 ผู้นำอาเซียนและรัสเซียได้ลงนามใน Joint Declaration of the Heads of State/ Government of the Member Countries of ASEAN and the Head of State of the Russian Federation on Progressive and Comprehensive Partnership และได้รับรอง Comprehensive Programme of Action to Promote Cooperation between ASEAN and the Russian Federation ปี 2548-2558 ซึ่งอาเซียนและรัสเซียได้จัดตั้งกองทุน ASEAN-Russia Dialogue Partnership Financial Fund (DPFF) ขึ้นเพื่อการดำเนินกิจกรรมความร่วมมือต่างๆ โดยรัสเซียเป็นผู้มอบเงินเข้ากองทุนฝ่ายเดียว ขณะนี้กองทุนมีเงินประมาณ 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

- ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ รัฐมนตรีต่างประเทศของอาเซียนและรัสเซียได้ลงนามในความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา ปี 2548 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ในปี 2552 มูลค่าการค้าระหว่างอาเซียน-รัสเซีย ประมาณ 8,530 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าสำคัญที่รัสเซียส่งออกมาอาเซียน ได้แก่ ชิ้นส่วนประกอบโลหะ เคมีภัณฑ์ และสินค้าประกอบจากสินแร่ ในขณะที่อาเซียนส่งออกสินค้าประเภทเครื่องจักร เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ อาหารสำเร็จรูป น้ำมันประกอบอาหารไปรัสเซีย รัสเซียถือเป็นตลาดใหญ่ที่มีศักยภาพสำหรับการขยายตลาดของอาเซียนและจะเป็นประตูกระจายสินค้าอาเซียนไปยังกลุ่มประเทศ CIS ได้ในอนาคต

- การจัดตั้ง ASEAN Centre เลขาธิการอาเซียน ผู้แทนประเทศสมาชิกอาเซียนร่วมกับอธิการบดี Moscow State Institute of International Relations (MGIMO) ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจเพื่อจัดตั้งศูนย์อาเซียนในกรุงมอสโก เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 และมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการที่ MGIMO กรุงมอสโก เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553

อาเซียน+3

กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 (จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี) เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี 2540 ในช่วงที่เกิดวิกฤตทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยผู้นำของประเทศสมาชิกอาเซียนและผู้นำของจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ได้พบหารือระหว่างกันเป็นครั้งแรก ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เมื่อเดือนธันวาคม 2540 นับแต่นั้นเป็นต้นมา การประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ได้จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดียวกับการประชุมสุดยอดอาเซียนกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 เริ่มเป็นรูปเป็นร่างภายหลังการออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ปี 2542 และการจัดตั้ง East Asia Vision Group (EAVG) ในปี 2542 เพื่อวางวิสัยทัศน์ความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ EAVG ได้เสนอแนะแนวคิดการจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (East Asian community-EAc) และมาตรการความร่วมมือในด้านต่างๆ เพื่อนำไปสู่การจัดตั้ง EAc ต่อมา

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 9 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เมื่อปี 2548 ผู้นำได้ลงนามในปฏิญญากรุงกัวลาลัมเปอร์ว่าด้วยการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 (Kuala Lumpur Declaration on the ASEAN+3 Summit) กำหนดให้การจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นเป้าหมาย ระยะยาวและให้กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 เป็นกลไกหลักในการนำไปสู่เป้าหมายระยะยาวดังกล่าว และในโอกาสครบรอบ 10 ปีของกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 ในปี 2550

ได้มีการออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือเอเชียตะวันออกฉบับที่ 2 และแผนงานความร่วมมืออาเซียน+3 (ปี 2550-2560)

ประเทศไทยได้เป็นประธานอาเซียนและเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ที่อำเภอชะอำและหัวหิน ซึ่งที่ประชุมฯ ได้รับรองแถลงการณ์ ชะอำหัวหิน ว่าด้วยความมั่นคงด้านอาหารและการพัฒนาพลังงานชีวภาพในกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 (Cha-am Hua Hin Statement on ASEAN Plus Three Cooperation on Food Security and Bio-Energy Development) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านอาหารและพลังงาน ซึ่งรวมถึง การจัดตั้งระบบสำรองข้าวฉุกเฉินอาเซียน+3 (ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve - APTERR) เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงด้านอาหารในภูมิภาค และการจัดทำยุทธศาสตร์แบบบูรณาการเกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคอาหารและพลังงานชีวภาพที่ยั่งยืนและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ที่ประชุมฯ ยังได้สนับสนุนประเทศไทยที่จะเป็นผู้ผลักดันการจัดตั้งกลไกความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 นอกจากนี้ไทยในฐานะประเทศ ผู้ประสานงานอาเซียน+3 ได้ออกแถลงข่าวว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน+3 เพื่อรับมือกับวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินโลก เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2552

ปัจจุบันความร่วมมือในกรอบอาเซียน+3 ครอบคลุมความร่วมมือในสาขาต่างๆ ประมาณ 20 สาขา ภายใต้กรอบการประชุมในระดับต่างๆ ประมาณ 50 การประชุม ความร่วมมือด้านการเงินภายใต้มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative-CMI) ซึ่งริเริ่มขึ้นเมื่อปี 2543 เป็นสาขาความร่วมมือที่มีความก้าวหน้ามากที่สุด โดยได้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองพหุภาคีภายใต้ CMI หรือที่เรียกว่า “CMI Multilateralization (CMIM)” เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2553 ซึ่งมีวงเงิน 1.2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเป็นกลไกช่วยรักษาเสถียรภาพทางการเงินในภูมิภาค และจะมีการจัดตั้ง ASEAN+3 Macroeconomic

Research Office (AMRO) ที่สิงคโปร์ เพื่อวิเคราะห์และติดตามสถานะเศรษฐกิจในภูมิภาคและสนับสนุน CMIM นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้งหน่วยงานประกันเครดิตและการลงทุน (Credit Guarantee and Investment Facility : CGIF) เพื่อสนับสนุนการออกพันธบัตรของภาคเอกชน โดยมีวงเงินเริ่มต้น 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ประเทศอาเซียน+3 ยังได้จัดตั้งกองทุน ASEAN Plus Three Cooperation Fund (APTCF) ซึ่งมีเงินทุนเริ่มต้นจำนวน 3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเป็นกองทุนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินมาตรการต่างๆ ภายใต้แผนงานความร่วมมืออาเซียน+3 (ปี 2550-2560) รวมทั้งการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมความร่วมมืออาเซียน+3

East Asia Summit - EAS ความร่วมมือในเวทีการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก

การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit-EAS) เดิมทีเป็นข้อริเริ่มในกรอบอาเซียน+3 โดยจะเป็นการพัฒนาการของการประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ไปสู่การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออกอย่างไรก็ดี อาเซียนเห็นว่า ควรเปิดกว้างให้ประเทศนอกกลุ่มอาเซียน+3 เข้าร่วมด้วย จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ 3 ประการสำหรับการเข้าร่วม ได้แก่ (1) การเป็นคู่เจรจาเต็มตัวของอาเซียน (2) การมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับอาเซียน และ (3) การภาคยานุวัติ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia) ในปัจจุบันมีประเทศที่เข้าร่วมใน EAS จำนวน 16 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน 10 ประเทศ ออสเตรเลีย จีน อินเดีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และนิวซีแลนด์

ในการประชุม EAS ครั้งที่ 1 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2548 ได้มีการลงนาม Kuala Lumpur

Declaration on East Asia Summit กำหนดให้ EAS เป็นเวที
หารือทางยุทธศาสตร์ที่เปิดกว้าง โปร่งใส และครอบคลุม และได้เห็น
พ้องกับแนวความคิดของไทยที่ให้ EAS เป็นเวที ของผู้นำที่จะแลกเปลี่ยน
ความเห็นและวิสัยทัศน์ในประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ในลักษณะ
top-down การประชุม EAS มีขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงการประชุม
สุดยอดอาเซียน โดยประเทศที่เป็นประธานอาเซียนจะเป็นประธาน
การประชุมฯ ในการประชุม EAS ครั้งที่ 2 ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์
เมื่อเดือนมกราคม 2550 ที่ประชุมฯ เห็นชอบให้กำหนดสาขาความ
ร่วมมือที่มีความสำคัญในลำดับแรก 5 สาขา ได้แก่ ไข่วัดนก
ความมั่นคงด้านพลังงาน การศึกษา การเงิน และการจัดการภัยพิบัติ

ประเทศไทยได้เป็นประธานและเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ
ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2552 ที่อำเภอชะอำและหัวหิน
โดยที่ประชุมฯ ได้รับรองแถลงการณ์ ชะอำ หัวหินว่าด้วยการจัดการ
ภัยพิบัติ (Cha-am Hua Hin Statement on EAS Disaster Management)
เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการเตรียมความพร้อมที่รอบด้าน
และเพิ่มศักยภาพการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติในภูมิภาค ตลอดจน
พิจารณาความเป็นไปได้ ในการจัดตั้งเครือข่ายการประสานงานการ
ตอบสนองภัยพิบัติในระดับภูมิภาค ผ่านกรอบและกลไกอาเซียนและ
ภูมิภาคที่มีอยู่ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางธรรมชาติในภูมิภาค
นอกจากนี้ไทยในฐานะประเทศ ผู้ประสานงาน EAS ได้ออกแถลงข่าว
ร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียนตะวันออกด้วยวิกฤตเศรษฐกิจและ
การเงินโลก เมื่อวันที่ 3 มิถุนายน 2552 เพื่อแสดงเจตนาร่วมกันของประเทศ
EAS ที่จะร่วมมือกันรับมือผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจและการเงิน
โลกที่อุบัติขึ้นเมื่อปี 2551

ปัจจุบัน ประเด็นที่ผู้นำ EAS ให้ความสนใจ ได้แก่ ความร่วมมือ
ทางเศรษฐกิจ การเงิน การค้าและการลงทุน (การประชุมสุดยอด
G-20 การเจรจาการค้ารอบโดฮา การส่งเสริมสินค้าเพื่อการค้า
และการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจแบบรอบด้านในเอเชียตะวันออก)

และความเชื่อมโยงในภูมิภาค (regional connectivity) และให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับทิศทางความร่วมมือในอนาคตของ EAS ในบริบทโครงสร้างสถาปัตยกรรมทางการเมืองระหว่างประเทศในภูมิภาค (regional architecture) และการขยายจำนวนประเทศที่เข้าร่วม EAS รวมสหรัฐฯ และรัสเซียที่เข้าเป็นสมาชิกในปี 2554 รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ EAS เพื่อให้สามารถตอบสนองความท้าทายใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในขณะที่ให้คงลักษณะการเป็นเวทีการหารือด้านยุทธศาสตร์สำหรับผู้นำที่มีความยืดหยุ่นไว้

อาเซียน-สหภาพยุโรป

อาเซียนและสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์ในระดับกลุ่มระหว่างกันมาเป็นเวลานาน สหภาพยุโรปถือเป็นคู่เจรจา (dialogue partner) อย่างไม่เป็นทางการของอาเซียน ตั้งแต่ปี 2515 และได้พัฒนาเป็นคู่เจรจาย่างเป็นทางการในปี 2520 และในโอกาสครบรอบ 30 ปี การสถาปนาความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรปในปี 2550 ทั้งสองฝ่ายได้จัดการประชุมสุดยอดสมัยพิเศษอาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN-EU Commemorative Summit) ขึ้นเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2550 ที่สิงคโปร์ โดยมีบรูไนดารุสซาลามเป็นประเทศผู้ประสานงานความสัมพันธ์อาเซียน-สหภาพยุโรป ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2552 (2009) โดยมีวาระ 3 ปี ด้านการเมืองและความมั่นคง ปัจจุบันสหภาพยุโรปให้ความสำคัญกับอาเซียนมากขึ้น ในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน-สหภาพยุโรป ครั้งที่ 16 ระหว่างวันที่ 14-15 มีนาคม 2550 ที่ประชุมได้รับรองปฏิญญานูเรมเบิร์ก ว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนที่เพิ่มพูนระหว่างสหภาพยุโรปกับอาเซียน (Nuremberg Declaration on an ASEAN-EU Enhanced Partnership) เพื่อเป็นแนวทางในการ

ดำเนินความสัมพันธ์และความร่วมมือในอนาคตทั้งในด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม-วัฒนธรรม และความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และต่อมาในการประชุมสุดยอดสมัยพิเศษระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรปเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2550 ผู้นำอาเซียนและสหภาพยุโรปได้ให้การรับรองแผนปฏิบัติการเพื่อดำเนินการตามปฏิญญาเรียมเบิร์ก (Plan of Action to Implement the Nuremberg Declaration on an ASEAN-EU Enhanced Partnership) นอกจากนี้อาเซียนและสหภาพยุโรปได้ลงนามใน Joint Declaration on Cooperation to Combat Terrorism ในปี 2546 ซึ่งเป็นเอกสารหลักในการดำเนินความร่วมมือระหว่างกันในด้านการต่อต้านการก่อการร้าย และมีโครงการความร่วมมือเรื่องการจัดการชายแดนภายใต้แผน Regional Indicative Programme (RIP) ค.ศ. 2007-2010 ซึ่งเป็นความร่วมมือระยะกลางระหว่างอาเซียนและสหภาพยุโรป

สหภาพยุโรปเป็นสมาชิกของ ASEAN Regional Forum (ARF) และได้แสดงความจำนงที่จะภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Treaty of Amity and Cooperation in Southeast Asia-TAC) ด้วย

ด้านเศรษฐกิจ สำหรับการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป ไทยได้เข้าร่วมกับประเทศสมาชิกอาเซียนในการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป มาตั้งแต่ปี 2550 ซึ่งมีการเจรจาแล้วรวม 7 ครั้ง แต่ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถหาข้อยุติได้โดยเฉพาะประเด็นสำคัญ เช่นระดับการเปิดตลาดสินค้าและบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐและนโยบายการแข่งขัน เป็นต้น รวมถึงประเด็นการเมืองระหว่างประเทศ เรื่องการยอมรับพม่า จึงส่งผลให้ในการประชุมคณะเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-สหภาพยุโรป ครั้งที่ 7 เมื่อวันที่ 4-5 มีนาคม 2552 ที่ประเทศมาเลเซีย คณะเจรจา ได้มีมติให้พักการเจรจาไว้ชั่วคราว

ด้านความร่วมมือและการพัฒนา ความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรปเป็นการดำเนินงานระหว่างอาเซียนกับประชาคมยุโรป (European Community) โดยอาศัย Cooperation Agreement between Member Countries of ASEAN and European Community ปี 2523 เป็นพื้นฐาน โดยมี ASEAN-EC Joint Cooperation committee (JCC) เป็นกลไกหลักในการดำเนินการความร่วมมือ

สหภาพยุโรปได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 70 ล้านยูโร สำหรับโครงการความร่วมมือในกรอบอาเซียน-สหภาพยุโรป (Regional EU-ASEAN Programmes) ปี 2550-2556 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการจัดตั้งประชาคมอาเซียน และประเด็นความร่วมมือที่สำคัญในเรื่องการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านสถิติของสำนักเลขาธิการอาเซียน สนับสนุนความร่วมมือมาตรฐาน ทรัพย์สินทางปัญญา การบินพลเรือน การย่นถิ่นฐานและการจัดการชายแดน

ด้านการเชื่อมโยงระหว่างกันของอาเซียน (ASEAN Connectivity) สหภาพยุโรปแสดงความพร้อม ที่จะสนับสนุนอาเซียนในการสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดการข้ามพรมแดนและรูปแบบการระดมทุน

อาเซียนและประชาคมยุโรปยังมี Regional EU-ASEAN Dialogue Instrument (READI) เป็นกลไกส่งเสริมกรอบความร่วมมือด้านที่ไม่ใช่การค้าและการลงทุน โดยจัดให้มีการหารือในระดับเจ้าหน้าที่ต่อเนื่องกับการประชุมของอาเซียนในสาขาความร่วมมือต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว สาขาความร่วมมือภายใต้ READI ที่สำคัญ ได้แก่ การลักลอบค้ามนุษย์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การขนส่งทางอากาศ และการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ

อาเซียน-สหประชาชาติ

ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติ (United Nations-UN) เริ่มขึ้นบนพื้นฐานของความร่วมมือด้านวิชาการระหว่างอาเซียนกับ UNDP ซึ่งได้เริ่มขึ้นในช่วงปี 2513 และต่อมา UNDP

ได้รับสถานะประเทศคู่เจรจา (Dialogue Partner) ของอาเซียนในปี 2520 ต่อมาสหประชาชาติพยายามที่จะพัฒนาความร่วมมือกับอาเซียน โดยส่งเสริมให้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 องค์กร ภายใต้ยุทธศาสตร์ของสำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติที่จะส่งเสริมการเป็นหุ้นส่วนกับองค์การระดับภูมิภาคทั่วโลก เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาระดับโลกและภูมิภาค ในขั้นนี้สหประชาชาติยังไม่มีสถานะเป็นประเทศคู่เจรจากับอาเซียน

การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 1 จัดขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2543 ในระหว่างการประชุม UNCTAD X โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์และสร้างการเชื่อมโยงที่ต่อเนื่องระหว่างประเทศในกลุ่มอาเซียนกับสหประชาชาติและเพื่อสนับสนุนการทำงานของที่ประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนาสมัยที่ 10 (มีเลขาธิการอาเซียนและหัวหน้าองค์กรต่างๆ ภายใต้กรอบสหประชาชาติเข้าร่วมด้วยที่ประชุมได้หารือใน 3 หัวข้อหลักคือ 1) ประเด็นด้านการเมืองและความมั่นคง 2) ประเด็นด้านการพัฒนา และ 3) ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติในเรื่องของการเมืองและความมั่นคง

การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 2 จัดขึ้นที่นครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2548 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติ เพื่อให้อาเซียนเป็นที่ยอมรับมากยิ่งขึ้นในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งเพื่อติดตามผลการประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 1 โดยมีประเด็นหารือที่สำคัญ คือ (1) การสนับสนุนระบบพหุภาคีนิยม (Multilateralism) และ การปฏิรูปสหประชาชาติ ซึ่งต้องมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและให้ความสำคัญกับการขจัดความยากจน (2) การสนับสนุนการพัฒนาและการขยายสมาชิกภาพของสภาความมั่นคงสหประชาชาติ (UNSC) โดยยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ (3) ความร่วมมือเพื่อช่วยประเทศสมาชิกอาเซียนบรรลุ Millennium Development Goals (MDGs) ในปี 2558 (4)

ความร่วมมือเพื่อช่วยอาเซียนในการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ทั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (5) ความร่วมมือ ในประเด็นเฉพาะด้าน เช่น การจัดการภัยพิบัติ HIV/ AIDs และไข้หวัดนก (6) การสร้างสันติภาพและความมั่นคง

ปัจจุบันอาเซียนได้รับสถานะผู้สังเกตการณ์ (Observer) ในองค์การสหประชาชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการยอมรับนับถือบทบาท เชิงสร้างสรรค์ของอาเซียนภายในภูมิภาคว่าสอดคล้องรองรับกับ ความพยายามในประชาคมโลกที่จะร่วมมือกันสร้างความสงบสุขและ ส่งเสริมการพัฒนาที่เท่าเทียม

การประชุมสุดยอดอาเซียน-สหประชาชาติ ครั้งที่ 3 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2553 ระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 17 ที่กรุงฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม โดยทั้งสองฝ่ายได้หารือ ในเรื่อง 1) ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหประชาชาติเพื่อช่วย ให้ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่ง สหัสวรรษ (Millennium Development Goals) ภายในปี 2558 ซึ่ง การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวสอดคล้องกับการเสริมสร้างการรวมตัวของ ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะในด้านการลดช่องว่างระหว่างประเทศ สมาชิกอาเซียน 2) การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งรวมถึงการสาธารณสุข การศึกษา และสิทธิมนุษยชน 3) การเข้ามา มีส่วนร่วมของสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศในการ เสริมสร้างความเชื่อมโยงในอาเซียน (ASEAN Connectivity) โดยเฉพาะการป้องกันและแก้ปัญหาผลกระทบข้างเคียงสืบเนื่องจากการ มีความเชื่อมโยงระหว่างประเทศ เช่น อาชญากรรมข้ามชาติการค้าการร้าย และยาเสพติด เป็นต้น และ 4) การมีส่วนร่วมของสหประชาชาติ ในการเสริมสร้างศักยภาพให้กับประเทศสมาชิกอาเซียนสำหรับปฏิบัติการ รักษาสันติภาพและการบริหารจัดการภัยพิบัติ

2

ประเทศไทยกับอาเซียน

ประเทศไทยกับอาเซียน

สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ซึ่งก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2510 มีพัฒนาการมาเป็นลำดับและไทยก็มีบทบาทสำคัญในการผลักดันความร่วมมือของอาเซียนให้มีความคืบหน้ามาโดยตลอด ดร. ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทยในขณะนั้น มีบทบาทสำคัญในการเดินทางไปเจรจาไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างมลายาและฟิลิปปินส์ เรื่องการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนซาบาห์และซาราวัก รวมทั้งการที่สิงคโปร์แยกตัวออกมาจากมลายา และได้เชิญรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีก 4 ประเทศ คือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์ มาหารือร่วมกันที่แหลมแท่น จังหวัดชลบุรี อันนำมาสู่การลงนามในปฏิญญากรุงเทพ เพื่อก่อตั้งอาเซียน ที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 ไทยจึงถือเป็นทั้งประเทศผู้ร่วมก่อตั้งและเป็น ‘บ้านเกิด’ ของอาเซียน

ต่อมาอาเซียนได้ขยายสมาชิกภาพขึ้นมาเป็นลำดับ โดยบรูไน ดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิกเป็นประเทศที่ 6 ในปี 2527 และภายหลังเมื่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เหลืออีก 4 ประเทศ คือ เวียดนาม ลาว พม่า และกัมพูชา ททยอยกันเข้าเป็นสมาชิกจนครบ 10 ประเทศ เมื่อปี 2542 นับเป็นก้าวสำคัญที่ไทยได้มีบทบาทเชื่อมโยงประเทศที่ตั้งอยู่บนภาคพื้นทวีปและประเทศที่เป็นหมู่เกาะทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยมีประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลาง ถึงแม้ว่าปฏิญญากรุงเทพ จะมีได้ระบุถึงความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคง โดยกล่าวถึงเพียงความร่วมมือกันด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา การเกษตร อุตสาหกรรม การส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค แต่อาเซียนได้มีบทบาท

สำคัญในการเสริมสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศในภูมิภาค ลดความหวาดระแวงและช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และที่สำคัญไทยได้เป็นแกนนำร่วมกับอินโดนีเซียและประเทศสมาชิกอาเซียนดั้งเดิมในการแก้ไขปัญหาภัยพิบัติน้ำท่วมทั้งความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีนจนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และช่วยเสริมสร้างสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อไทยที่เป็นประเทศด้านหน้า

นอกจากนี้ ประเทศไทย โดยท่านอดีตนายกรัฐมนตรีอานันท์ ปันยารชุน ก็มีบทบาทสำคัญในการผลักดันความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนให้มีความคืบหน้า โดยการริเริ่มให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือ ASEAN Free Trade Area (AFTA) ขึ้นเมื่อปี 2535 โดยอาเซียนตกลงที่จะลดภาษีศุลกากรระหว่างกันให้เหลือร้อยละ 0-5 ในเวลา 15 ปี ซึ่งต่อมาได้ลดเวลาลงเหลือ 10 ปี โดยประเทศสมาชิกเก่า 6 ประเทศ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จในปี 2546 ในขณะที่ประเทศสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ดำเนินการเสร็จสิ้นในปี 2551

ต่อมาที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่บาหลี เมื่อปี 2546 ได้แสดงเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะสร้างประชาคมอาเซียน โดยมีการจัดทำแผนงานด้านต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว นำมาสู่การจัดทำกฎบัตรอาเซียน เพื่อวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรของอาเซียน ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีกฎกติกาในการทำงาน มีประสิทธิภาพ และเป็นองค์กรเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง ทั้งนี้กฎบัตรอาเซียน ได้เริ่มมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ประเทศไทยได้เข้าดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน และที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ

เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ได้รับรองปฏิญญาชะอำ-หัวหินว่าด้วยแผนงานสำหรับการจัดตั้งประชาคมอาเซียนในทั้ง 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายของการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558

ประเทศไทยกับการดำรงตำแหน่งประธานอาเซียน

เมื่อเดือนกรกฎาคม 2551 ไทยเข้าดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนต่อจากสิงคโปร์ นับเป็นช่วง หัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญในการสร้างประชาคมอาเซียน รวมทั้งอยู่ในช่วงเดียวกับที่คนไทย คือ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการอาเซียน ไทยจึงให้ความสำคัญต่อการวางรากฐานสำหรับการสร้างประชาคมอาเซียนเพื่อให้เป็นประชาคมที่ค้ำประกันถึงผลประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ โดยการเสริมสร้างประสิทธิภาพของกลไกต่างๆ ของอาเซียนให้สามารถเข้าไปร่วมแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนได้อย่างทันที่

นอกจากนี้ ไทยได้ผลักดันให้กลไกใหม่ๆ ของอาเซียนที่กำหนดไว้ในกฎบัตรอาเซียน สามารถดำเนินงาน ได้อย่างครบถ้วน ทั้งการจัดตั้งคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตา คณะมนตรีประสานงานอาเซียน และคณะมนตรีประจำประชาคมอาเซียน ทั้ง 3 เสาหลัก รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคประชาสังคมต่างๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อช่วยกันสร้างประชาคมอาเซียน ดังจะเห็นได้จากริเริ่มให้มีการพบปะอย่างไม่เป็นทางการระหว่างผู้นำอาเซียนกับผู้แทนสมัชชารัฐสภาอาเซียน เยาวชนอาเซียนและภาคประชาสังคมอาเซียน ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 และครั้งที่ 15 ที่อำเภอชะอำ-หัวหิน

เป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของไทยในการสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็น ‘ประชาคม เพื่อประชาชน’ ก็คือ การจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนอาเซียนเพื่อให้เป็นหน่วยงานหลักในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและองค์กรภาคประชาสังคมต่างๆ ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของประชาชนในภูมิภาค ซึ่งเป็นที่น่ายินดีที่ เป้าหมายดังกล่าวได้บรรลุผลอย่างเป็นรูปธรรมในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 15 ที่อำเภอชะอำ-หัวหิน เมื่อเดือนตุลาคม 2552 ซึ่งมีการประกาศจัดตั้ง คณะกรรมาธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชนขึ้นอย่างเป็นทางการ นับเป็นความสำเร็จประการหนึ่งที่ไทยในฐานะประธานอาเซียนได้มีบทบาทสำคัญในการผลักดัน

นอกจากนี้ ในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายเรื่องการจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 อาเซียนจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับประชาชนทั้งในเรื่องการให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นเจ้าของประชาคมที่จะสร้างขึ้น ทั้งนี้ บทเรียนจากสหภาพยุโรปชี้ให้เห็นว่า ประชาคมจะไม่สามารถบรรลุผลได้หากประชาชนไม่ให้การสนับสนุน ดังนั้น ในช่วงเวลานับจากนี้จนถึงปี 2558 ประเทศไทยได้พยายามผลักดันให้อาเซียนเป็นประชาคมที่มุ่งเน้นการปฏิบัติ (Community of Action) มีการเชื่อมโยงและติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างใกล้ชิด (Community of Connectivity) รวมทั้งเป็นประชาคมเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง (Community of People)

ประโยชน์ที่ไทยได้รับ

ในภาพรวมประเทศไทยได้รับประโยชน์เป็นอย่างมากจากความร่วมมือด้านต่างๆ ของอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์จากการที่ภูมิภาคมีเสถียรภาพและสันติภาพอันเป็นผลจากกรอบความร่วมมือ

ด้านการเมืองและความมั่นคงของอาเซียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ให้นักลงทุนต่างชาติเดินทางเข้ามาลงทุนและท่องเที่ยวในประเทศไทย การที่ประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าไปยังประเทศสมาชิกอาเซียนได้มากขึ้น และมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำลง รวมถึงการมีนักท่องเที่ยวจากประเทศสมาชิกอาเซียนเดินทางมายังประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการมีกรอบความร่วมมือด้านเศรษฐกิจของอาเซียน และการที่ประเทศไทยสามารถแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น โรคระบาด โรคเอดส์ ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม ภัยพิบัติ และอาชญากรรมข้ามชาติ อันเป็นผลมาจากการมีความร่วมมือทางด้านสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียน ซึ่งหากไม่มีแล้ว ก็คงเป็นการยากที่ประเทศไทยจะแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ โดยลำพัง

ในปัจจุบันอาเซียนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของไทย มีมูลค่าการค้าระหว่างกันกว่า 1.75 ล้านล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ 19.2 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย ในจำนวนนี้ เป็นการส่งออกจากไทยไปอาเซียนร้อยละ 20.7 ของมูลค่าการค้าส่งออกทั้งหมด โดยไทยเป็นฝ่ายได้ดุลมาตลอด

การรวมตัวกันอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้นทางด้านเศรษฐกิจ ประกอบกับการขยายความร่วมมือเพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐาน ช่วยเพิ่มโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้กับไทย โดยขยายตลาดให้กับสินค้าไทยจากประชาชนไทย 60 ล้านคนเป็นประชาชนอาเซียนเกือบ 600 ล้านคน ซึ่งไทยจะได้เปรียบประเทศสมาชิกอื่นเพราะมีที่ตั้งอยู่ใจกลางอาเซียน สามารถเป็นศูนย์กลางทางการคมนาคมและขนส่งในภูมิภาค

ประเทศไทยกับกฎบัตรอาเซียน

ประเทศไทยมีบทบาทนำในการจัดทำกฎบัตรอาเซียน โดยได้ผลักดันประเด็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอาเซียน ระหว่างการยกร่าง จนปรากฏอยู่ในกฎบัตรอาเซียน เช่น

1. การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน
2. การให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนติดตามและรายงานการปฏิบัติตามความตกลงของรัฐสมาชิก
3. การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่างๆ ระหว่างประเทศสมาชิก
4. การระบุให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐผู้ละเมิดพันธกรณีตามกฎบัตร อย่างร้ายแรง
5. การเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจหากไม่มีฉันทมติ
6. การให้ความสำคัญกับการส่งเสริม การปรึกษาหารือระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อแก้ไขปัญหาที่กระทบผลประโยชน์ร่วม ซึ่งทำให้มีการตีความหลักการห้ามแทรกแซงกิจการภายในที่อาเซียนยึดมั่นอยู่ ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น
7. การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียนเพื่อให้อาเซียนสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที
8. การเปิดช่องทางให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์การภาคประชาสังคมมากขึ้น
9. การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน ปีละ 2 ครั้ง จัดตั้งคณะมนตรีเพื่อประสานความร่วมมือในแต่ละเสาหลัก และการมีคณะผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตา เพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชุมของอาเซียน

ประโยชน์ที่คาดว่าไทยจะได้รับจากการบังคับใช้ของกฎบัตรอาเซียน มีหลายประการ ได้แก่

1. ผลประโยชน์จากความร่วมมือต่างๆ ของอาเซียนมากขึ้น เนื่องจากกฎบัตรอาเซียนจะช่วยสร้างหลักประกันว่าประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ จะปฏิบัติตามพันธกรณีที่ได้ตกลงกันไว้แล้ว หรือมิฉะนั้นก็จะมีกลไกเพื่อให้ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามความตกลง

2. ความสามารถรับมือกับภัยคุกคามระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นไข้หวัดนก โรคระบาด ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาโลกร้อนหรือปัญหายาเสพติด เนื่องจากกฎบัตรจะเสริมสร้างกลไกต่างๆ เพื่อให้ไทยและอาเซียนแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันการณ์มากยิ่งขึ้น

3. กฎบัตรอาเซียนจะช่วยส่งเสริมค่านิยมของประเทศอื่นๆ ในภูมิภาคให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประเทศไทย เช่น การไม่ใช้กำลังในการแก้ไขปัญหา การยึดมั่นในหลักประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล หลักนิติธรรม และสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

4. อำนาจการต่อรองที่เพิ่มขึ้นของประเทศไทยในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียนในเวทีโลก เนื่องจากกฎบัตรอาเซียนจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือและกติกาให้แก่อาเซียน และให้ประเทศไทยสามารถโน้มน้าวให้ประเทศนอกภูมิภาคช่วยแก้ไขปัญหาระดับโลกที่กระทบความเป็นอยู่ของประชาชนอาเซียน รวมทั้งประชาชนไทยได้อย่างมีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น

3

สู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558

สู่ประชาคมอาเซียน ปี 2558

“ประชาคมอาเซียน” เป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ๆ ระดับโลกที่ส่งผลกระทบต่อภูมิภาค เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรืออาจกล่าวได้ว่า การเป็นประชาคมอาเซียนคือการทำให้ประเทศสมาชิกรวมเป็น “ครอบครัวเดียวกัน” มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกันที่ดี สมาชิกในครอบครัวมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกยิ่งขึ้น

แรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงจัดตั้งประชาคมอาเซียนซึ่งถือเป็นการปรับปรุงและวางรากฐานของพัฒนาของอาเซียนครั้งใหญ่คือ สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ทำให้อาเซียนต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ๆ เช่น โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน และความเสียหายที่อาจเกิดจากการไม่สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐอินเดียได้ เพราะประเทศเหล่านี้ มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด

ประชาคมอาเซียนถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนตุลาคม 2546 จากการที่ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord) เห็นชอบให้จัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี 2563 ต่อมาในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 12 ในเดือนมกราคม

2550 ที่เซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนให้แล้วเสร็จเร็วขึ้นภายในปี 2558

ประชาคมอาเซียน ประกอบด้วยความร่วมมือ 3 ด้านซึ่งเปรียบเสมือนเสาหลักสามเสาที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political - Security Community - APSC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) เสาหลักแต่ละด้านมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community)

อาเซียนมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี

เพื่อรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประเทศสมาชิกได้ร่วมจัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community Blueprint) โดยเน้น 3 ประการ คือ 1) การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ครอบคลุมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่จะร่วมกันทำเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก ส่งเสริมพัฒนาการทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน เช่น หลักการประชาธิปไตย การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม การต่อต้านทุจริต การส่งเสริมหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล เป็นต้น 2) ส่งเสริมความสงบสุข

และรับผิดชอบร่วมกัน ในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุมในทุกด้าน ครอบคลุมความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในรูปแบบเดิม ซึ่งหมายถึง มาตรการสร้างความไว้วางใจและการระงับข้อพิพาทโดยสันติเพื่อป้องกันสงครามและให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ด้วยกันโดยสงบสุขและไม่มีความหวาดระแวง นอกจากนี้ยังขยายความร่วมมือเพื่อต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติ ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติและภัยธรรมชาติ และ 3) การมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก กำหนดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาค เช่น กรอบ ASEAN+3 กับจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ตลอดจนความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับมิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community)

อาเซียนจะรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี 2558 โดยมีเป้าหมายอาเซียนมีตลาดและฐานการผลิตเดียวกันและมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community Blueprint) ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ 1) การตลาดและฐานการผลิตเดียว โดยจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี รวมทั้งการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น ตลอดจนการส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเป้าหมายเวลาที่จะค่อยๆ

ลดหรือยกเลิกมาตรการที่มีโทษภาษี สำหรับประเทศสมาชิกเก่า 6 ประเทศภายในปี 2553 เปิดตลาดภาคบริการและเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2558 และเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2553 2) การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนโดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น นโยบายการแข่งขัน การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน) 3) การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ให้มีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่างๆ เช่น ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN Integration- IAI) เป็นต้น เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก และ 4) การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนมีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิต/จำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community)

อาเซียนมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวกันเพื่อให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้าน (functional cooperation) ภายใต้ประเด็นเชิงสังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน ได้แก่ เยาวชน การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สตรี แรงงาน การขจัดความยากจน สวัสดิการสังคมและการพัฒนา วัฒนธรรมและสาร์นิเทศ กิจการพลเรือน การตรวจคนเข้าเมืองและกงสุล ยาเสพติด การจัดการภัยพิบัติ และสิทธิมนุษยชน โดยมีคณะทำงาน อาเซียนรับผิดชอบการดำเนินความร่วมมือในแต่ละด้าน

อาเซียนได้ตั้งเป้าการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรม อาเซียนในปี 2558 โดยมุ่งหวังในการเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็น ศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันประชากรอาเซียน มีสภาพ ความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN Identity)

เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรม อาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint) ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Development) 2) การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social Welfare and Protection) 3) สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice and Rights) 4) ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Sustainability) 5) การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN Identity) 6) การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap) โดยมีกลไกการดำเนินงาน ได้แก่ การประชุมรายสาขา (Sectoral) ระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior Officials Meeting) และระดับรัฐมนตรี (Ministerial Meeting) คณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community Council) รวมทั้งการประชุมคณะกรรมการ ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Senior officials Committee for ASEAN Socio-Cultural Community)

4

แผนการจัดตั้งประชาคม
สังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

แผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

แผนการสื่อสารของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (เอเอสซีซี) และสิ่งอื่นๆ ที่บรรจุในเอกสารนี้ มุ่งเน้นให้ผู้มีส่วนร่วมในอาเซียนได้รับทราบถึงยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการสื่อสารเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามแผนงานจัดตั้งเอเอสซีซี รวมถึงการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นของกลุ่มผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของภาคต่างๆ นี้จะได้รับการสนับสนุนผ่านรายการ/ โครงการ ที่เกี่ยวกับการสื่อสารของอาเซียนอย่างบูรณาการ ซึ่งสามารถอธิบายองค์ประกอบในการดำเนินการที่สำคัญ ประโยชน์ ตลอดจนการสนับสนุนที่จำเป็นจากกลุ่มเป้าหมายเพื่อสร้างบรรยากาศเชิงบวกของเอเอสซีซี

แผนการสื่อสารนี้จะตอบคำถามดังต่อไปนี้

- * ใครคือกลุ่มเป้าหมายของเอเอสซีซี
- * อะไรคือความท้าทายสำหรับสำนักเลขาธิการอาเซียน และประเทศสมาชิกในการสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย
- * อะไรเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับกลุ่มเป้าหมาย
- * เราจะทำอย่างไรในการให้สื่อในภูมิภาคได้มีส่วนร่วมเพื่อกระจายผลประโยชน์ไปสู่ประชาชน
- * เราควรสร้างความเป็นหุ้นส่วนอย่างไรที่จะเสริมกิจกรรมของการสื่อสาร
- * เราควรแบ่งทรัพยากรและความรับผิดชอบในการสื่อสารอย่างไรระหว่างสำนักเลขาธิการอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนในการสร้างผลกระทบสูงสุดทั้งในระดับชาติและในระดับภูมิภาค

- * เราจำเป็นต้องมีโครงสร้าง ทรัพยากร และความสามารถ ประเภทใดที่จำเป็นสำหรับสำนักเลขาธิการอาเซียนและหน่วยงานของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ต้องดูแลงานเกี่ยวกับการใช้แผนการสื่อสาร

การสื่อสารของเอเอสซีซี

การสื่อสารของเอเอสซีซีจำเป็นต้องเหมาะสมกับเป้าหมายของอาเซียนสำหรับงานในเสาสังคมและวัฒนธรรม เพื่อยกระดับความร่วมมือไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ดังที่ปรากฏในแผนงานเอเอสซีซี

เป้าหมายของอาเซียนเพื่อการสร้างเอเอสซีซีภายใต้แผนงานเอเอสซีซี คือ

- เพื่อให้ประชาชนอาเซียนมีโอกาสนในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- เพื่อยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอาเซียนโดยผ่านการบรรเทาความยากจน การสร้างสวัสดิการ และการปกป้องทางสังคม การสร้างสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย มั่นคง และปราศจากยาเสพติด การเพิ่มความยืดหยุ่นทางสังคมในการรับมือกับภัยพิบัติ และการหาหนทางในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาด้านสุขภาพ
- เพื่อส่งเสริมความยุติธรรมทางสังคมและการนำเอาประเด็นสิทธิของประชาชนเข้าไปในการบริหารนโยบายและมติอื่นๆ ของชีวิต
- เพื่อส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนและสิ่งแวดล้อมสีเขียวและสะอาด
- เพื่อส่งเสริมและสร้างความตระหนักในกระแสสังคมเกี่ยวกับอาเซียนและค่านิยมร่วมกัน ในความรู้สึกของความเป็นเอกภาพในความหลากหลายในทุกกระดับของสังคม

- เพื่อลดช่องว่างในการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศและประเทศที่ยังพัฒนาน้อยกว่า 4 ประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ลาว พม่า กัมพูชา และเวียดนาม รวมถึงในอาณานิคมอื่นๆ ในภูมิภาคอาเซียนที่ยังคงมีระดับการพัฒนาที่ต่ำอยู่

- การสื่อสารดังกล่าวจึงจำเป็นต้อง

- สร้างความสนใจในหมู่กลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องและสร้างความรู้สึกเชิงบวก

- สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ของเอเอสซีซีต่อกลุ่มผลประโยชน์

- สร้างความยินยอมที่ว่าพันธสัญญาต่อการสร้างเอเอสซีซีจะต้องได้รับการปฏิบัติและได้รับการสนับสนุนจากผู้กำหนดนโยบาย เอเอสซีซีมุ่งเน้นการสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และรับผิดชอบทางสังคม โดยมีเป้าหมายในการสร้างเอกภาพและความเป็นปึกแผ่นระหว่างประเทศสมาชิกและประชาชนของอาเซียน ความสำเร็จในการสร้างเอเอสซีซีจำเป็นต้องมีการมีส่วนร่วมของกลุ่มผลประโยชน์ ในกระบวนการบูรณาการ กลุ่มผลประโยชน์นี้ ประกอบด้วยข้าราชการ นักวิชาการ นักคิด กลุ่มประชาสังคม และเยาวชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป โดยมีสื่อมวลชนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมายเหล่านี้

การส่งถ้อยคำสื่อสารที่มีหน้าที่ปรับเปลี่ยนมุมมองไปในทิศทางที่ต้องการจะมีความสำคัญ ในการสร้างแกนสารต่อกิจกรรมภายใต้รายการ/ โครงการของการสื่อสาร และยังมีความสำคัญในการรักษาความสม่ำเสมอโดยผ่านสื่อที่ใช้ภาษา รูปแบบ ที่มีลักษณะที่เหมือนกัน รวมถึงการปรับสารให้เข้ากับเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร เช่น สุนทรพจน์ การแถลงข่าว และเอกสารถาม-ตอบ

สารจำเป็นที่จะต้องถ่ายทอดอย่างสม่ำเสมอในหลายเวทีเพื่อสร้างความรับรู้เข้าใจในวงกว้าง รวมไปถึงการสะท้อนสารนี้ในสื่อตัวสื่อดู สื่อสารทุกประเภทที่จะต้องพัฒนาขึ้นเพื่อใช้อธิบายเอเอสซีซี

กระบวนการสร้างสารเพื่อสื่อเกี่ยวกับเอเอสซีซี

โครงสร้างของกระบวนการของการสร้างสาร ควรที่จะต้องจัดทำขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักของสาธารณชนอย่างกว้างขวางต่อเอเอสซีซีในทุกประเทศสมาชิกและรวมถึงการทำให้กลุ่มผลประโยชน์รับรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าของการสร้างประชาคมอาเซียนในภาพรวม สารดังกล่าวควรตอบสนองความต้องการทั้งสามประการ ดังนี้

1. **ความสำคัญและความจำเป็น** - เอเอสซีซีมีความสำคัญและความจำเป็นกับประชาชนอย่างไร

2. **ผลกระทบและประโยชน์** - เอเอสซีซีจะสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางและมีความรับผิดชอบทางสังคม โดยมีความสมานฉันท์ระหว่างประเทศสมาชิกและประชาชนอาเซียนได้อย่างไร

3. **การเรียกร้องให้มีการปฏิบัติ** - สิ่งใดที่สำนักเลขาธิการอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนต้องการให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ดำเนินการเพื่อสนับสนุนเอเอสซีซี

สารเหล่านี้เป็นขั้นตอนแรกในการนิยามรูปแบบการสื่อสารในระดับภูมิภาคสำหรับใช้ในแผนการสื่อสารของเอเอสซีซี ซึ่งจำเป็นต้องทำในลักษณะกลางๆ เพื่อให้ได้รับความเห็นชอบในระดับภูมิภาค ทั้งนี้เมื่อบรรลุข้อตกลงแล้ว ข้อความดังกล่าวจะถูกปรับให้ระบุถึงข้อห่วงกังวลเฉพาะของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักคิด นักเรียนนักศึกษา นักวิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และอื่นๆ

สารเกี่ยวกับเอเอสซีซี จะถูกนำมาทบทวนอยู่เป็นระยะๆ เพื่อให้คงความสำคัญและสอดคล้องกับพัฒนาการใหม่ๆ ในการดำเนินการตามแผนงานเอเอสซีซีและแนวความคิดของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ

แนวทางตามยุทธศาสตร์ในแผนการสื่อสารของเอเอสซีซี

ตั้งที่สะท้อนอยู่ในแผนงานเอเอสซีซี อาเซียนได้เริ่มต้นยุทธศาสตร์การสื่อสารสำหรับเสาสังคมและวัฒนธรรมผ่านการดำเนินการต่างๆ ดังนี้:

ก. ริเริ่มแผนการสื่อสารอันครอบคลุมเพื่ออธิบายกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสำคัญๆ และสาธารณชนทั่วไปถึงวัตถุประสงค์ ประโยชน์ และอุปสรรคของเอเอสซีซี

ข. ดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้เกิดการหารือที่เปิดกว้างและการแบ่งปันข้อมูลในการดำเนินการตามเอเอสซีซี

ค. ประเทศสมาชิกควรจัดตั้งกลไกระดับชาติในการรายงานผล และประเด็นต่างๆ ของขั้นตอนการรวมตัวกันอยู่เป็นระยะ

ง. จัดทำเว็บไซต์แผนการสื่อสารของเอเอสซีซี อันจะเป็นช่องทางเพิ่มเติมในการเข้าถึงชุมชนในภาพกว้าง ที่ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ สามารถให้ความเห็นและผลตอบรับต่อข้อริเริ่มด้านสังคมวัฒนธรรมของอาเซียนได้

แนวทางดำเนินการ 3 ประการ จะถูกเสนอต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อนำส่งสารเกี่ยวกับเอเอสซีซี อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

มีส่วนร่วมและถกเถียง

ศึกษาเพื่อให้เกิดความตื่นตัว

ส่งเสริมและเฉลิมฉลอง

การสนับสนุนและการทำให้องค์ประกอบทั้งหมดของยุทธศาสตร์ เหล่านี้ จะถูกบรรจุอยู่ในหมวดพิเศษในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน เพื่อเป็นรูปแบบการสื่อสารออนไลน์ที่บริหารจัดการโดย สำนักเลขาธิการอาเซียน ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นจุดประสานงานหลักในการสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมของเอเอสซีซี เพื่อส่งเสริมให้เกิดการตั้งคำถามและการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับเอเอสซีซีทั่วภูมิภาคอาเซียน หมวดพิเศษดังกล่าวจะมีรูปแบบข้อความระดับภูมิภาคและวัตถุประสงค์ต่างๆ ที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ สามารถนำไปใช้ได้

ส่วนที่เกี่ยวกับเอเอสซีซี ในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน ควรรวมถึง:

- สารอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับเอเอสซีซี ซึ่งจะเป็นภาพรวม สารที่สนับสนุน และเป็นข้อพิสูจน์ต่างๆ ในภาพรวมของเอเอสซีซี
- ส่วนของผู้ชมอย่างเป็นทางการและข้อความเฉพาะของแต่ละสาขา ซึ่งจะลงลึกในรายละเอียดมากกว่าส่วนข้อความระดับภูมิภาค เพื่อระบุถึงคำถาม ข้อกังวลและแนวคิดในกลุ่มผู้เข้าชมเฉพาะ
- ส่วนข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับเอเอสซีซีในภาพรวมและประเด็นสำคัญต่างๆ พร้อมด้วยข้อความอธิบายภูมิหลังเกี่ยวกับพัฒนาการต่างๆ
- ส่วนสมุดปกขาว/เขียว ระบุหัวข้อที่อยู่ในความสนใจ คำถาม ประเด็นและความต้องการของกลุ่มต่างๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักๆ ของเอเอสซีซี
- ส่วนคำถามที่ถูกถามบ่อยๆ - เพื่อการหารือในภาพรวม และในส่วนของหัวข้อต่างๆ

หมวดพิเศษในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียนจะเสนอวัตถุประสงค์ที่คัดเลือกแล้วตามหัวข้อที่ระบุไว้ข้างต้นให้กับผู้เข้าชม ซึ่งควรจัดทำเพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าถึงข้อมูลและความคืบหน้าต่างๆ เกี่ยวกับเอเอสซีซีได้โดยง่าย และควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับปฏิทินกิจกรรม

และเหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่สำนักเลขาธิการอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนได้ดำเนินการตามแผนงานเอเอสซีซี เช่น การประชุมกับประเทศคู่เจรจาต่างๆ การประชุมระดับภูมิภาคและระดับโลก

หมวดพิเศษเกี่ยวกับเอเอสซีซี จะจัดทำ “กล่องจดหมาย” ที่มีความละเอียดของภาพสูงและมีพื้นที่มากเพื่อตอบสนองคำถามจากสื่อมวลชน รวมทั้งบรรจุรายชื่อผู้ประสานงานการสื่อสารที่สำนักเลขาธิการอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งชุดข้อมูลมาตรฐานสำหรับสื่อมวลชน

การแปลเนื้อหาที่ซับซ้อนให้เป็นภาษาของแต่ละชาติเป็นภารกิจที่ยุ่ยากและหนักหนา ดังนั้นสำนักเลขาธิการอาเซียนจะจัดทำหมวดพิเศษเกี่ยวกับเอเอสซีซีนี้เป็นภาษาอังกฤษ โดยประเทศสมาชิกพิจารณาจัดทำเว็บไซต์คู่ขนานในภาษาท้องถิ่นของแต่ละประเทศขึ้นเอง โดยเชื่อมโยงกับเว็บไซต์หลักของสำนักเลขาธิการอาเซียน

โครงการหลัก

1. การมีส่วนร่วมและถกเถียง

วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมคือเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนข้อกังวล การรวบรวมความเห็นและข้อเสนอแนะ การนำเสนอข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอเอสซีซี และประโยชน์ของเอเอสซีซี

ก. การสัมมนา “เอเอสซีซีกับคุณ”

การดำเนินการนี้จะมีศูนย์กลางอยู่ที่การสัมมนา “เอเอสซีซีกับคุณ” ซึ่งจะเน้นไปที่การสนทนากับกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบของการสัมมนา/ ประชุมปฏิบัติการ และโดยที่ประเทศสมาชิกอาเซียนหลายประเทศได้จัดงานแสดง หรือการสัมมนาตามแผนงานสนับสนุนการเป็นประชาคมอาเซียนอยู่ด้วยแล้ว การดำเนินการนี้จึงเป็นโอกาสอันดียิ่งในการนำเสนอข่าวสารไปทั่วทุกประเทศสมาชิกอาเซียน

สำนักเลขาธิการอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถจัดการสัมมนาเหล่านี้ได้ โดยร่วมมือกับหน่วยงานในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับภูมิภาคต่างๆ โดยใช้วัตถุประสงค์จากสำนักเลขาธิการอาเซียนตามที่ระบุไว้ข้างล่างนี้

หุ้นส่วนความร่วมมือควรได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อขยายกิจกรรมให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ หุ้นส่วนเหล่านี้ควรประกอบด้วยหุ้นส่วนในประเทศและหุ้นส่วนต่างชาติอย่างละไม่ต่ำกว่าหนึ่งรายจากแต่ละชาติสมาชิก โดยมีขอบเขตความร่วมมือดังนี้

1. การจัดสัมมนาร่วมกันในหัวข้อ “เอเอสซีซีและคุณ” เพื่อหารือถึงเอเอสซีซีและผลประโยชน์ที่จะได้รับจากเอเอสซีซี
2. การแจกจ่ายแผ่นพับ ใบปลิวและสื่อการศึกษาอื่นๆ เกี่ยวกับเอเอสซีซี
3. การจัดหมวดเอเอสซีซีในเว็บไซต์ของเอเอสซีซี เพื่อบรรจุสื่อด้านข้อมูลและการสื่อสาร ที่จัดทำขึ้นเฉพาะสำหรับกลุ่มต่างๆ ในกลุ่มเป้าหมาย

การสัมมนา “เอเอสซีซีและคุณ” สามารถจัดขึ้นให้ตรงกับตามความต้องการและความสนใจของกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เช่น การจัดเวทีสำหรับผู้เขียนบทละคร นักประพันธ์ดนตรี ผู้กำกับภาพยนตร์ และศิลปินอาชีพในสาขาอื่นๆ จากทั่วภูมิภาค เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรมพื้นบ้านและร่วมสมัย ตลอดจนวิธีการเข้าไปมีส่วนร่วมในการสร้างเอเอสซีซี การจัดสัมมนาอาจประกอบด้วยการแสดงทางศิลปะที่เน้นการส่งเสริมการตระหนักรับรู้เรื่องอาเซียนในหมู่สาธารณชน

ข้อมูลและข้อคิดเห็นที่ได้รับจากการจัดสัมมนา “เอเอสซีซีและคุณ” จะถูกนำไปบรรจุไว้ในเว็บไซต์เอเอสซีซี โดยข้อมูลเหล่านี้จะช่วยให้อาเซียนสามารถกระจายข่าวสารและพัฒนาการ รวมทั้ง

สร้างเครือข่ายกับสมาคมนักธุรกิจ นักวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคม และหน่วยงานภาครัฐจากทุกชาติสมาชิก

เอเอสซีซีและประเทศสมาชิกควรประสานงานกับสถาบัน การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้ง องค์กรภาคประชาสังคม กลุ่ม อุตสาหกรรม และองค์กรทางวิชาการ ที่สามารถมีส่วนร่วม เพื่อโน้มน้าว ทัศนคติของกลุ่มเป้าหมายและสาธารณชน ความพยายามนี้สามารถ ส่งเสริมหุ้นส่วนและเวทีระหว่างภาครัฐและเอกชนที่มีอยู่แล้วในการ แบ่งปันข่าวสารเกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของเอเอสซีซี และเพื่อส่งเสริมความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการสนับสนุนจากกลุ่ม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้แก่เอเอสซีซี

การจัดสัมมนา “เอเอสซีซีและคุณ” ในรูปแบบกลุ่มย่อย ควรจัดขึ้นสำหรับบรรณาธิการและนักข่าวอาวุโสจากชาติสมาชิก การจัดสัมมนานี้ควรให้ข้อมูลกลุ่มผู้มีบทบาทหลักกลุ่มนี้ในรายละเอียด ถึงเอเอสซีซี ผลประโยชน์ที่จะได้รับ รวมทั้งความเข้าใจที่จำเป็นสำหรับ การรายงานข่าวในเรื่องดังกล่าวเป็นประจำ

2. การศึกษาเพื่อสร้างความตื่นตัว

ก. “เอเอสซีซีในสายตา”

โดยที่ประชากรในอาเซียนเป็นกลุ่มเป้าหมายของการ สื่อสาร ดังนั้น การรวบรวมยุทธศาสตร์ที่ส่งเสริมเหตุผลด้านจิตวิทยา ในการสร้างความเชื่อในประโยชน์ที่จะได้รับจากเอเอสซีซีจึงเป็น เสาหลักที่สองของแนวยุทธศาสตร์ของแผนการสื่อสารโดยให้การศึกษา เพื่อสร้างความตื่นตัว ผ่านโครงการสารสนเทศ “เอเอสซีซีในสายตา” การสื่อสารจะสร้างสมดุลกับเหตุผลทางวิชาการที่นำเสนอในเสาหลัก แรกและสร้างเหตุผลอีกลักษณะหนึ่งให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกรายสนับสนุน เอเอสซีซี ความพยายามนี้จะพุ่งไปยังกลุ่มเป้าหมายโดยตรงเพื่อ เสาะหาเรื่องราวที่ดีมาประชาสัมพันธ์

เป้าหมายของโครงการสารสนเทศนี้ได้แก่เรื่องราวที่น่าสนใจ ทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และอินเทอร์เน็ต แกนหลักได้แก่ปฏิทินบทความหลักที่ได้รับการวางแผนและจัดกลุ่มเป้าหมายไว้ ประกอบด้วยคำบอกเล่าเกี่ยวกับประสบการณ์และความสำเร็จจากทั่วอาเซียน บทความหลักนี้จะนำเสนอกรณีศึกษาและสร้างความมีชีวิตให้กับแบบอย่างของผลกระทบในทางดีที่เอเอสซีซีให้กับประชาชน

ชาติสมาชิกอาเซียนต้องระบุแบบอย่าง 2 เรื่องจากองค์กรและ/หรือ บุคคลที่พร้อมจะบอกเล่าเรื่องราวต่อเอเอสซีซี ซึ่งจะเป็นการสร้างคลังข้อมูลบทความที่สามารถแก้ไข ปรับปรุง หรือตัดแปลงเป็นบทโฆษณาในสื่อชั้นนำในภูมิภาค เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ กระดานสนทนาในอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ข. การบรรยายสรุปรายคาบ

นอกจากให้ความรู้แก่ประชาชนแล้วเอเอสซีซีและชาติสมาชิกอาเซียนต้องประสานกับสื่อมวลชนจากทั่วภูมิภาคเป็นประจำ จึงควรจัดบรรยายสรุปเป็นระยะๆ แก่สื่อมวลชนต่างๆ โดยเริ่มจากการสัมมนา “เอเอสซีซีและคุณ” การจัดบรรยายสรุปแก่บรรณาธิการ และนักข่าวอาวุโสในชาติสมาชิกอาเซียนต่างๆ จะเป็นโอกาสที่จะให้ความรู้สื่อมวลชนเกี่ยวกับสถานการณ์ดำเนินงานและประโยชน์ของเอเอสซีซี อีกทั้ง จะเป็นโอกาสในการนำเสนอวัฒนธรรมและความหลากหลายในส่วนต่างๆ ของอาเซียนในช่วงระหว่างการบรรยายด้วย ทั้งนี้ สื่อมวลชนสามารถได้รับข่าวสารผ่านการข่าวสารนิเทศของแผนกประชาสัมพันธ์และหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน

ค. เอเอสซีซี-เน็ต

โดยที่เทคโนโลยีหลายอย่างได้รับความนิยมจากสาธารณชน โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน อาเซียนสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีนี้ในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายและสาธารณชน ในระดับบุคคล และสามารถให้ข้อมูลอย่างต่อเนื่องถึงความคืบหน้าในการดำเนินการของเอเอสซีซี วิธีนี้มีประสิทธิภาพในการสร้างความรับรู้และความสนใจของสาธารณชนต่อเอเอสซีซี โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน เนื่องจากความเป็นที่นิยม คุณภาพทางวิชาการและความบันเทิงที่มีศักยภาพสูง และต้นทุนต่ำ จึงสามารถใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคมที่มีอยู่ เช่น เฟซบุ๊ก เพนดัลสเตอร์ ทวิตเตอร์ และกระดานสนทนาเป็นแหล่งข่าวทางการให้กับเอเอสซีซี โดยประเทศสมาชิกอาจบริหารจัดการในระดับประเทศ เพื่อลดอุปสรรคทางด้านภาษา โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนให้ข้อมูลที่จำเป็น

จากข้อเท็จจริงที่ว่า ผู้ที่มีโทรศัพท์เคลื่อนที่มีจำนวนมากกว่าผู้ที่สามารถเข้าถึงอินเทอร์เน็ตได้ในภูมิภาคนี้ อาเซียนจึงอาจพิจารณาร่วมมือกับบริษัทสื่อสารโทรคมนาคมในการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน โดยเฉพาะเอเอสซีซี ผ่านการส่งข้อความเอสเอ็มเอส และเอ็มเอ็มเอส

โดยที่กลุ่มเยาวชนมีความสนใจในเกมคอมพิวเตอร์สูง อาเซียนสามารถพัฒนาเกมที่ทำให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในทางสร้างสรรค์ โดยมีใจความหลักที่มุ่งเน้นมิติด้านสังคมและวัฒนธรรมของอาเซียน เกมนี้สามารถผลิตขึ้นในรูปแบบต่างๆ เช่น เพลย์สเตชัน หรือ เอกซ์บอกซ์

ง. เอเอสซีซีสำหรับนักศึกษา

โครงการการประชุมสุดยอดอาเซียนจำลองอาจจัดขึ้นระหว่างการประชุมสุดยอดและการประชุมในระดับภูมิภาค เพื่อให้ความรู้กับนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาหรืออุดมศึกษา เกี่ยวกับการทูต

และวิธีการที่ผู้กำหนดนโยบายในประเทศสมาชิกอาเซียนหารือเกี่ยวกับประเด็นในภูมิภาค โดยเฉพาะในสาขาสังคมและวัฒนธรรม คู่มือโครงการการประชุมสุดยอดอาเซียนจำลองอาจทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลที่ครอบคลุมเกี่ยวกับอาเซียน หัวข้อสำหรับการหารือจำลองในประเด็นที่เกี่ยวกับเอเอสซีซี โครงการนี้จะทำให้นักศึกษาได้มีประสบการณ์โดยตรง และมีความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับเอเอสซีซี

คณะกรรมการอาเซียนด้านวัฒนธรรมและสนเทศ (อาเซียน-ซีไอซีไอ) ได้จัดกิจกรรมการตอบคำถามอาเซียนเป็นประจำ ตั้งแต่ปี 2545 การจัดกิจกรรมในลักษณะนี้มาแล้ว 4 ครั้ง ในประเทศไทย เมื่อปี 2545 บรูไนฯ ปี 2547 มาเลเซีย ปี 2549 และฟิลิปปินส์ ปี 2552 เป็นสิ่งพิสูจน์ถึงประสิทธิผลของกลยุทธ์ด้านการสื่อสารในกิจกรรมนี้ ดังนั้น อาเซียนจึงควรดำเนินกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง และขยายการดำเนินการในลักษณะนี้ไปสู่โรงเรียน นักเรียน และสาธารณชนเพื่อสร้างความรับรู้เกี่ยวกับอาเซียน โดยเฉพาะเอเอสซีซีให้มากขึ้น การปฏิสัมพันธ์จากการแข่งขันตอบปัญหาจะสร้างโอกาสให้นักเรียนได้เข้าใจและชื่นชมในพัฒนาการล่าสุดของอาเซียนที่จะก้าวไปสู่เอเอสซีซีได้ดีขึ้น การมีส่วนร่วมของสื่อมวลชน และภาคเอกชนควรได้รับการสนับสนุนเพื่อให้มีการเสนอข่าวและประชาสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง

3. ส่งเสริมและเฉลิมฉลอง

การให้ตัวอย่างของผลสำเร็จที่รวดเร็วในการดำเนินการตามเอเอสซีซีจะโน้มน้าวทัศนคติและความเห็นในกลุ่มที่ยังลังเลหรือสงสัยต่อประโยชน์หรือศักยภาพของการดำเนินการตามแผนงานเอเอสซีซี

ก. “แวดวงผู้ชนะในเอเอสซีซี”

“แวดวงผู้ชนะในเอเอสซีซี” ประกอบด้วยโครงการตระหนักรับรู้สำหรับกลุ่มเป้าหมายและบุคคลที่ได้ทำงานเพื่อส่งเสริมการดำเนินการของเอเอสซีซีผ่านการปฏิบัติ อภิปรายการปฏิบัติตาม

มาตรฐานใหม่ หรือการนำแบบ รูปแบบ และเครื่องมือของเอเอสซีซีมาใช้ แนวทางใหม่นี้อาจดำเนินการในรูปแบบโครงการสื่อมวลชน ซึ่งอาจ ขยายให้ครอบคลุมถึงการเสนอข้อโดยสาธารณะ และ/หรือกลุ่มเพื่อน และการลงคะแนนเสียง และงานเลี้ยงอาหารค่ำ การจัดกิจกรรมที่มุ่ง เน้นภาครัฐโดยผ่านการศึกษาของกระทรวง กรม หรือคณะทำงาน ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อน เอเอสซีซี หรือการมีส่วนร่วมของประเทศ คู่สนทนาและองค์การระหว่างประเทศอื่นๆ

ในระดับถัดไปของแผนการสื่อสารเอเอสซีซี การส่งเสริม และเฉลิมฉลองความสำเร็จภายใต้ “แวดวงผู้ชนะในเอเอสซีซี” ควรขยายจากสื่อมวลชนไปยังสาธารณชนโดยรวม โดยอาจรวมถึง กิจกรรมต่างๆ เช่น การเดินทางไปยังพื้นที่ต่างๆและการมีส่วนร่วม ในงานแสดงและนิทรรศการนานาชาติเพื่อสาธิตความคืบหน้าและ ความสำเร็จที่เกิดจากเอเอสซีซี

เพื่อดึงดูดให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้าร่วมโครงการนี้อย่าง กว้างขวาง ควรใช้สื่อและเครื่องมือที่หลากหลายในการขับเคลื่อน โครงการตั้งแต่เริ่มต้น ได้แก่

1. การจัดพื้นที่สำหรับ ศูนย์อาเซียนแวดวงผู้ชนะ ในหมวดเอเอสซีซีของเว็บไซต์สำนักเลขาธิการอาเซียน
2. ออกประกาศเป็นระยะๆ เกี่ยวกับความสำเร็จ ในการดำเนินการตาม เอเอสซีซี และ/หรือผู้ประสบความสำเร็จในชว่นั้น โดยจัดทำในรูปแบบบทความหลักเพื่อกระตุ้นให้มีการนำเสนอที่ กว้างขวาง และได้รับการแปลเป็นภาษาท้องถิ่นของชาติสมาชิกอาเซียน
3. สิ่งพิมพ์โฆษณารายคาบที่ย้ำเตือนผู้คนถึงโครงการ ผู้ประสบความสำเร็จในอดีต และส่งเสริมให้ผู้อ่านเสนอข้อผู้ประสบ ความสำเร็จที่รู้จัก

ข. โฆษกเอเอสซีซี

โฆษกเอเอสซีซีมีหน้าที่ประชาสัมพันธ์ผลสำเร็จของการดำเนินการเอเอสซีซีและส่งเสริมความตระหนักรู้และผลประโยชน์ของเอเอสซีซีต่อประชาชนอาเซียน โฆษกควรแสวงหาโอกาสในการชี้แจงประชาสัมพันธ์ผลงานในเวที การประชุมสัมมนา และทางโทรทัศน์อย่างแข็งขันทั้งในและนอกภูมิภาค จึงจำเป็นต้องมีความรอบรู้เท่าทันในการดำเนินการตามเอเอสซีซีอยู่เสมอ โดยจะต้องเข้าถึงกลุ่มผลประโยชน์หลากหลายกลุ่ม โฆษกจึงอาจเป็นบุคคลสำคัญจากสาขาต่างๆ ซึ่งรวมถึงเลขาธิการอาเซียนและเยาวชนที่มีความสามารถ นอกจากนั้นประเทศสมาชิกอาเซียนอาจคัดเลือก นักการเมือง ศิลปิน นักวิชาการและบุคคลสาธารณะอื่นๆ ให้เป็นโฆษกของเอเอสซีซีด้วยได้

ประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศอาจจัดการประกวดคัดเลือกเยาวชนเป็นยุวทูตเอเอสซีซี เยาวชนผู้ชนะการประกวดจะได้ดำรงตำแหน่งยุวทูตเอเอสซีซีเป็นเวลาหนึ่งปีและจะได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของอาเซียน แต่ละปีจะมียุวทูตอาเซียนจากประเทศสมาชิกทั้งสิบประเทศที่จะทำหน้าที่ส่งเสริมความตระหนักรู้ในหมู่สาธารณชน โดยเฉพาะในหมู่เยาวชนในเรื่องสังคมวัฒนธรรมต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว สุขภาพ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และอื่นๆ

ค. เทศกาลวัฒนธรรมอาเซียน

เพื่อเป็นการส่งเสริมและเฉลิมฉลองความหลากหลายและความร่ำรวยทางวัฒนธรรมในภูมิภาค อาเซียนอาจจัดเทศกาลวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อนำเสนอศิลปวัฒนธรรม ดนตรีและการพ็อกร่างกาย อาหาร และอื่นๆ เพื่อส่งเสริมความสมัครสมานในหมู่สาธารณชนอาเซียน ควรมีการส่งเสริมการทำข่าวและการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในเทศกาลวัฒนธรรมเพื่อประชาสัมพันธ์ไปสู่สาธารณชนในวงกว้าง

ง. ข้องรายการสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

อาเซียนควรใช้ประโยชน์จากเครือข่ายสื่อของอาเซียน-ซีไอโอเพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์และสื่อสารกิจกรรมทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาคไปยังกลุ่มเป้าหมายและสาธารณชนทั่วไป อาเซียนอาจพิจารณาจัดทำข้องรายการสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อออกอากาศทางโทรทัศน์ภาครัฐและเอกชนในประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศ รายการสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนอาจมีเนื้อหาที่น่าสนใจในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อม สุขภาพ ชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปะและวัฒนธรรม อาหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น โดยอาจบรรจุเทศกาลศิลปวัฒนธรรมอาเซียนเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหารายการด้วย รายการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์อาเซียนโดยเฉพาะในเสาสังคมวัฒนธรรมไปสู่กลุ่มเป้าหมายและสาธารณชน สถานีโทรทัศน์ทุกช่องของประเทศสมาชิกอาเซียนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำรายการและควรออกอากาศรายการอย่างสม่ำเสมอ

อนึ่ง การดำเนินการในหัวข้อต่างๆ ข้างต้นยังคงอยู่ในช่วงการดำเนินการซึ่งไม่มีกรอบเวลาที่จะต้องทำให้สำเร็จอย่างชัดเจนหลายฝ่ายจึงอาจยังมีความลังเลสงสัยในการจัดตั้งเอเอสซีซีหากปราศจากการลงมือปฏิบัติเพื่อให้เป็นผลอย่างจริงจังของอาเซียนเอง ฝ่ายเอเอสซีซีในสำนักเลขาธิการอาเซียนจึงเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการขับเคลื่อนการจัดตั้งประชาคมรวมทั้งส่งเสริมการสื่อสารในเรื่องนี้ โดยมีหน้าที่ในการประมวลและส่งเสริมการดำเนินการข้างต้นอย่างสม่ำเสมอเพื่อเสริมสร้างวิสัยทัศน์ของเอเอสซีซี

4. กิจกรรมเสริม

นอกจากกิจกรรมที่มีการริเริ่มข้างต้นแล้ว ยังคงมีกิจกรรมพื้นฐานที่จะต้องดำเนินการเพื่อส่งเสริมการสื่อสารของเอเอสซีซีอันได้แก่

ก. การจัดทำฐานข้อมูลของผู้มีส่วนได้เสีย - จัดทำฐานข้อมูลรวมของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อบรรจุในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับจุดประสานงานของหน่วยงานของอาเซียนต่างๆ หน่วยงานในประเทศและในภูมิภาค และผู้มีส่วนได้เสียในประเทศ เช่น นักวิชาการหรือองค์กรภาคเอกชนที่มีความคิดความเห็นต่ออาเซียนและเอเอสซีซี

ข. ข่าวประชาสัมพันธ์ - นอกจากการจัดทำเอกสารข้อมูลและเอกสารชี้แจงต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกล่องข้อมูลแล้ว ควรมีการรวบรวมข่าวและสื่อประชาสัมพันธ์อย่างครบถ้วนเพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สื่อประชาสัมพันธ์เหล่านี้ควรระบุถึงวิธีการติดต่อกับสื่อมวลชนเกี่ยวกับประชาคมสังคมวัฒนธรรม ฐานข้อมูลด้านสื่อสารมวลชน รวมถึงสื่อมวลชนในประเทศสมาชิกแต่ละประเทศด้วย

ค. ภาพแสดงอัตลักษณ์ - จัดทำภาพแสดงอัตลักษณ์สำหรับใช้สื่อสารเกี่ยวกับเอเอสซีซี เพื่อการประชาสัมพันธ์ ซึ่งรวมถึงการจัดทำกาแนะนำเสนอแบบพาวเวอร์พอยต์ เพื่อให้ผู้อ่านตระหนักถึงบริบทที่ถูกนำเสนอ

ง. วิดีทัศน์ - จัดทำวีดิทัศน์เพื่อสื่อวิสัยทัศน์ผ่านทางภาพเคลื่อนไหวเพื่อประชาสัมพันธ์เอเอสซีซีไปสู่ผู้ชมโดยเฉพาะนักเรียนนักศึกษา วิดีทัศน์ของการเยี่ยมชมโรงเรียนในปี 2550 อาจใช้เป็นตัวอย่างสำหรับการผลิตในด้านนี้

จ. แผ่นพับ - จัดทำแผ่นพับเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวิสัยทัศน์และประโยชน์ที่จะได้รับจากเอเอสซีซีโดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายเพื่อทำความเข้าใจในเรื่องที่ยุ่งยากซับซ้อนง่ายขึ้น

ฉ. ของขำร่วย - จัดทำสิ่งของเครื่องใช้ประจำวันเพื่อประชาสัมพันธ์หรือมีสัญลักษณ์เกี่ยวกับเอเอสซีซีเพื่อแจกจ่ายไปยังสื่อสารมวลชน นักเรียนนักศึกษา ผู้เข้าร่วมการสัมมนา ฯลฯ

ข. การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเอเอสซีซี -
จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อเป็นการให้การศึกษาแก่เจ้าหน้าที่
ของสำนักเลขาธิการอาเซียนตั้งแต่ระดับหัวหน้าฝ่ายจนถึงเจ้าหน้าที่
ทั่วไปเกี่ยวกับเอเอสซีซี รวมทั้งเพื่อให้การสื่อสารเกี่ยวกับประชาคม
สังคมวัฒนธรรมและกิจกรรมต่างๆ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอด
จนเพื่อให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคม
สังคมวัฒนธรรมทั้งในแง่หลักการ แผนปฏิบัติการ และวิสัยทัศน์ในอนาคต
รวมทั้งสามารถตอบคำถามในเรื่องนี้ได้อย่างถูกต้อง การจัดการ
ประชุมเชิงปฏิบัติการนี้อาจบรรจุในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ใหม่ของ
สำนักเลขาธิการอาเซียน และอาจจัดให้แก่ประเทศคู่เจรจาของอาเซียน
เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ
เกี่ยวกับประชาคมสังคมวัฒนธรรมและเพื่อระดมความสนับสนุนกับ
แผนการสื่อสารได้อีกทางหนึ่งด้วย

ข. การฝึกอบรมการสื่อสาร - จัดการฝึกอบรมการสื่อสาร
สำหรับสมาชิกของคณะทำงานด้านการสื่อสารของเอเอสซีซีเพื่อให้
สามารถสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งจากการร่างจดหมาย
เพื่อสื่อสารจนไปถึงการเขียนบทความ

ฉ. จัดการบรรยาย - สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดการ
บรรยายเกี่ยวกับเหตุการณ์ ในภูมิภาคโดยเชิญองค์ปาฐกที่เป็นมี
ชื่อเสียงในภูมิภาคเข้าร่วม

สรุปโครงการสำคัญ ตารางสรุปโครงการสำคัญในด้านต่างๆ

มีส่วนร่วมและก่อกำเนิด	ศึกษาเพื่อความตื่นตัว	ส่งเสริมและเฉลิมฉลอง
<p>“เอเอสซีซีและคุณ”</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการสัมมนาให้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย - จัดเวทีสนทนาในส่วนของเอเอสซีซีในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน - จัดการได้วาทิสาธารณะเกี่ยวกับเอเอสซีซี 	<p>“เอเอสซีซีในสายตา”</p> <ul style="list-style-type: none"> - การนำเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจผ่านบทความและสื่อสารมวลชนต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ออนไลน์ ฯลฯ <p>“การบรรยายให้ความรู้เป็นระยะ”</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้ความรู้แก่สื่อสารมวลชนเกี่ยวกับเอเอสซีซี <p>“เครือข่ายเอเอสซีซี”</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดให้มีสังคมออนไลน์เกี่ยวกับเอเอสซีซี เช่น เฟซบุ๊ก เพรนด์ลีเตอร์ ทวิตเตอร์และ ทางเว็บบล็อก - การส่งข้อความเอสเอ็มเอส และเอ็มเอ็มเอส - เกมส์สำหรับคอมพิวเตอร์ เพลย์สแตชัน หรือ เอ็กซ์บ็อกซ์ <p>“เอเอสซีซีสำหรับนักเรียนนักศึกษา”</p> <ul style="list-style-type: none"> - การจัดการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนจำลองในโรงเรียนและมหาวิทยาลัย - การจัดการแข่งขันตอบปัญหาเกี่ยวกับอาเซียนและเอเอสซีซี 	<p>“แวดวงผู้ชนะในเอเอสซีซี”</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดศูนย์กลางของเอเอสซีซีในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน - ออกเอกสารที่มีบทความที่น่าสนใจ - ออกสิ่งพิมพ์รวบรวมข้อคิดเห็นจากสาธารณชน <p>“โฆษกเอเอสซีซี”</p> <p>“เทศกาลวัฒนธรรมอาเซียน”</p> <p>“ช่องรายการสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน”</p>

กิจกรรมเสริม

- การจัดทำฐานข้อมูลของผู้มีส่วนได้เสีย
- ข่าวประชาสัมพันธ์
- ภาพแสดงอัตลักษณ์
- วิดีทัศน์
- แผ่นพับ
- ของชำร่วย
- การจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเอเอสซีซี
- การฝึกอบรมการสื่อสาร
- จัดการบรรยาย

การบริหารแผนงาน

แผนกเอเอสซีซี แผนกประชาสัมพันธ์และแผนกภาคประชาสังคมของสำนักเลขาธิการอาเซียนจะเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนกลไกประชาสัมพันธ์เอเอสซีซี โดยได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายวางแผนยุทธศาสตร์และประสานงาน

การติดตามและการประเมินผล

เมื่อคำนึงถึงขอบเขตและปริมาณงานด้านการประชาสัมพันธ์ จึงจำเป็นต้องมีการติดตามและประเมินผลแผนการสื่อสาร รวมทั้งการพิจารณาบทบทวนแผนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศเป็นระยะๆ ซึ่งได้แก่

1. มาตรการระดับการรับรู้เอเอสซีซี – การศึกษาติดตามผลว่ากลุ่มเป้าหมายมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเอเอสซีซีหรือไม่ อย่างไรก็ตาม ว่าได้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างไร การวัดผลนี้ควรให้ข้อมูลล่าสุดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการดำเนินการตามข้อเสนอแนะของเอเอสซีซี

และแผนการสื่อสาร ประสิทธิภาพของกลไกที่ใช้ในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ โดยนำผลการศึกษาไปพิจารณาในกรอบที่กว้างขึ้น เช่น สำนักเลขาธิการอาเซียน มูลนิธิอาเซียน และ/หรือ กระทรวงที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกอาเซียนและมหาวิทยาลัยท้องถิ่น การนำ การศึกษาวิจัยในประเด็นที่กว้างกว่ามาใช้ประโยชน์ อาทิ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอัตลักษณ์อาเซียนในหมู่นักศึกษาโดยมูลนิธิอาเซียน จะสนับสนุน ความพยายามของสำนักเลขาธิการอาเซียนในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ กำลังดำเนินการอยู่

2. การทำแบบสอบถามระดับการรับรู้เอเอสซีซีทางอินเทอร์เน็ต - เพื่อเป็นช่องทางในการวัดผลตามยุทธศาสตร์หรือข้อริเริ่มเฉพาะด้าน โดยออกแบบสอบถามที่จัดทำเป็นการเฉพาะ ตามกลุ่มเป้าหมายผ่าน หมวดเอเอสซีซีในเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน

3. การติดตามและประเมินผลจากสื่อมวลชน - เพื่อวัดผล ว่าได้มีการนำเสนอข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอเอสซีซีต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างไร

การระดมทุนและทรัพยากร

เพื่อให้แผนการสื่อสารประสบความสำเร็จ มีความจำเป็น ต้อง มีทรัพยากรทั้งในแง่บุคลากรที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญและ งบประมาณเพื่อสนับสนุนให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้ดังกล่าว วิธีการในทางอุดมคติ คือ การใช้งบประมาณส่วนกลางของอาเซียน สำหรับดำเนินแผนการสื่อสารเอเอสซีซีทั้งหมด เพื่อให้บุคลากรที่ ทำงานในด้านนี้สามารถบริหารการดำเนินการด้านสารัตถะ เวลาและ ติดตามผลได้โดยใกล้ชิด

เอกสารในส่วนนี้ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการระดมงบประมาณ ในรูปแบบต่างๆ โดยการใช้รูปแบบผสมผสานน่าจะเป็นวิธีที่เหมาะสม :

1. **ประเทศคูเวต** - ประเทศคูเวตได้ให้การสนับสนุนด้านการเงินและเทคนิคแก่อาเซียนในหลายสาขา ซึ่งรวมถึงการดำเนินการภายใต้กรอบเอเอสซีซีมาแล้ว การสนับสนุนการสื่อสารเอเอสซีซีโดยประเทศคูเวตมีความคืบหน้ามาโดยตลอด ไม่ว่าจะในรูปแบบของการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาความเชี่ยวชาญด้านการสื่อสารแก่เจ้าหน้าที่ หรือสนับสนุนความคิดริเริ่มเฉพาะด้าน นอกจากนี้ ความหลากหลายของความเชี่ยวชาญในแต่ละประเทศคูเวตยังสามารถนำมาจัดให้เข้ากับความต้องการเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรที่ยังต้องอยู่ในสาขานั้นๆ ได้

2. **ประเทศสมาชิกอาเซียน** - เชิญชวนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนพิจารณาจัดกิจกรรมเพื่อประชาสัมพันธ์เอเอสซีซีในประเทศโดยใช้งบประมาณของแต่ละประเทศ หากเป็นไปได้ อาจขอใช้งบประมาณส่วนกลางของสำนักเลขาธิการอาเซียนเพิ่มเติม

3. **แหล่งทุนอื่น** - การสนับสนุนทั้งในรูปแบบงบประมาณและรูปแบบอื่นๆ ในการดำเนินแผนการสื่อสารเอเอสซีซีจากแหล่งอื่นๆ อาทิ องค์การระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศหน่วยงานต่างๆ ภาครัฐ และแหล่งเงินทุนที่ได้รับความเชื่อถือ

สำหรับในบางกิจกรรม อาจใช้งบประมาณที่มีอยู่แล้วได้อย่างไรก็ตาม การจัดสรรเงินงบประมาณควรกระทำอย่างระมัดระวังมิให้โครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ต้องหยุดชะงักลงส่วนกิจกรรมที่เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของประชาชนก็อาจร่วมมือกับสื่อมวลชนซึ่งเสนอพื้นที่ข่าวให้แก่อาเซียนโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายแลกเปลี่ยนกับการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมและการประชุมต่างๆ

ควรมีการจัดสรรงบประมาณทั้งจากสำนักเลขาธิการอาเซียนหรือจากภายนอกเมื่อมีความจำเป็นเพื่อว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านการประชาสัมพันธ์ที่มีพื้นฐานด้านสื่อสารมวลชน และ/หรือ ด้านประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมอีกอย่างน้อย 1-2 คน ประเทศสมาชิกควรให้ความสำคัญในอันดับต้นๆ ต่อการเพิ่มบุคลากรด้านนี้ ในกระทรวงที่เกี่ยวข้องด้วย

วงเงินงบประมาณสำหรับกิจกรรมภายใต้แผนการสื่อสารเอเอสซีซี ซึ่งรวมถึงค่าจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านประชาสัมพันธ์ประจำสำนักงาน เลขานุการอาเซียน จะสามารถกำหนดได้เมื่อมีการกำหนดขอบเขต และปริมาณกิจกรรมภายใต้แผนการสื่อสารและได้รับอนุมัติแล้ว

การดำเนินมาตรการภายใต้แผนงานการจัดตั้ง
ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน
ของหน่วยราชการที่ดูแลด้านสังคมและวัฒนธรรม
(มติ ครม.12 ตุลาคม 2553)

องค์ประกอบหลัก	องค์กรระดับรัฐมนตรี อาเซียนเฉพาะสาขา	หน่วยงานปฏิบัติ
A.HUMAN DEVELOPMENT		
A1. Advancing and Prioritizing Education	ASED	- กระทรวงศึกษาธิการ
A2. Investing in Human Resource Development	ASED	- กระทรวงศึกษาธิการ
A3. Promotion of Decent Work	ALMIN	- กระทรวงแรงงาน
A4. Promoting Information and Communication Technology	TELMIN	- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร - กระทรวงศึกษาธิการ
A5. Facilitation access to applied Science and Technology	AMMST	- กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
A6. Strengthening entrepreneurship skills for women, youth, elderly and persons with disabilities	AMMSWD/ALMM	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงแรงงาน
A7. Building Civil Service Capability	ACCSM	- ก.พ. - ก.พ.ร.
B. SOCIAL WELFARE AND PROTECTION		
B1. Poverty Alleviation	AMRDPE	- กระทรวงมหาดไทย - สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

องค์ประกอบหลัก	องค์กรระดับรัฐมนตรี อาเซียนเฉพาะสาขา	หน่วยงานปฏิบัติ
B2. Social safety net and protection form the negative impacts of integration and globalization	AMMSWD	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงแรงงาน - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงการคลัง
B3. Enhancing food security and safety	AMAF/AHMM	- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงสาธารณสุข
B4. Access to healthcare and promotion of healthy lifestyles	AHMM	- กระทรวงสาธารณสุข
B5. Improving capability to control communicable diseases	AHMM	- กระทรวงสาธารณสุข
B6. Ensuring a drug-free ASEAN	ASOD ภายใต้ AMMTC	- สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
B7. Building disaster-resilient nations and safer communities	ACDM AMMDM	- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย - กระทรวงกลาโหม - กระทรวงสาธารณสุข
C. SOCIAL JUSTICE AND RIGHTS		
C1. Promotion and protection of the rights and welfare of women, children, the elderly and persons with disabilities	AMMSWD	- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงยุติธรรม
C2. Protection and Promotion of the rights of migrant workers	ALMM	- กระทรวงแรงงาน

องค์ประกอบหลัก	องค์กรระดับรัฐมนตรี อาเซียนเฉพาะสาขา	หน่วยงานปฏิบัติ
C3. Promoting Corporate Social Responsibility (CSR)	AMMSWD	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ - กระทรวงด้านเศรษฐกิจ (กระทรวงการคลัง/กระทรวงพาณิชย์) - สำนักนายกรัฐมนตรี - ก.พ. - ก.พ.ร. - สำนักคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
D. ENSURING ENVIRONMENT SUSTAINABILITY		
D1. Addressing global environmental issues	AMME	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D2. Managing and preventing trans boundary environmental pollution D2.1 Trans boundary Haze Pollution D2.2 Trans boundary Movement of Hazardous Wastes	AMME	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม (D2.2)
D3. Promoting Sustainable Development through environmental education and public participation	AMME	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงศึกษาธิการ
D4. Promoting Environmentally Sound Technology (EST)	AMME	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
D5. Promoting quality living standards in ASEAN cities/ urban areas	AMME	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

องค์ประกอบหลัก	องค์กรระดับรัฐมนตรี อาเซียนเฉพาะสาขา	หน่วยงานปฏิบัติ
D6. Harmonizing environmental policies and databases	AMME	- กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D7. Promoting the sustainable use of coastal and marine environment	AMME	- กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D8. Promoting Sustainable Management of Natural Resources and Biodiversity	AMME	- กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตร และสหกรณ์
D9. Promoting the Sustainability of Freshwater Resources	AMME	- กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D10. Responding to Climate Change and addressing its Impacts	AMME	- กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
D11. Promoting Sustainable Forest Management (SFM)	AMAF	- กระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตร และสหกรณ์
E. BUILDING ASEAN IDENTITY		
E1. Promotion of ASEAN Awareness and a sense of community	AMRI/AMCA	- กรมประชาสัมพันธ์ - กระทรวงวัฒนธรรม
E2. Preservation and promotion of ASEAN Cultural Heritage	AMCA	- กระทรวงวัฒนธรรม
E3. Promotion of Cultural Creativity and Industry	AMCA	- กระทรวงวัฒนธรรม
E4. Engagement with the Community	AMMSWD	- กระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
F. Narrowing the Development Gap (NDG)	IAI	- สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ - กระทรวงการคลัง

Glossary

ACCSM: ASEAN Conference on Civil Service Matters

ACDM: ASEAN Committee on Disaster Management

AHMM: ASEAN Health Ministers Meeting

ASED: ASEAN Education Ministers Meeting

ASOD: ASEAN Senior Officials on Drugs Matter

ALMM: ASEAN Labour Ministers Meeting

AMAF: ASEAN Ministers Meeting on Agriculture and Forestry

AMCA: ASEAN Ministerial Meeting Responsible for Culture and Arts

AMMST: ASEAN Ministerial Meeting on Science and Technology

AMMSWD: ASEAN Ministerial Meeting on Social Welfare and Development

AMMTC: ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime

AMMDM: ASEAN Ministerial Meeting on Disaster Management

AMME: ASEAN Ministerial Meeting on Environment

AMRDPE: ASEAN Ministers on Rural Development and Poverty Eradication

AMRI: ASEAN Ministers Responsible for Information

IAI: Initiative for ASEAN Integration

TELMIN: ASEAN Telecommunications and Information Technology Ministers Meeting

5

แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยง
ระหว่างกันในอาเซียน

แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของ ความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

การส่งเสริมความเชื่อมโยงภายในภูมิภาคมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ลดช่องว่างการพัฒนาโดยการกระจายประโยชน์ของการเจริญเติบโตไปยังกลุ่มและชุมชนที่พัฒนาน้อยกว่าที่มีความยากจน รวมทั้งส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน และเชื่อมต่อชาติสมาชิกอาเซียนในภูมิภาคให้เข้ากับประชาคมโลก แนวคิดเรื่องความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนจะส่งเสริมให้เกิดการ ต่อยอดการรวมตัวของอาเซียนและขยายกว้างขึ้นไปยังเอเชียตะวันออก และความเชื่อมโยงในภูมิภาคที่ลึกซึ้งและกว้างขวางขึ้นนี้จะสร้างความเข้มแข็งให้แก่จุดยืนของอาเซียนในฐานะเป็นแกนกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออก และรักษาความเป็นแกนกลางของอาเซียน ซึ่งจะเกิดความเข้มแข็งเพิ่มมากขึ้นจากการบรรลุ ถึงศักยภาพของความเชื่อมโยงดังกล่าว

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์อาเซียนปี 2563 (ค.ศ.2020) ได้กำหนดให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางรวมของชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อยู่ร่วมกันอย่างมีสันติภาพ มั่นคง และเจริญรุ่งเรือง รวมทั้งกันเป็นหุ้นส่วนของการพัฒนาอย่างมี พลวัต และเป็นประชาคมที่เอื้ออาทร ดังนั้นการสร้างและความสำเร็จของความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนนี้จึงจำเป็นต้องมีวิสัยทัศน์ร่วมกันของอาเซียน รวมถึงแนวทางสู่ความเชื่อมโยงที่ยั่งยืนในระยะยาว โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น บรรเทาผลกระทบต่อ

สิ่งแวดล้อม และขับเคลื่อนความเชื่อมโยงภายในประเทศให้สอดคล้องกับความเชื่อมโยงของภูมิภาค วิสัยทัศน์ การเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนที่เพิ่มพูนจะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้กับหลักของอาเซียน “หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม” และจะตอบสนองต่อสภาพพื้นฐาน และข้อตกลงต่างๆ รวมทั้งคำนึงถึงความรับผิดชอบ และสมรรถนะที่แตกต่างกันของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนด้วย

เป้าหมาย

แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนเล็งเห็นว่าความเชื่อมโยงของอาเซียนผ่าน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพที่เพิ่มพูน (ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน) การจัดระบบทางสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพ (ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ) และการเพิ่มอำนาจให้ประชาชน (ความเชื่อมโยงด้านประชาชน) จะต้องอาศัยทั้งการพัฒนายุทธศาสตร์และสถาบันใหม่ๆ และการลงทุนในการดำเนินการตามโครงการต่างๆ ที่มีอยู่แล้วและจะมีขึ้นอีกในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายของความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนที่เพิ่มพูนได้แก่

- (1) เพื่อเพิ่มพูนการรวมตัวและความร่วมมือของอาเซียน
- (2) เพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกของอาเซียน โดยการมีเครือข่ายการผลิตของภูมิภาคที่เข้มแข็ง
- (3) เพื่อทำให้สภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของประชากรอาเซียนดีขึ้น
- (4) เพื่อปรับปรุงกฎระเบียบและธรรมาภิบาลของอาเซียน
- (5) เพื่อส่งเสริมการเชื่อมต่อกับศูนย์กลางทางเศรษฐกิจให้มากขึ้นทั้งในภูมิภาคอาเซียนและภายในชาติสมาชิก รวมถึงการลดช่องว่างของการพัฒนา

- (6) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น
- (7) เพื่อเพิ่มพูนความพยายามในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน
- (8) เพื่อจะสามารถจัดการกับผลกระทบในทางลบที่จะเกิดมาจากความเชื่อมโยง

วัตถุประสงค์

เพื่อบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนกำหนดวัตถุประสงค์ต่อไปนี้เป็นหลักสำหรับความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนที่เพิ่มพูน

- (1) เพื่อรวบรวมแผนงานเกี่ยวกับความเชื่อมโยงที่มีอยู่และจัดลำดับความสำคัญโดยคำนึงถึงกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (2) เพื่อพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมขนส่งเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และพลังงาน ที่มีความหลากหลายในอาเซียนและภูมิภาคอื่นๆ ให้มีบูรณาการและมีประสิทธิภาพ

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ

- (3) เพื่อให้มียุทธศาสตร์ ความตกลง กลไกทางกฎหมายและสถาบันที่จะทำให้ความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนบังเกิดผล รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการค้าสินค้าและบริการ ตลอดจนนโยบายการลงทุนและกรอบกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อให้การลงทุนได้รับการคุ้มครองและดึงดูดการลงทุนของภาคเอกชน

ความเชื่อมโยงด้านประชาชน

- (4) เพื่อจัดทำข้อริเริ่มที่จะมีส่วนส่งเสริมและก่อให้เกิดการลงทุนในการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีพส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากร

มนุษย์ กระตุ้นการสร้างนวัตกรรม ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมของอาเซียน รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยวและการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

การสร้างเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

(5) เพื่อสร้างหลักการในการระดมทุน ให้คำแนะนำด้านกลไกที่เหมาะสมสำหรับการระดมทุน และประเมินค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อพัฒนาและ/หรือส่งเสริมความเชื่อมโยงตามที่แผนแม่บทกำหนด

(6) เพื่อสร้างความเป็นหุ้นส่วนที่ให้ประโยชน์กันทุกฝ่ายระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชนอาเซียนและประชาคมระหว่างประเทศ

(7) เพื่อส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนและชุมชนท้องถิ่นในการดำเนินการตามข้อริเริ่มความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

(8) เพื่อวางตารางเวลาสำหรับการบรรลุเป้าหมายความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับการดำเนินการเพื่อสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนาของชาติสมาชิกอาเซียน

(9) เพื่อจัดเตรียมข้อตกลงและความร่วมมือต่างๆที่จะเสริมสร้างศักยภาพในอาเซียน เช่นความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียนและเรื่องอื่นๆ ที่เหมาะสมเพื่อลดความแตกต่างในการพัฒนา และการส่งเสริมความพยายามระดับภูมิภาคให้บรรลุการเป็นประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางภายในปี 2558

หลักการสำคัญสำหรับแผนแม่บท

แผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนตั้งอยู่บนหลักการสำคัญดังต่อไปนี้

(1) ช่วยเร่งรัดและไม่เป็นอุปสรรคต่อข้อริเริ่มที่มีอยู่แล้วในอาเซียน ตลอดจนส่งเสริมกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน

(2) สร้างผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์กับทุกฝ่ายเพื่อสะท้อนผล
ประโยชน์ของทุกชาติสมาชิกอาเซียน

(3) สร้างความสอดคล้องประสานระหว่างยุทธศาสตร์หรือแผนงาน
ขององค์กรรายสาขาต่างๆ ที่มีอยู่แล้วและกำลังดำเนินการอยู่ภายใต้กรอบอาเซียนและอนุภูมิภาคต่างๆ

(4) สร้างความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ระดับภูมิภาคและ
ระดับประเทศ

(5) เสริมสร้างการเชื่อมโยงระหว่างแผ่นดินใหญ่และหมู่เกาะ
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

(6) มองไปข้างหน้า และช่วยส่งเสริมพลวัตการแข่งขันของ
ประเทศคู่เจรจาต่างๆ ต่อแผนแม่บทฯ ตลอดจนช่วยรักษาความเป็น
แกนกลางของอาเซียน

(7) การมีรูปแบบการระดมทุนที่ชัดเจนและครอบคลุมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน

ความสำเร็จ ความท้าทายและปัญหาอุปสรรคของ

การเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

อาเซียนมีความมุ่งมั่นเพียรพยายามอย่างต่อเนื่องที่จะดำเนินการตามกฎบัตรอาเซียนและแผนงานการดำเนินการไปสู่การเป็นประชาคมอาเซียน การเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนเป็นแนวคิดที่สะท้อนถึง จุดแข็ง ศักยภาพ และความท้าทายของการสร้างประชาคมอาเซียน โดยต่อยอดจากพัฒนาการและความสำเร็จของกรอบความร่วมมือต่างๆ ภายในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งเสนอแนวทางในการจัดการกับประเด็นท้าทายต่างๆ ตลอดจนแนวทางในการเสริมสร้างขีดความสามารถ การลดช่องว่างทางการพัฒนา และการขจัดความแตกต่างระหว่างกันทางสังคมและวัฒนธรรมในอาเซียน ต่อไปนี้จะ

เป็นการพิจารณาถึงสถานะของความร่วมมือในภูมิภาค รวมทั้งข้อริเริ่มต่างๆ ในอนุภูมิภาคทั้ง 3 มิติ ได้แก่ ความเชื่อมโยงทางกายภาพ ความเชื่อมโยงทางสถาบัน และความเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชน

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน ครอบคลุมถึง โครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานที่จะให้บริการด้านต่างๆ และสาธารณูปโภคที่เกี่ยวข้องส่งผลให้ภูมิภาคอาเซียนมีบูรณาการทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยการอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน การลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องทางการค้าและการอำนวยความสะดวกในการติดต่อระหว่างประชาชน

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางบกทางทะเลและทางอากาศ

การขนส่งทางบก ความร่วมมือของอาเซียนในการสร้างถนนและทางรถไฟ มีเป้าหมายเพื่อการสร้างเส้นทางขนส่งทางบกที่เชื่อมโยงประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศนอกภูมิภาคเข้าด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ ปลอดภัย และอนุรักษ์ไว้ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนภายใต้ความร่วมมือนี้ มีโครงการที่มีความสำคัญลำดับต้น (flagship project) 2 โครงการ ได้แก่โครงการทางหลวงอาเซียนและโครงการทางรถไฟสายสิงคโปร์-คุนหมิง

การขนส่งทางน้ำในแผ่นดิน มีศักยภาพอย่างสูงในการช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้า แต่ในปัจจุบันยังมีการใช้ประโยชน์จากการขนส่งประเภทนี้น้อยมากในอาเซียน ในภูมิภาคอาเซียนมีเส้นทางขนส่งทางน้ำในแผ่นดินที่ใช้เดินเรือได้ถึง 51,000 กิโลเมตร ซึ่งสามารถมีบทบาทในการพัฒนาการขนส่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งใน กัมพูชา ลาว พม่า เวียดนามและไทย ฉะนั้นเมื่อคำนึงถึงประโยชน์ทางเศรษฐกิจ

ที่จะได้รับจากการเชื่อมโยง จึงควรมีการดำเนินการในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานพร้อมกับการปรับปรุงกฎระเบียบและการบริหารจัดการระบบการเชื่อมโยงการขนส่งทางน้ำในแผ่นดิน

การขนส่งทางทะเล อาเซียนได้กำหนดให้ท่าเรือ 47 แห่งเป็นท่าเรือหลัก ในโครงข่ายการขนส่งอาเซียน (Trans-ASEAN transport network) การที่ทำเรือเหล่านี้มีระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันทำให้มีประเด็นท้าทายหลายประการในการให้บริการขนส่งทางเรือที่มีประสิทธิภาพ อาทิ การจัดการด้านขนย้ายสินค้า สมรรถนะในการรองรับการจอดเรือ ความสามารถในการบริหารการขนย้ายการขนส่งทางบกและระบบโลจิสติกส์ รวมทั้งพิธีการศุลกากร การขนส่งทางทะเล เป็นการขนส่งที่มีความสำคัญมากที่สุด ในการค้าระหว่างประเทศในแง่ของปริมาณการขนส่ง อย่างไรก็ตาม จากดัชนีของ UNCTAD Liner Shipping Index แสดงให้เห็นว่า ความสามารถในการขนส่งทางทะเลของประเทศอาเซียน ยกเว้นสิงคโปร์และมาเลเซีย อยู่ในอันดับที่ต่ำมาก เมื่อเปรียบเทียบกับจีนและฮ่องกง การเชื่อมโยงภูมิภาคชายฝั่งทะเลของอาเซียนจำเป็นต้องมีเส้นทางการเดินเรือที่มีประสิทธิภาพและมีความเชื่อถือได้เพื่อส่งผลให้เกิดการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน

การขนส่งทางอากาศ ประเด็นโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทางอากาศ ท่าอากาศยานหลักในเมืองหลวงของประเทศสมาชิกอาเซียนควรมีทางวิ่งของเครื่องบินที่เพียงพอที่จะรองรับการใช้งานของเครื่องบินที่มีอยู่ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ท่าอากาศยานบางแห่งยังคงประสบปัญหาในการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น โดยเฉพาะทางวิ่งของเครื่องบินและคลังสินค้า นอกจากการพัฒนาท่าอากาศยานแล้วยังควรให้ความสำคัญต่อการบูรณาการระบบการเดินอากาศและกระบวนการที่เกี่ยวข้องต่างๆ รวมทั้งเส้นทางการบิน

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จะช่วยสนับสนุนการค้า และอำนวยความสะดวกในการลงทุนและการขยายตลาด โดยจะเอื้ออำนวยความสะดวกด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร การเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชน การสนับสนุนการจัดส่งบริการต่างๆ ตลอดจนลดต้นทุนในการทำธุรกิจและธุรกรรมทางการค้าต่างๆ โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและการสื่อสาร หมายถึง โครงข่ายการสื่อสารชนิดติดตั้ง เคลื่อนที่ และดาวเทียม รวมทั้งอินเทอร์เน็ต และซอฟต์แวร์สนับสนุนการพัฒนาและการปฏิบัติการของโครงข่ายการสื่อสารเหล่านี้ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ความท้าทายที่สำคัญที่สุด มาจากความแตกต่างทางระบบดิจิทัลระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยตนเอง การขจัดความแตกต่างด้านดิจิทัลจำเป็นต้องมีพันธกรณีจากประเทศสมาชิกอาเซียนที่จะปรับปรุงขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเทคโนโลยีและการสื่อสารของแต่ละประเทศ

3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน

พลังงานมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและจะยังคงมีความสำคัญอย่างยิ่งยวด ต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องของภูมิภาคอาเซียน ความร่วมมืออาเซียนด้านพลังงานอยู่บนพื้นฐานของแผนปฏิบัติการความร่วมมือด้านพลังงานของอาเซียน ปี 2542-2547 แผนปฏิบัติการฯ ปี 2548-2552 และแผนปฏิบัติการฯ ปี 2553-2558 ได้มุ่งเน้นการเร่งรัดการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการฉบับต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน การเข้าถึงและการใช้พลังงานอย่างยั่งยืนสำหรับภูมิภาค โดยพิจารณาถึง ข้อกังวล

ด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และรักษาสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องโครงข่ายระบบส่งไฟฟ้าอาเซียน การสร้างแนวท่อการจราจรชาติในอาเซียน การใช้เทคโนโลยีถ่านหินสะอาดและพลังงานหมุนเวียน

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ หมายถึงการเชื่อมโยงกฎระเบียบต่างๆผ่านการจัดทำความตกลงระหว่างประเทศและความตกลงระดับภูมิภาค รวมทั้งพิธีสารต่างๆ ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการค้าสินค้าและบริการตลอดจนการเคลื่อนย้ายบุคคลข้ามพรมแดน

1. การอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

อาเซียนได้มีข้อริเริ่มหลายประการในการอำนวยความสะดวกทางการขนส่ง เพื่อสร้างระบบโลจิสติกส์และระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและการเชื่อมโยงการขนส่งทางบก ทางทะเลและทางอากาศที่สะดวกราบรื่น ข้อริเริ่มเหล่านี้ได้แก่ ก) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน ข) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ค) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งข้ามแดน แผนงานการรวมกลุ่มสาขาการบิน จ) แผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยการขนส่งทางน้ำในภูมิภาคอาเซียน

ความตกลงและแผนปฏิบัติการข้างต้นทั้งหมดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวกต่อการสร้างระบบโลจิสติกส์และระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ และทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าที่สะดวกราบรื่น เนื่องจากการเชื่อมโยงการขนส่ง

ทางบก ทางทะเลและทางอากาศเข้าด้วยกัน ข้อริเริ่มเพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งส่วนใหญ่ที่มีอยู่ในปัจจุบันมุ่งที่จะอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้า ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาจัดทำข้อริเริ่มใหม่ๆ สำหรับยานพาหนะเพื่อการโดยสารโดยเฉพาะ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคและการเชื่อมโยงระหว่างประชาชน

แผนงานการรวมกลุ่มสาขาการบินเป็นแผนงานที่กำหนดแนวทางสำหรับการเปิดเสรี การบริการเดินอากาศในอาเซียน โดยมีเป้าหมายการเปิดเสรีเป็นระยะๆ สำหรับการขนส่งสินค้าทางอากาศระหว่างทุกเมืองในอาเซียน และการบริการขนส่งผู้โดยสารระหว่างทุกเมืองในอาเซียนภายในเดือนธันวาคม 2551 และเดือนธันวาคม 2553 ตามลำดับ

แผนปฏิบัติการอาเซียนว่าด้วยการขนส่งทางน้ำในภูมิภาคอาเซียนมุ่งจะขยายเป้าหมายที่ได้ตกลงไว้ใน 2 เอกสาร คือ แผนปฏิบัติการเรียงจันท์ ปี 2547-2553 และแผนปฏิบัติการด้านการขนส่งของอาเซียน 2548-2553 นอกจากนี้ยังตอบสนองต่อข้อเรียกร้องจากผู้นำอาเซียนที่จะให้มีกลไกและมาตรการเพื่อช่วยให้สามารถดำเนินการตามข้อริเริ่มต่างๆ ด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่ได้อย่างจริงจัง แผนปฏิบัติการนี้เป็นแผนงานสำหรับการปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมและมีกำหนดเวลา

2. การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ชาตินสมาชิกอาเซียนได้ขยายการค้าระหว่างกันและกับภูมิภาคอื่นๆ ของโลกรวมถึงเอเชียตะวันออก การค้าสินค้าภายในอาเซียนมีลักษณะของการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของชาติสมาชิกในเครือข่ายการผลิตระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออก ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการลดภาษีนำเข้าลงส่งผลให้อาเซียนมีส่วนแบ่งของการค้าภายในภูมิภาคจากการค้าทั้งหมดสูงที่สุด

(คิดเป็นร้อยละ 26.3 ในปี 2551) ในบรรดาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคในประเทศกำลังพัฒนา สะท้อนให้เห็นถึงการพึ่งพาระหว่างกันในระดับสูงระหว่างเครือข่ายการผลิตในภูมิภาคที่ดำเนินการโดยผู้ผลิตและผู้ประกอบการ นอกจากนี้ ขอบเขตของการทำธุรกรรมต่างตอบแทนในสินค้าเครื่องจักรและชิ้นส่วนภายในประเทศสมาชิกอาเซียน 5 ประเทศมีสูงกว่าในประเทศอื่นๆ สะท้อนให้เห็นการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของชาติสมาชิกอาเซียนในเครือข่ายการผลิตระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง อาเซียนอยู่ในระหว่างการขจัดภาษีนำเข้าต่างๆ ระหว่างกันภายในภูมิภาคอาเซียน โดยระบอบอัตราภาษีพิเศษร่วมสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งปัจจุบันได้บรรจุอยู่ในความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิมทั้ง 6 จะมีอัตราภาษีนำเข้าเป็นศูนย์ในสินค้า 53,457 รายการคิดเป็นร้อยละ 99.11 ของรายการสินค้าทั้งหมดภายใต้เขตการค้าเสรี

อาเซียนได้ให้การรับรองแผนงานในการลดมาตรการกีดกันจากมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี แผนงานการจัดทำฐานข้อมูลมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษีของชาติสมาชิก การกำหนดตารางเวลาการกำจัดมาตรการทางการค้าที่มีใช้ภาษี การจัดทำแนวและขั้นตอนการขออนุญาตนำเข้าที่สอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์การการค้าโลก ความปลอดภัยของอาเซียนเป็นมิติที่มีความสำคัญในความร่วมมืออาเซียน เป้าหมายหลักได้แก่การรับรองความปลอดภัยและคุณภาพของสินค้าอาหารที่เข้าสู่ตลาดภายในและตลาดส่งออก ในบริบทของการรวมกลุ่มอาเซียน เป้าหมายหลักคือการบรรลุความเคลื่อนไหวที่เสรียิ่งขึ้นภายในภูมิภาคของสินค้าอาหารที่ปลอดภัยและเป็นประโยชน์ การบรรลุเป้าหมายเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของสินค้าและการรวมกลุ่มของตลาดภูมิภาค การรับรองความปลอดภัยของอาหาร การประกันคุณภาพสินค้า และการกำหนด

มาตรฐานของการรับรองทางการค้า ล้วนเป็นประเด็นเร่งรัดจากพื้นฐานประสบการณ์ของชาติสมาชิกบางชาติ และมาตรฐานระหว่างประเทศที่มีอยู่ อาเซียนจะต้องร่วมมือกัน ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ มีการประสานงาน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการดังกล่าว ตามที่ได้ผูกพันไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การดำเนินการบางส่วนกำลังเดินหน้าอยู่ภายใต้การกำกับของคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านมาตรฐานและคุณภาพของอาเซียน โดยครอบคลุมการประสานมาตรฐาน เชื้อนโยทางเทคนิค การจัดทำข้อตกลงการยอมรับร่วมกัน การจัดตั้งโครงสร้างพื้นฐานทางเทคนิค และการประสานกฎระเบียบทางเทคนิคในบางสาขา แม้จะมีความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็ยังต้องเดินหน้าในการจัดทำกรอบรวมสำหรับมาตรฐานกฎระเบียบทางเทคนิค และขั้นตอนการตรวจสอบรับรองภายในอาเซียน ความพยายามในการลดอุปสรรคทางการค้าด้านเทคนิคไม่ควรจำกัดวงอยู่ในสาขาเร่งรัด แต่ต้องครอบคลุมสาขาอื่นด้วย

ภายใต้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศุลกากรปี 2548-2553 การอำนวยความสะดวกทางการค้าเป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อลดอุปสรรคในการเคลื่อนย้ายสินค้าในภูมิภาคได้มีการดำเนินการไปแล้วหลายชั้นเพื่อให้สามารถนำสินค้าออกจากด่านภายในเวลาเฉลี่ยไม่เกิน 30 นาที

3. การเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี

ภาคบริการมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในเศรษฐกิจของชาติสมาชิกอาเซียน นับเป็นส่วนสำคัญของผลผลิตมวลรวมของประเทศ และการเพิ่มขึ้นของการจ้างงาน การค้าบริการเชิงพาณิชย์ในอาเซียนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วภายในไม่ถึงหนึ่งทศวรรษนับตั้งแต่ปี 2543 มีมูลค่าเพิ่มขึ้นจาก 154.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2543 ไปเป็น 343.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2552 พัฒนาการที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง

ได้แก่ การเติบโตอย่างรวดเร็วของการบริการขนส่งทางอากาศในอาเซียน ซึ่งเกิดจากการใช้นโยบายการเปิดน่านฟ้าเสรีตั้งแต่ต้นปี 2543 โดยได้มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วของสายการบินต้นทุนต่ำ ให้บริการในเส้นทางภายในภูมิภาคอาเซียน

แผนงานสำหรับการรวมตัวในสาขาการบริการทางการขนส่งได้รับการรับรองเมื่อเดือนสิงหาคม 2551 เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับอาเซียนในการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว และส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันโดยการอำนวยความสะดวกทางการค้า และการขนส่ง ภายใต้แผนการเปิดเสรีบริการทางการขนส่งซึ่งเป็นการประกอบสำคัญในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันนั้น แผนงานดังกล่าวกำหนดให้มีการเปิดเสรีในด้านการ บริการคลังสินค้า บริการโกดังเก็บสินค้า บริการระวางขนส่ง บริการจัดส่งสินค้า บริการหีบห่อ บริการนำสินค้าออกจากด่านศุลกากร บริการระวางขนส่งระหว่างประเทศ ยกเว้นการขนส่งภายในประเทศโดยบริษัทต่างชาติ บริการระวางขนส่งทางรถไฟระหว่างประเทศ และบริการระวางขนส่งสินค้าทางบกบนเส้นทางระหว่างประเทศตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน

4. การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี

ชาติสมาชิกอาเซียนสามารถดึงดูดการลงทุนทางตรงจากต่างประเทศได้ดี ปัจจุบันการลงทุนทางตรงในชาติสมาชิกโดยรวมคิดเป็นประมาณร้อยละสิบของเงินลงทุนทางตรงในประเทศกำลังพัฒนาทั้งหมด การลงทุนทางตรงภายในอาเซียนเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกันในปี 2551 ซึ่งเป็นปีที่ทิศทางโดยรวมของการลงทุนทางตรงลดลง อาเซียนได้จัดทำความตกลงด้านการลงทุนฉบับใหม่เรียกว่า เอซีไอโอ ซึ่งประกอบด้วยข้อบทที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น ทั้งในประเด็นการเปิดเสรีการลงทุน การคุ้มครอง การอำนวยความสะดวก และการส่งเสริมการลงทุน ความตกลงนี้ได้รวบรวมข้อริเริ่มสองด้านไว้ด้วยกัน คือ ความตกลง

ส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนอาเซียน และกรอบความตกลงเขต การลงทุนอาเซียน (ความตกลงด้านการลงทุนอาเซียนฉบับใหม่นี้ได้ เสร็จแล้วเสร็จในปี 2551 และได้ลงนามในปี 2552 และจะให้ประโยชน์ ต่อนักลงทุนอาเซียนและนักลงทุนต่างชาติในอาเซียนโดยการบรรลุม การลงทุนที่เปิดกว้างและมีเสรีภายในปี 2558)

5. การเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือและการพัฒนามนุษย์

ภาคแรงงานของชาติสมาชิกอาเซียนมีการตอบสนองที่ดี ต่อความพยายามในการก้าวไปสู่ตลาดแรงงานอาเซียนที่รวมตัว ในการก้าวไปสู่วิสัยทัศน์นี้ ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านแรงงานอาเซียน เห็นว่าเงื่อนไขที่จำเป็นในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้าย แรงงานได้แก่การจัดตั้งกรอบทักษะฝีมือแรงงานระดับประเทศ เป้าหมายหลักของโครงการนี้ได้แก่ (1) ประสานมาตรฐานฝีมือระดับ ประเทศและระบบการให้การรับรองภายในประเทศอาเซียนเข้าด้วย กัน (2) การดำเนินการที่เป็นรูปธรรมในหมู่ชาติอาเซียนในการบรรลุ มาตรฐานฝีมือและแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกัน และ (3) บรรลุการ เป็นตลาดแรงงานอาเซียนที่มีคุณภาพ มีความสามารถ และได้รับการ เตรียมการเป็นอย่างดี เพื่อก้าวไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน ปี 2558

นอกจากนี้ ตามปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้าง ความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทร และแบ่งปัน การส่งเสริมการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือในอาเซียนควร ดำเนินการควบคู่ไปกับการรักษาและพัฒนามาตรฐานทางการศึกษา และวิชาชีพให้สอดคล้องความต้องการของอุตสาหกรรม โดยดำเนินการ ร่วมกันกับกระบวนการการประชุมรัฐมนตรีด้านแรงงานอาเซียน ในครั้งนี้ อาเซียนได้จัดทำความตกลงการยอมรับร่วมกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้าย ผู้ประกอบวิชาชีพ/แรงงานมีฝีมือ/

ความสามารถเฉพาะภายในภูมิภาค ปัจจุบันได้สรุปผลความตกลงแล้ว 8 ฉบับ สำหรับวิชาชีพดังต่อไปนี้ : บริการด้านวิศวกรรม ด้านการพยาบาล ด้านสถาปัตยกรรม กรอบข้อตกลงสำหรับการยอมรับร่วมกันในคุณสมบัติผู้สำรวจวิชาชีพ การท่องเที่ยว ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์ ผู้ประกอบวิชาชีพทันตแพทย์ และกรอบความตกลงบริการด้านการบัญชี อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายหลายด้านซึ่งจะกระทบต่อการดำเนินการตามความตกลงที่ได้ จัดทำไว้ เนื่องจากยังคงมีความแตกต่างกันในระดับของความร่วมมือในการรับรองคุณวุฒิ ความท้าทายประการหนึ่ง ได้แก่ แนวโน้มของชาติสมาชิกอาเซียนในการกำหนดเงื่อนไขระดับประเทศก่อนการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ บนพื้นฐานแนวคิดว่าคุณคณที่มีสัญชาติโดยย่อมมีความคุ้นเคยกับกฎระเบียบท้องถิ่นมากกว่าผู้ให้บริการต่างชาติ

6. ขั้นตอนการข้ามพรมแดน

ความเชื่อมโยงทางกายภาพเพียงอย่างเดียวไม่สามารถประกันการเคลื่อนย้ายสินค้าและประชาชนระหว่างประเทศอย่างราบรื่นได้ ขั้นตอนการข้ามพรมแดนที่ไม่มีประสิทธิภาพและเสียเวลานาน สร้างแรงเสียดทานที่ไม่จำเป็น เพิ่มต้นทุนการขนส่ง และเป็นความท้าทายหลักที่ต้องทำการแก้ไข ในขณะเดียวกัน ความเชื่อมโยงที่เพิ่มพูนโดยไม่มีมาตรการป้องกันการเอารัดเอาเปรียบ ก็อาจนำไปสู่อาชญากรรมข้ามชาติและความท้าทายในการข้ามพรมแดนอื่นๆ เช่น มลพิษ และโรคระบาด

กรอบความตกลงอาเซียน อาทิ (1) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน (2) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าข้ามแดน และ (3) กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

ข้อริเริ่มอนุภูมิภาคก็มีส่วนช่วยส่งเสริมความพยายามของอาเซียนในการปรับปรุงการอำนวยความสะดวกข้ามพรมแดนและความเชื่อมโยงทางสถาบันเช่นกัน อาทิ ความตกลงการขนส่งข้ามพรมแดนภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ซึ่งเน้นประเด็นหลัก ในเรื่องการแลกเปลี่ยนสิทธิการขนส่งเชิงพาณิชย์ การตรวจสอบ ณ จุดเดียว และครั้งที่ด่านตรวจหลัก ประสบการณ์ของสหภาพยุโรปเป็นบทเรียนที่เป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

โครงการบริหารจัดการพรมแดนอาเซียน-สหภาพยุโรปเป็นมิติใหม่ของการปรับปรุงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานตรวจคนเข้าเมือง โดยโครงการมีเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการพรมแดนของชาติสมาชิกอาเซียน โดยกลุ่มเป้าหมายหลักคือเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ด้านการตรวจคนเข้าเมือง การรักษากฎหมาย ความมั่นคงชายแดน และศุลกากร

ความเชื่อมโยงด้านประชาชน

ตั้งแต่การก่อตั้งอาเซียนในปี 2510 อาเซียนได้ดำเนินการตามปฏิญญากรุงเทพ ซึ่งมีเป้าหมายการสร้างประชาคมที่มีสันติภาพและรุ่งเรือง โดยการดำเนินการร่วมกันเพื่อเร่งรัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคม และเสริมสร้างการพัฒนาทางวัฒนธรรมเพื่อยกระดับมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชน เพื่อเป้าหมายนี้ อาเซียนได้จัดทำข้อริเริ่มในหลายสาขา อาทิ การศึกษา วัฒนธรรม สวัสดิการสังคม เยาวชน สตรี การพัฒนาชนบท และการขจัดความยากจน ภายหลังการจัดตั้งคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ในปี 2552 คณะมนตรีฯ ได้ทำหน้าที่เป็นองค์กรหลักในการดำเนินการตามเป้าหมายและความคาดหวังตามที่ได้รับ

ไว้ในแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปโดยเร็ว ทั้งนี้ รวมถึงการส่งเสริมการตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน การศึกษาและการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชน การตระหนักรู้ถึงความแตกต่างในมรดกทางวัฒนธรรมภายในอาเซียนจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริม การศึกษาเกี่ยวกับศิลปะและวัฒนธรรมของอาเซียน รวมถึงภาษาควรได้รับการส่งเสริมด้วย เพื่อก่อให้เกิดผลในการรักษามรดกทางวัฒนธรรมสำหรับชนรุ่นหลัง

ในด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ความร่วมมือใน 4 ด้านดังต่อไปนี้ได้รับการจัดลำดับให้มีความสำคัญสูง ได้แก่ 1) การส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนในหมู่พลเมืองโดยเฉพาะเยาวชน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์อาเซียนผ่านการศึกษา 3) การสร้างทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียนในสาขาการศึกษาและ 4) การเสริมสร้างการสร้างเครือข่ายของมหาวิทยาลัยอาเซียน ในการนี้ความร่วมมือด้านการศึกษาตามปฏิญญาชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อบรรลุประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปันควรได้รับการสนับสนุนเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระดับภูมิภาคด้านการศึกษาระดับพื้นฐานและบรรลุการเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยทั่วถึงทั้งภูมิภาคภายในปี 2558 เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน จัดตั้งขึ้นในปี 2538 เพื่อส่งเสริมการประสานการศึกษาและโครงการวิจัยระหว่างนักวิจัยอาเซียน ปัจจุบันประกอบด้วยมหาวิทยาลัยชั้นนำ 22 แห่งในอาเซียน และให้การสนับสนุนการเคลื่อนย้ายของบุคลากรและนักศึกษาในภูมิภาคผ่านแผนงานหลัก 2 แผน ได้แก่ การรับรองคุณภาพที่แท้จริงของเอยูเอ็นและระบบการโอนหน่วยกิตของอาเซียน ความท้าทายหลักที่ภาคการศึกษาต้อง

เผชิญได้แก่ การขาดโครงสร้างพื้นฐานที่เห็นพ้องร่วมกันในการศึกษา
ชั้นสูง เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายบุคลากรและเพิ่ม
การปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักวิชาการ นักเขียน ศิลปิน สื่อสารมวลชน
และนักศึกษา ตารางการเรียนที่ไม่สอดคล้องกัน ความจำเป็นในการ
มีกระบวนการรับรองคุณภาพ การรับรองคุณวุฒิ ข้อบทและ
กฎระเบียบภายในประเทศ รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพของการศึกษา
เพื่อฝึกอบรมแรงงาน

คณะกรรมการอาเซียนด้านวัฒนธรรมและสนเทศจัดตั้งขึ้น
ในปี 2521 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในสาขาวัฒนธรรมและสนเทศ
เพื่อส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน
ในบรรดาประชาชนอาเซียนและขยายการพัฒนาไปสู่ระดับภูมิภาค
ในแต่ละปีมีการดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อส่งเสริมความสามา
รถพิเศษและเพิ่มการปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักวิชาการ นักเขียน ศิลปิน
สื่อสารมวลชนและนักศึกษา อาทิ ค่ายเยาวชนอาเซียนรางวัลข่าว
โทรทัศน์อาเซียนของเครือข่ายเอเชียวิชั่น และโครงการนักสร้าง
ข่าวอาเซียน เนื่องจากประเด็นทางด้านวัฒนธรรมมีความสำคัญและ
มีส่วนเชื่อมโยงกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ดังนั้นทุก
ประเทศสมาชิกจึงควรสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทและความ
สำคัญของวัฒนธรรมและกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ในระดับต้นๆ ด้วย
ข้อริเริ่มต่างๆ ด้านการท่องเที่ยวของประเทศสมาชิกอาเซียน
ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาตามที่ปรากฏในแผนงานด้านการท่องเที่ยว
ของอาเซียนระหว่างปี 2547-2553 ได้พยายามส่งเสริมให้อาเซียน
เป็นจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวโดยการเปิดเสรีการค้าบริการ
ด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ดังนั้นการ
ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวจะส่งเสริมให้ภาคเอกชน

มีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งการส่งเสริมการพัฒนาทักษะบุคลากรด้านการท่องเที่ยวด้วย ความสำเร็จในการปฏิบัติตามแผนงานด้านการท่องเที่ยวส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางมาภูมิภาคอาเซียนเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากนักท่องเที่ยวของภูมิภาคอาเซียนที่เดินทางไปมาระหว่างกัน

แม้อาเซียนจะประสบความสำเร็จในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว แต่ก็ยังมีประเด็นท้าทายที่อาเซียนจะต้องร่วมกันแก้ปัญหา กล่าวคือ การจัดทำข้อกำหนดการตรวจลงตราให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน การใช้ระบบประกันประเภทที่ 3 แก่นักท่องเที่ยวที่เป็นมาตรฐานสากล การจัดมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยวของอาเซียน และการปรับปรุงยกระดับโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของอาเซียนที่จะสร้างประชาคมที่แบ่งปันและเอื้ออาทร

การลดช่องว่างด้านการพัฒนาโดย

ข้อริเริ่มอาเซียนว่าด้วยการรวมตัวเป็นประชาคม

ข้อริเริ่มอาเซียนว่าด้วยการรวมตัวเป็นประชาคมได้เริ่มต้นในปี 2543 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดช่องว่างด้านการพัฒนาและเร่งรัดการรวมตัวทางเศรษฐกิจให้เป็นประชาคมในโดยมุ่งดำเนินการในกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ดังนั้นประเทศอาเซียนจึงให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือประเทศที่พัฒนาต่อยกว่าในด้านต่างๆ เพื่อให้มีความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียน ในปัจจุบันอาเซียนได้ดำเนินการตามแผนงานด้านการลดช่องว่างระยะที่ 2 ในช่วงปี 2552-2558 ซึ่งโครงการที่สำคัญต่างๆ ก็นำมาจากแผนงานทั้ง 3 ด้านของประชาคม ซึ่งประกอบด้วยแผนงานด้านการเมืองและความมั่นคง แผนงานด้านเศรษฐกิจและแผนงานด้านสังคมและวัฒนธรรม

ความร่วมมืออนุภูมิภาคในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ในปัจจุบันประเทศอาเซียนมีความร่วมมือกันอยู่แล้วภายใต้กรอบอนุภูมิภาคต่างๆ ในการลดช่องว่างด้านการพัฒนาในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกฎระเบียบและด้านการเชื่อมโยงประชาชนโดยความสนับสนุนของธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย

ความร่วมมืออนุภูมิภาคที่สำคัญประกอบด้วย

(ก) ความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงประกอบด้วย กัมพูชา ลาว พม่า ไทย เวียดนาม และมณฑลจิ้นตอนใต้ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2535

(ข) ความร่วมมือเขตเศรษฐกิจอาเซียนตะวันออก ประกอบด้วย บรูไน อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2537

(ค) ความร่วมมือสามเหลี่ยมเศรษฐกิจมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งเริ่มดำเนินการในปี 2537

ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องประสานแผนงานด้านการคมนาคมขนส่งข้างต้นเข้าด้วยกัน กล่าวคือ บางส่วนของทางหลวงอาเซียนทับซ้อนกับทางหลวงในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง ขณะที่เส้นทางรถไฟในกัมพูชาและเวียดนามก็เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางรถไฟสิงคโปร์-คุนหมิง นอกจากนี้ การเชื่อมโยงกฎระเบียบของอนุภูมิภาคและอาเซียนทางด้านการค้าและการขนส่งก็ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกัน

ความพยายาม ในการดำเนินการให้มีความเชื่อมโยงด้านการขนส่งคมนาคมในอนุภูมิภาคฯ ประสบปัญหาดังนี้ การสร้างถนนและสะพานยังไม่เพียงพอ การเชื่อมโยงด้านการขนส่งยังไม่บรรลุผลจึงทำให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจไม่เต็มที่ การก่อสร้างโครงการต่างๆ ล่าช้าไม่ทันความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ดังนั้น แนวทางในการแก้ไขเรื่องนี้คือ การให้ความสนใจกับการสร้างถนนและสะพานในช่วงที่ยังไม่ครบถ้วน การแก้ไขความล่าช้าในการมีผลบังคับใช้ความตกลงต่างๆ

และการส่งเสริมให้มีการลงทุนก่อสร้างเขตนิคมอุตสาหกรรมในเขต
ระเบียงเศรษฐกิจ โดยสรุปคือ ความพยายามที่จะทำให้โครงสร้าง
พื้นฐานเกิดขึ้นครบถ้วนและเปลี่ยนให้เส้นทางคมนาคมเหล่านี้กลายเป็น
เป็นเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจและมีการใช้ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ
อย่างเต็มที่ จึงเป็นสาเหตุให้มีการดำเนินการด้านนโยบายและกฎระเบียบ
ที่ประสานสอดคล้องกัน

ในด้านพลังงาน ความร่วมมือภายใต้กรอบอนุภูมิภาคฯ มีความ
ก้าวหน้าอย่างมากในด้านความร่วมมือทวิภาคีซึ่งก่อให้เกิดการซื้อ-ขาย
พลังงานระหว่างกัน แต่ในด้านความร่วมมือระดับภูมิภาคยังไม่มีความ
คืบหน้าตามที่ได้มีการเห็นชอบร่วมกันแล้วภายใต้ข้อตกลงระหว่าง
ประเทศเพื่อการซื้อ-ขายพลังงานระดับภูมิภาค ซึ่งมีสาเหตุมาจาก
ความแตกต่างของแต่ละประเทศในด้านโครงสร้างพื้นฐานและมาตรฐาน
ทางด้านพลังงาน

ความร่วมมือเขตเศรษฐกิจอาเซียนตะวันออกซึ่งประกอบด้วย
บรูไนฯ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ได้เริ่มขึ้นเพื่อพัฒนาพื้นที่
ที่ด้อยพัฒนาในประเทศสมาชิก (ยกเว้นบรูไนฯ) เพื่อส่งเสริมให้เกิดการค้า
การลงทุน การท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้น โดยมีระเบียงเศรษฐกิจ 2
ส่วนคือ ระเบียงเศรษฐกิจเขตบอร์เนียว และระเบียงเศรษฐกิจ Greater
Sulu Sulawesi

ความเชื่อมโยงระหว่างกรอบความร่วมมือเขตเศรษฐกิจ
อาเซียนตะวันออกและอาเซียนในปัจจุบันมีเพียงการจัดประชุม
ความร่วมมือระดับผู้นำต่อเนื่องจากการประชุมสุดยอดอาเซียน

ความร่วมมือสามเหลี่ยมเศรษฐกิจ-มาเลเซีย และอินโดนีเซียมี
ความหลากหลายตั้งแต่ด้านเกษตร การท่องเที่ยว การผลิต การพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์ และการบริการด้านการแพทย์ ซึ่งแม้ว่าความร่วมมือ
ดังกล่าวจะไม่มีกรอบด้านโครงสร้างพื้นฐาน เนื่องจากอินโดนีเซีย
เป็นเกาะแยกออกต่างหาก แต่ก็ถือว่ามียกระดับความเชื่อมโยงที่ดี

โครงการความร่วมมือภายใต้กรอบความร่วมมือสามและสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจได้พัฒนามาจาก การเชื่อมโยงที่ได้พยายามดำเนินการร่วมกันเพื่อให้มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด ในการนี้ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชียจึงให้ความสนใจกับความพยายามในการติดตามผล การขจัดช่องว่างที่เกิดจากการยังไม่ได้ดำเนินการโครงการต่างๆ เป็นหลักในการดำเนินการ

ความพยายามในการสนับสนุนเงินทุนโครงการต่างๆ ภายใต้ความร่วมมืออนุภูมิภาคต่างๆ มีปัญหามากกว่าโครงการในระดับชาติ ดังนั้น โครงการในระดับภูมิภาคที่ต้องการความร่วมมือและการประสานงานตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไปในภูมิภาคแล้วแต่ประสบปัญหาและมีความล่าช้า โดยสรุป คือ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเชื่อมโยงความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคให้ขยายไปสู่การเป็นความร่วมมือระดับภูมิภาคที่ครอบคลุมพื้นที่กว้างขึ้น

ยุทธศาสตร์หลักสำหรับการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

กรอบการดำเนินการเพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ การปรับปรุงความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน การเสริมสร้างความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ และการปลูกฝังความเชื่อมโยงระหว่างประชาชนสู่ประชาชน ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยยุทธศาสตร์ทั้ง 3 ด้านนี้จะได้รับการสนับสนุนโดยกลไกทางการเงินและสถาบันที่เข้มแข็งยิ่งขึ้น ผลลัพธ์สุดท้าย คือ โครงข่ายการผลิตและการกระจายสินค้าในภูมิภาคอาเซียนที่มีความลึกยิ่งขึ้น (ในเชิงห่วงโซ่ของคุณค่า) กว้างยิ่งขึ้น (โดยมีสินค้าและประเทศหรือพื้นที่ในภูมิภาคที่มีส่วนร่วมในโครงข่ายมากขึ้น) และเชื่อมโยงเข้ากับโครงข่ายการผลิตและการกระจายสินค้าของโลกและเอเชียตะวันออกและของโลกมากยิ่งขึ้น

เมื่อคำนึงถึงการเติบโตล่าสุดของการค้าอาเซียน-จีน และอาเซียน-อินเดียแล้ว การค้าภายในอาเซียนจำเป็นต้องเติบโตอย่างน้อยในระดับเดียวกับการค้าอาเซียน-จีน เพื่อเสริมสร้างความเป็นศูนย์กลางของอาเซียน และรักษาบทบาทนำในการรวมกลุ่มในภูมิภาค ซึ่งทั้งหมดนี้จำเป็นต้องอาศัยการพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน การเชื่อมโยงที่ดีขึ้นและหนทางสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจของอาเซียนจะช่วยสร้างพลวัตให้เกิดความเชื่อมโยงภายในอาเซียน และจะช่วยให้อาเซียนมีความเชื่อมโยงกับโลกภายนอกมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในอาเซียนที่เพิ่มพูนขึ้นจะช่วยสนับสนุนบทบาทนำของอาเซียนในกระบวนการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนบวกหก และการเกิดขึ้นของประชาคมเศรษฐกิจเอเชียตะวันออก

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เพิ่มพูนขึ้นในอาเซียนต่ออาศัยโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ดีขึ้น และมีการเชื่อมต่อกันอย่างกว้างขวางมากขึ้น สิ่งเหล่านี้จำเป็นต่อการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการที่คล่องตัวภายในภูมิภาค และการส่งออกไปยังภูมิภาคอื่นๆ นอกจากนี้โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน ซึ่งรวมถึงการเชื่อมโยงในภูมิภาคและอนุภูมิภาคที่ได้ช่วยให้มีพลังงานที่สม่ำเสมอและมีต้นทุนที่สมเหตุสมผลในอาเซียน ถือว่ามีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการผลิตความน่าเชื่อถือ และความมั่นคงทางพลังงานในภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ก่อสร้างโครงข่ายทางหลวงอาเซียนให้แล้วเสร็จ

เมื่อพิจารณาถึงปริมาณการจราจรแล้ว การขนส่งทางถนนถือเป็นรูปแบบการขนส่งที่สำคัญที่สุด นอกจากนี้ การเชื่อมโยงภูมิภาคที่ล่าช้าเข้ากับโครงข่ายทางหลวงอาเซียนจะสร้างประโยชน์อย่างมากต่อพื้นที่ยากจนในภูมิภาคอาเซียน อย่างไรก็ตาม การดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจระดับรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาโครงการทางหลวงอาเซียน (ที่ประชุมรัฐมนตรีด้านการขนส่งอาเซียนครั้งที่ 5 ที่กรุงฮานอยปี 2542) ยังไม่มีความคืบหน้าซึ่งกำหนดให้ชาติสมาชิกอาเซียนปรับปรุงเส้นทางถนนที่กำหนดให้อยู่ในชั้นที่ 3 หรือสูงกว่า รวมถึงจัดทำป้ายจราจรบนถนนภายในปี 2547

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ดำเนินโครงการเส้นทางรถไฟ สิงคโปร์-คุนหมิงให้แล้วเสร็จ

โครงการเส้นทางรถไฟสิงคโปร์-คุนหมิงถือเป็นโครงการที่มีความสำคัญในระดับต้นของความร่วมมือด้านคมนาคมของอาเซียน และมีแรงจูงใจทางการเมืองที่สูงมากในการดำเนินโครงการดังกล่าวให้แล้วเสร็จ โครงการนี้ได้รับการคาดหมายว่าจะสร้างทางเลือกใหม่ให้กับรูปแบบการขนส่งทางบกที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากกว่ารูปแบบการขนส่งทางถนน โครงการดังกล่าวมีทางรถไฟหลัก 2 สายคือ สายตะวันออก ซึ่งผ่านไทย กัมพูชา และเวียดนาม โดยมีทางเชื่อมระหว่างลาวและเวียดนาม และสายตะวันตก ซึ่งจะผ่านไทยและพม่า อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการพัฒนาเส้นทางสายตะวันตกมีความท้าทายหลายประการ จึงควรสร้างทางรถไฟสายตะวันออกให้เสร็จก่อน เพื่อให้มีการเชื่อมโยงทางรถไฟที่สมบูรณ์และใช้การได้ระหว่างสิงคโปร์และจีน (คุนหมิง) โดยเร็วที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างเครือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำ บนภาคพื้นทวีปที่มีประสิทธิภาพและเชื่อมโยงกัน

เครือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำบนภาคพื้นทวีปมีบทบาทสำคัญทำให้เกิดการเคลื่อนย้าย การพัฒนาสวัสดิการและความเจริญทางเศรษฐกิจของหลายประเทศในภูมิภาค การขนส่งประเภทนี้ถือเป็นรูปแบบการขนส่งที่คุ้มค่า อีกทั้งเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมน้อยกว่ารูปแบบการขนส่งอื่นๆ แต่ยังคงขาดการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องกำหนดและดำเนินการตามกรอบนโยบายระดับภูมิภาค เพื่อพัฒนาบริการการขนส่งทางน้ำบนภาคพื้นทวีปภายในอาเซียน มาตราการสำคัญ ได้แก่ กำหนดแผนการพัฒนาเครือข่ายระบบการขนส่งทางน้ำบนภาคพื้นทวีปในภูมิภาคอาเซียนภายในปี 2555 และให้เริ่มดำเนินการตามแผนหลังจากนั้น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างระบบการขนส่งทางทะเล ที่เชื่อมโยง มีประสิทธิภาพ และแข่งขันได้

เมื่อพิจารณาถึงปริมาณการขนส่งสินค้าในการค้าระหว่างประเทศ การขนส่งทางทะเลเป็นรูปแบบการขนส่งที่สำคัญที่สุด อาเซียนต้องพัฒนาบริการด้านการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศให้สามารถในการแข่งขันได้และมีประสิทธิภาพ และใช้ประโยชน์จากศักยภาพของการเชื่อมโยงกับระบบการขนส่งทางเรือของโลก นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นต้องกำหนดเส้นทางเดินเรือที่มีประสิทธิภาพและแข่งขันได้ และเชื่อมโยงภูมิภาคที่เป็นหมู่เกาะ เพื่อพัฒนาความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างการพัฒนาในหมู่เกาะของอาเซียน นอกจากนี้ การจัดตั้งระบบการเดินเรือทะเลและการเดินเรือระหว่างประเทศในภูมิภาค จะช่วยสนับสนุนการท่องเที่ยวซึ่งรวมถึงการท่องเที่ยวโดยเรือสำราญในภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบที่คล่องตัวเพื่อ ให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางการขนส่งในเอเชียตะวันออกเฉียงและภูมิภาคอื่นๆ

อาเซียนตั้งอยู่ในศูนย์กลางทางภูมิศาสตร์ของแหล่งการผลิตและอุปสงค์ใหม่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ และออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ ดังนั้น อาเซียนจึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ในการใช้ที่ตั้งอันเป็นยุทธศาสตร์นี้ในการสนับสนุนให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางการคมนาคมของภูมิภาค เมื่อพิจารณาถึงความร่วมมือด้านคมนาคมในอาเซียนที่ได้มีการดำเนินการในแต่ละรูปแบบการขนส่ง อาเซียนจะต้องมีการประสานยุทธศาสตร์ระหว่างสาขาการขนส่งต่างๆ โดยยึดหลักการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบและจุดเปลี่ยนถ่ายสินค้าเพื่อให้เกิดการพัฒนาความเชื่อมโยงทั้งในและนอกอาเซียน ทั้งนี้ แม้ว่าการดำเนินการตามยุทธศาสตร์จะใช้เวลานาน อาเซียนจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการพัฒนาการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบในภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 6 เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในชาติสมาชิกเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของ บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะเครื่องมือ ในการขับเคลื่อนการเจริญเติบโตและเพิ่มอำนาจการปกครองและ นวัตกรรมภายในภูมิภาค

การมีโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ดี และการมีทรัพยากรมนุษย์และกฎระเบียบที่ดีถือเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมให้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยสนับสนุนการค้า การเติบโตทางเศรษฐกิจ นวัตกรรม และธรรมาภิบาลในอาเซียน หลายประเทศในอาเซียนได้รับยกย่องในระดับโลกในด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อุตสาหกรรม

และบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างไรก็ตาม อาเซียนยังมีปัญหาความเหลื่อมล้ำ ในการเข้าถึงสารสนเทศ โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ล้าหลังและตัวเมือง ปัญหาความเหลื่อมล้ำนี้ จำเป็นต้องได้รับการแก้ไขเพื่อลดช่องว่างการพัฒนาภายในภูมิภาคอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 7: ให้ความสำคัญกับโครงการ โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานของอาเซียน

โครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงาน มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ในการทำให้เกิดการบูรณาการร่วมกันในภูมิภาค และเกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องหารือเกี่ยวกับปัญหาทางเทคนิค และปัญหาทางกฎหมายโดยการจัดทำมาตรฐานร่วมกันเพื่อพัฒนาความร่วมมือภายใต้โครงการเชื่อมโยงระบบท่อส่งก๊าซของอาเซียน (Trans ASEAN GAS Pipeline -TAGP) และโครงข่ายระบบส่งไฟฟ้าอาเซียน (ASEAN Power Grid-APG) นอกจากนี้ก็จำเป็นต้องพิจารณาเรื่องการจัดหาก๊าซธรรมชาติ และแหล่งพลังงานอื่นๆ เพิ่มเติมด้วย เช่น ถ่านหิน และก๊าซธรรมชาติเหลว

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ

การพัฒนาความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบในภูมิภาคอาเซียน จะเพิ่มประสิทธิภาพของความเชื่อมโยงระหว่างกันทางโครงสร้างพื้นฐาน ให้ดีขึ้นด้วย อาทิ การลดอุปสรรคทางการค้าจะทำให้ขนส่งสินค้าและบริการได้มากขึ้น การพัฒนาระบบขนส่งและการอำนวยความสะดวกทางการค้าจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการขนย้ายสินค้าและบริการ และทำให้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมเกิดขึ้นได้จากการพัฒนา

ความเชื่อมโยงทางกายภาพ และความเชื่อมต่อกันทางด้านเศรษฐกิจ จากการลงทุนที่สูงขึ้น ความเชื่อมโยงนี้จะช่วยลดอุปสรรคด้านนโยบาย และสถาบันที่ขัดขวางการขนย้ายสินค้า บริการ และทรัพยากร ภายในภูมิภาค ยิ่งไปกว่านั้น กฎระเบียบ ข้อบังคับ ขั้นตอน หลักปฏิบัติ และมาตรฐานในประเทศสมาชิกอาเซียนที่ดีขึ้น รวมไปถึง การพัฒนา สถาบันและสมรรถภาพของโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวก และบริการทางการค้า เช่น ความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวก ในการขนส่ง และระบบการอำนวยความสะดวกทางศุลกากร ณ จุดเดียว ของแต่ละประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้การเคลื่อนย้ายสินค้าบริการและ ทรัพยากรในภูมิภาคอาเซียนเป็นไปโดยสะดวก

ยุคศาสตร์ที่ 1 ดำเนินการตามกรอบความตกลงทั้ง 3 กรอบ ว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

จุดอ่อนในโครงข่ายการคมนาคมส่วนใดส่วนหนึ่งจะทำให้ โครงข่ายโดยรวมไม่สามารถเข้มแข็งได้ทั้งระบบ จุดอ่อนเหล่านี้สามารถ พบได้ตามบริเวณชายแดน ดังนั้นเพื่อให้บรรลุถึงวิสัยทัศน์ของ “การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว” ตามที่ระบุไว้ในแผนงานการ จัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน ควรได้รับการพัฒนาโดยข้อริเริ่มการอำนวยความสะดวกทางการขนส่ง เพื่อลดหรือขจัดแรงเสียดทานตามแนวชายแดนประเทศซึ่งทำให้ต้นทุน การขนย้ายสินค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคสูงขึ้น ข้อริเริ่มเหล่านี้มีดังนี้ กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง สินค้าผ่านแดน กรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวก ในการขนส่งสินค้าข้ามแดน และกรอบความตกลงอาเซียนว่า ด้วยการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เริ่มต้นเป็นโครงการการอำนวยความสะดวก ด้านขนส่งผู้โดยสารในโครงข่ายทางหลวงที่เชื่อมรัฐต่างๆ

การขยายถนนและเส้นทางรถไฟในอาเซียน จะช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางภาคพื้นดินระหว่างประเทศสมาชิก โดยรถยนต์ส่วนบุคคล รถทัวร์ และรถโดยสาร ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสินค้าด้านท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เช่น แพคเกจทัวร์ใหม่ๆ ที่ประกอบด้วยสินค้าทางการท่องเที่ยวจากหลายประเทศสมาชิกอาเซียน อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่ขัดขวางการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของยานพาหนะ สินค้า รวมถึงบุคคลข้ามแดน ได้แก่ (1) ข้อจำกัดในการนำเข้ายานยนต์ (2) ความแตกต่างในมาตรฐานที่กำหนด เช่น ขนาดและน้ำหนักของยานยนต์ เงื่อนไขด้านความปลอดภัยและคุณสมบัติของผู้ขับขี่ (3) ขั้นตอนที่ไม่สอดคล้องกันในการตรวจสอบทางศุลกากร การนำสินค้าออกจากด่านศุลกากร และการเรียกเก็บอากร และ (4) เงื่อนไขเกี่ยวกับวีซ่าที่เข้มงวด

ภายใต้ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้มีการลงนามความตกลงขนส่งข้ามพรมแดน เพื่อการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและผู้โดยสารข้ามพรมแดน และในกรอบเขตเศรษฐกิจอาเซียนตะวันออกระหว่างบรูไนฯ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ก็ได้ลงนามและดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยการเคลื่อนย้ายข้ามชายแดนสำหรับรถบัสและรถโดยสารในการนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนหลายชาติได้เข้าร่วมจัดทำความตกลงทวิภาคีเพื่อเพิ่มการเคลื่อนย้ายรถโดยสารข้ามแดนให้มากขึ้น

อาเซียนควรใช้ประโยชน์จากข้อตกลงที่มีอยู่ในอนุภูมิภาค และพัฒนาไปสู่ข้อตกลงระดับอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกด้านขนส่งผู้โดยสารทางบกในภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สร้างตลาดการบินเดี่ยวภายในอาเซียน

เมื่อพิจารณาถึงความสำคัญของการขนส่งทางอากาศที่กำลังเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการเร่งรัดการปฏิรูปตลาดการบินของโลก อาเซียนจำเป็นต้องสร้างความแข็งแกร่งให้กับอุตสาหกรรมการบิน โดยการจัดตั้งตลาดการบินเดี่ยวภายในอาเซียน สายการบินต้นทุนต่ำได้เติบโตอย่างรวดเร็วในอาเซียน โดยช่วยอำนวยความสะดวกแก่การท่องเที่ยวภายในอาเซียน และช่วยสนับสนุนความเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชน ทั้งนี้แผนงานการรวมกลุ่มสาขาการบินได้ปรับกำหนดการการจัดตั้งตลาดการบินเดี่ยวภายในอาเซียนให้เสร็จภายในปี 2558

ยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างตลาดการขนส่งทางเรือเดียวในอาเซียน

การรวมกลุ่มไปสู่การสร้างตลาดการขนส่งทางเรือเดียวในอาเซียน และการพัฒนาระบบเครือข่ายโครงสร้างพื้นฐานทางทะเลจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของภาคพาณิชย์นาวีอาเซียน ที่จะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดส่งสินค้าและบริการที่มีคุณภาพในราคาที่แข่งขันได้

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพิ่มการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีภายในภูมิภาคอาเซียน โดยการลดอุปสรรคทางการค้าภายในระดับภูมิภาค

ปัจจัยที่ทำให้เกิดเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีได้มากที่สุดในภูมิภาค และจะนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันระดับโลกในเวทีการค้าโลก คือ การใช้ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบอย่างเต็มที่ และการทำให้เครือข่ายการผลิตและการกระจายสินค้าลึกขึ้นในภูมิภาคอาเซียน การเสริมสร้างซึ่งกันและกันในระบบเศรษฐกิจ โดยที่อัตราภาษีนำเข้าสินค้าจากภายในอาเซียนได้ลดลงจนเกือบเป็นศูนย์ในประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศแล้วในปัจจุบัน และจะลดลง

เป็นศูนย์สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ภายในปี 2558 ยกเว้นในบางกรณี การลดอุปสรรคการค้าสินค้าภายในอาเซียน เพื่อเพิ่มการเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรีภายในภูมิภาคอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 เร่งรัดการพัฒนากิจกรรมบริการขนส่งที่มีประสิทธิภาพและแข่งขันได้โดยเฉพาะในสาขาโทรคมนาคมและบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับเชื่อมโยงในภูมิภาค

ประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า และสมรรถนะของอุตสาหกรรม การให้บริการทางการขนส่งในประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ เนื่องจากมีความแตกต่างกันสูงในลำดับของประเทศอาเซียนในด้าน “ความสามารถของผู้ให้บริการ” จากดัชนีผลการประกอบการของผู้ให้บริการทางการขนส่ง จัดทำโดยธนาคารโลกในปี 2553 เมื่อประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำแผนพัฒนาการขนส่ง การเปิดเสรีอุตสาหกรรมบริการทางการขนส่งจะนำไปสู่การปรับปรุงการขนส่งในภูมิภาคให้ดีขึ้น นอกจากนี้องค์ประกอบในด้านการบริการขนส่งภายใต้ความเชื่อมโยงและการบริการทางการขนส่งก็มีความจำเป็นต้องทำการปรับปรุงอย่างมีนัยสำคัญในหลายประเทศอาเซียน ในทำนองเดียวกัน ความครอบคลุมและประสิทธิภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม และความสามารถในการแข่งขันด้านต้นทุนของบริการโทรคมนาคมในหลายประเทศอาเซียนยังสามารถปรับปรุงได้อีกมาก การเปิดเสรีและการสร้างสภาวะของการแข่งขันให้มากขึ้น จะสามารถดึงดูดการเพิ่มการลงทุนและการปรับปรุงเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องขึ้น เพื่อดึงดูดการลงทุนและการปรับปรุงเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องในอุตสาหกรรมโทรคมนาคม การบริการทางการขนส่ง และการขนส่งในภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ 7 ปรับปรุงการอำนวยความสะดวก ทางการค้าในภูมิภาคอย่างเป็นรูปธรรม

ประเทศสมาชิกอาเซียนจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพการให้บริการด้านศุลกากรและความรวดเร็วในการจัดส่งสินค้าก่อนที่ภูมิภาคจะสามารถเป็นจุดศูนย์กลางของการผลิตที่รวมตัวกันในระดับโลกได้อย่างแท้จริงโดยไม่มีข้อสงสัย ความท้าทายในการสร้างความเชื่อมโยงทางสถาบันเพื่อก้าวไปสู่ภูมิภาคอาเซียน ที่รวมตัวและเชื่อมโยงกัน การจัดทำระบบอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ในระดับประเทศและในอาเซียนโดยรวม รวมทั้งการปฏิรูปและการทำให้ระบบศุลกากรมีความทันสมัย จะช่วยลดความแตกต่างของสภาพแวดล้อมทางด้านศุลกากรในภูมิภาค ซึ่งจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในภูมิภาค และระหว่างภูมิภาคกับตลาดโลกที่รวดเร็วขึ้นและสามารถคาดการณ์ได้ แผนงานนี้จำเป็นต้องมีเปลี่ยนแปลงรูปแบบการควบคุมทางศุลกากรตามที่ระบุไว้ในกระบวนการและแนวปฏิบัติในการนำเข้าหรือส่งออก ซึ่งในท้ายที่สุดก็จะนำมาซึ่งการเคลื่อนย้ายสินค้าที่รวดเร็วขึ้น สะดวกขึ้น คาดการณ์ได้ง่ายขึ้น และต้นทุนต่ำลงซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศสมาชิกอาเซียน และนำไปสู่ความเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจประเทศสมาชิกอาเซียนที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

การจัดทำและการใช้งานของระบบอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวในระดับประเทศมีความซับซ้อนมากกว่าที่ได้คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า จึงเกิดความล่าช้าในการดำเนินการในประเทศสมาชิกเดิมของอาเซียน 6 ประเทศให้ทันเป้าหมายเดิม แต่ยังคงมีความจำเป็นอยู่

ยุทธศาสตร์ที่ 8 ยกระดับความสามารถของการบริหารจัดการพรมแดน

การทำให้มาตรการควบคุมต่างๆ บริเวณพรมแดนของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการพรมแดนมีความสอดคล้องกันเป็นก้าวแรกในการปรับปรุงความเชื่อมโยงระหว่างประเทศสมาชิก ข้อตกลงยอมรับร่วมกันเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงเพื่อให้สินค้า ช่องทางการขนส่งและผู้โดยสารข้ามแดนได้โดยไม่มีการขัดขวาง ปัจจุบัน ความร่วมมือในพื้นที่บริเวณพรมแดนได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว และหากมีการเร่งรัดผลนี้ จะช่วยส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 9 เร่งรัดให้ชาติสมาชิกอาเซียนเปิดรับการลงทุนจากภายในและภายนอกภูมิภาคภายใต้กฎระเบียบการลงทุนที่เป็นธรรม

ผลประโยชน์จากข้อริเริ่มนี้จะนำไปสู่อาเซียนที่เชื่อมโยงกันและส่งผลให้มีการเพิ่มการลงทุนทั้งจากนักลงทุนภายในประเทศ และนักลงทุนต่างชาติภายในภูมิภาค และจากส่วนอื่นๆ ของโลก การขยายตัวของการลงทุนได้เป็นปัจจัยสำคัญของการเติบโตทางเศรษฐกิจและการค้าในแทบทุกภูมิภาคในทศวรรษที่ผ่านมา ด้วยเหตุนี้ จึงมีความสำคัญที่ประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องเป็นจุดหมายของลงทุนที่น่าดึงดูด ปัจจุบันประเทศสมาชิกอาเซียนมีความแตกต่างกันมากในความน่าสนใจที่จะทำการลงทุน โดยมีลำดับของความสามารถในการแข่งขันระดับโลกและความง่ายในการทำธุรกิจ เป็นหนึ่งในลำดับที่ดีที่สุดในโลกไปจนถึงหนึ่งในลำดับที่ต่ำสุด ความท้าทายที่สำคัญอันหนึ่งคือการจะปรับปรุงความน่าสนใจในการลงทุนในประเทศที่ล้าหลังในภูมิภาค เพื่อให้ผลประโยชน์จากความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนแผ่ขยายไปทั่วภูมิภาค ความเชื่อมโยงทางกายภาพที่เพิ่มสูงขึ้น รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบและสถาบันเพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการในภูมิภาค จะช่วยส่งเสริมภูมิภาคอาเซียนใน

ฐานะเป้าหมายของการลงทุน การที่ชาติสมาชิกอาเซียนเปิดรับการลงทุนของต่างชาติทั้งจากภายในภูมิภาคและส่วนอื่นๆ ของโลกมากขึ้น ตลอดจนการมีระบบการลงทุนที่เป็นธรรมสำหรับนักลงทุนภายในประเทศและนักลงทุนต่างชาติจะช่วยเพิ่มความน่าสนใจในการลงทุนของชาติสมาชิกอาเซียนเช่นกัน อาเซียนต้องยึดมั่นในการดำเนินการแผนการเปิดเสรีด้านการลงทุน 3 ชั้น ภายในปี 2558

ยุทธศาสตร์ที่ 10 เสริมสร้างความสามารถของสถาบันในพื้นที่ล้าหลังของภูมิภาคและปรับปรุงการประสานงานด้านนโยบาย แผนงาน และโครงการ ในระดับภูมิภาคและอนุภูมิภาค

ในการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้ความริเริ่มต่างๆ ของแผนแม่บทด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนเพื่อให้เกิดผลในด้านการพัฒนาที่มีสมดุลของภูมิภาค ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเสริมสร้างความสามารถของสถาบันในพื้นที่หรือในประเทศอาเซียนที่ล้าหลัง รวมทั้งมีการประสานงานด้านนโยบาย แผนงาน และโครงการภายใต้ข้อริเริ่มกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคต่างๆ ในอาเซียน (เช่น GMS/BIMP-EAGA/IMT-GT) เพื่อให้เกิดสอดคล้องกันของนโยบาย แผนงานและโครงการในระดับชาติและในระดับอาเซียน ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน จะมีส่วนช่วยนำทรัพยากรเพื่อการพัฒนาความสามารถให้แก่ประเทศสมาชิกประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (ซีแอลเอ็มวี) อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรอีกมาก โดยเฉพาะในประเทศซีแอลเอ็มวี เพื่อให้ข้อริเริ่มในแผนแม่บทดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างหนึ่ง ได้แก่ ระบบอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวในระดับประเทศ ความเชี่ยวชาญด้านเทคนิค และทรัพยากรทางการเงินมีความจำเป็นเพื่อให้ประเทศสมาชิกเหล่านี้สามารถดำเนินการตามแผนงานเบื้องต้นและใช้งานระบบได้จริง ภายในปี 2558

ความเชื่อมโยงด้านประชาชน

ความเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชนเป็นตัวประสานทางสังคมและวัฒนธรรมที่ช่วยในการส่งเสริมและเป็นหลักให้กับข้อริเริ่มทั้งหลายในการก้าวไปสู่ความเชื่อมโยงทางกายภาพที่กว้างขวางขึ้น รวมทั้งการปฏิรูปกฎระเบียบและสถาบัน ที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงทางสถาบันในภูมิภาคอาเซียน อาเซียนประกอบด้วยพื้นที่กว้างกว่า 4.43 ล้านตารางกิโลเมตร และมีประชากรจำนวนประมาณ 590 ล้านคน จึงเป็นหนึ่งในแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่หลากหลายที่สุดในโลก ในขณะที่เดียวกันความรู้สึกของความเป็นประชาคมและความเชื่อมโยงกันก็ได้เริ่มมีมากขึ้นเรื่อยๆ ในอาเซียนโดยที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันให้สร้างประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่อาเซียนในฐานะภูมิภาคโดยรวม ที่จะต้องสร้างความเข้มแข็งจากความเป็นหนึ่งเดียวกันแม้จะมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเพื่อจัดการกับความท้าทายต่างๆ พร้อมไปกับการเก็บเกี่ยวผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการทางโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ยุทธศาสตร์ต่อไปนี้เป็นยุทธศาสตร์หลักในการส่งเสริมความเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชน ในภูมิภาคอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมความเข้าใจด้านสังคมและวัฒนธรรมภายในอาเซียนให้ลึกซึ้งขึ้น

ความหลากหลายทางวัฒนธรรมซึ่งถูกกำหนดขึ้นโดยขนบธรรมเนียมและความเชื่อสามารถเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรคนวัตกรรมและการพัฒนา เมื่อโอกาสในการปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในอาเซียนเกิดขึ้น การปฏิสัมพันธ์เช่นนี้อาจเสริมสร้างหรือช่วยให้เกิดขึ้นโดยแผนงานส่งเสริมการรับรู้ การประสานงาน การแลกเปลี่ยนและการเข้าถึง อย่างไรก็ตาม แม้จะมีความพยายามของอาเซียนใน

ช่วงหลายปีที่ผ่านมาในการแลกเปลี่ยนด้านสังคมและวัฒนธรรม กีฬา และการศึกษาระหว่างประชาชนในภูมิภาคแต่ก็ยังคงมีโอกาสมเพิ่มเติมนอีกมากในการสร้างความร่วมมือกันของภูมิภาคเพื่อนำไปสู่ความเชื่อมโยงประชาชนสู่ประชาชนที่มากขึ้น

การระดมทรัพยากรเพื่อเพิ่มพูนความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทเกี่ยวกับการยกระดับความเชื่อมโยงกันด้านโครงสร้างพื้นฐาน กฎระเบียบและความสัมพันธ์ระหว่างประชาชน จำเป็นต้องระดมทุนจากแหล่งทุนทางการเงินต่างๆรวมทั้งความช่วยเหลือทางวิชาการต่างๆ ด้วย นอกจากนี้แล้วยังจำเป็นต้องจัดหาและจัดสรรแหล่งทุนทั้งจากภายในและภายนอกเพื่อตอบโจทยที่แตกต่างกันของสมาชิกอาเซียนเกี่ยวกับความช่วยเหลือทั้งทางด้านการเงินและความช่วยเหลือทางวิชาการทั้งในระยะสั้นและระยะกลางโดยรูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน (public-private partnership - PPP) จะเป็นหนึ่งในวิธีการที่จะนำแผนแม่บทฯไปใช้ปฏิบัติได้ต่อไป ประเด็นที่ควรเน้นย้ำและให้ความสำคัญคือ การระดมทุนที่มีอยู่เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายโครงการหลักๆ ที่จะเชื่อมโยงด้านกายภาพและด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการคมนาคมที่หลากหลายรูปแบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ และเครือข่ายพลังงาน นอกจากนี้การเชื่อมโยงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องที่จะอำนวยความสะดวกด้านการค้าและด้านคมนาคมก็มีความจำเป็นเช่นกัน อนึ่งแหล่งทรัพยากร บางแหล่งที่ถูกระบุ ควรเป็นแหล่งทรัพยากรที่สามารถนำมาใช้เป็นเงินทุนสำหรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษา และการเชื่อมโยงกันภาคประชาชนดังที่ได้ระบุไว้ในแผนแม่บทฯ

การสนับสนุนด้านการเงินสำหรับการยกระดับความเชื่อมโยงกันภายในภูมิภาค: แหล่งทุนที่มีอยู่เดิม

ปัจจุบันมีแหล่งทุนและวิธีการต่างๆ ที่สามารถนำมาใช้สนับสนุนการดำเนินการของโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงกันของอาเซียน ซึ่งรวมถึงธนาคารเพื่อการพัฒนาพหุภาคี เช่น ธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asia Development Bank-ADB) ธนาคารโลก (World Bank) และธนาคารพัฒนาอิสลาม (Islam Development Bank)) หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในกรอบทวีปภาคี และงบประมาณของรัฐบาลแต่ละประเทศของประเทศ ผู้ที่จะกู้ยืม ในปัจจุบันมีการจัดตั้งกองทุนระดับภูมิภาคและกองทุนระดับโลกจำนวนหลายกองทุนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานและมีความพร้อมในด้านอื่นๆ ซึ่งรวมถึง กองทุนความร่วมมือและการรวมตัวในภูมิภาค (Regional Cooperation and Integration Fund-RCIF) และกองทุนการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ (Climate Change Fund-CCF) ของรัฐบาลญี่ปุ่นซึ่งธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank-ADB) เป็นผู้บริหารจัดการ กองทุนความร่วมมือระดับภูมิภาคและการขจัดความยากจน (Regional Cooperation and Poverty Reduction Fund-RCPRF) ของรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่ง ADB เป็นผู้บริหารจัดการอีกทั้ง กองทุน Clean Energy Financing Partnership Facility (CEFPPF) และ กองทุน Public-Private Infrastructure Advisory Facility (PPIAF) ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากหน่วยงานด้านบริจาคต่างๆ โดยมอบให้ ADB และธนาคารโลกเป็นผู้บริหารจัดการตามลำดับ นอกจากนี้แล้ว ยังมีเงินทุนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกอีกจำนวนหลายกองทุน

นอกจากนี้ยังมีข้อริเริ่มทางการเงินสำหรับโครงสร้างขั้นพื้นฐานต่างๆ โดยประเทศคู่เจรจาออกภูมิภาคของอาเซียน เช่น Facility for Asia Cooperation and Environment (FACE) และ

Leading Investment for Future Environment (LIFE) ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากญี่ปุ่นและ JBIC เป็น (LIFE) ผู้บริหารจัดการกองทุนทางการเงินเพื่อโครงสร้างพื้นฐานเอเชีย (Asia Infrastructure Financing Facility-AIFF) ซึ่งได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากสาธารณรัฐเกาหลีและ ADB เป็นผู้จัดการจัดการและกองทุนความร่วมมือเพื่อการลงทุนจีน-อาเซียน และ (China-ASEAN Investment Cooperation Fund-CAICF)

เพื่อทำให้พัฒนาการเชิง “โครงสร้างพื้นฐาน” สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และทำให้มั่นใจว่าองค์ประกอบด้าน “กฎระเบียบ” ที่เกี่ยวข้องของการเชื่อมโยงกัน ของสินค้า บริการ และประชาชนนั้นจะทำหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ประโยชน์โครงสร้างขั้นพื้นฐานเชิงกายภาพอย่างเต็มประสิทธิภาพ ดังนั้นประเทศคู่เจรจาจากนอกภูมิภาคตามที่ได้กล่าวถึงแล้วข้างต้นจึงได้เสนอความร่วมมือเชิงเทคนิคที่เกี่ยวกับการพัฒนาการเชื่อมโยงกันในมิติต่างๆ และการพัฒนาโครงสร้างองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น การอำนวยความสะดวกทางการค้า สุขอนามัยพืช ดังนั้นความช่วยเหลือทางวิชาการจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการคัดเลือกและเตรียมการสำหรับโครงการต่างๆ รวมถึง รายงานผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการต่างๆ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าโครงการดังกล่าวจกับรรลุเป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้

งบประมาณของรัฐบาลแต่ละประเทศยังจะเป็นแหล่งทุนสำคัญสำหรับโครงการด้านโครงสร้างขั้นพื้นฐาน แม้ว่าผลของวิกฤตเศรษฐกิจโลกและเงื่อนไขทางการเงินการคลัง ทำให้รัฐบาลแต่ละประเทศประสบปัญหาด้านการคลัง ในขณะเดียวกัน วิกฤตเศรษฐกิจโลกก็ยังคงส่งผลเชิงลบต่องบประมาณการให้ความช่วยเหลือของประเทศผู้ให้ความช่วยเหลือด้วย อนึ่งสมาชิกอาเซียนบางประเทศยังสามารถทำการเพิ่มการสนับสนุนทางการเงินอย่างค่อยเป็นค่อยไปโดยการออกตราสารหนี้ของรัฐบาล ซึ่งในบางประเทศอาจรวมถึงพันธบัตร ซูกุก(SUKUK)

ที่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมายอิสลาม ทั้งนี้จำนวนทุนที่ได้จากการระดมทุนจำเป็นต้องสอดคล้องกับพัฒนาการของตลาดทุนภายในประเทศ และตลาดทุนของภูมิภาค และอัตราหนี้สาธารณะ แต่ท้ายที่สุดแล้วประเทศสมาชิกอาเซียนส่วนมากก็ไม่ค่อยพร้อมที่จะใช้เงินกู้จากต่างประเทศมาทำการพัฒนาเครือข่ายโครงสร้างขั้นพื้นฐาน ด้วยความกังวลเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินจำนวนมากในสกุลต่างประเทศแต่รายได้ที่จะถูกสร้างขึ้นนั้นเป็นรายได้ในสกุลท้องถิ่น

การสนับสนุนความเชื่อมโยงกันในภูมิภาค: แหล่งทุนใหม่และแหล่งทุนสร้างสรรค์

ในขณะที่หุ้นส่วนการพัฒนาเชิงวิภาคีหรือพหุภาคี กองทุนระดับภูมิภาคและกองทุนระดับโลกในรูปแบบต่างๆ และงบประมาณของรัฐบาลของแต่ละประเทศยังสามารถเป็นแหล่งที่เพียงพอสำหรับการระดมทุนเพื่อมาใช้ในการดำเนินโครงการที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงที่ได้รับการให้ความสำคัญแต่ทว่าเงินทุนทั้งหมดทั้งสิ้นที่สามารถระดมได้จากแหล่งดังกล่าวนั้นก็ยังไม่เพียงพอต่อการปิดช่องว่างเชิงโครงสร้างขั้นพื้นฐาน ยิ่งไปกว่านั้น ความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนยังบ่งชี้ให้เห็นถึงเป้าประสงค์ ที่จะต้องเชื่อมโยงกันเชิงกายภาพเชิงสถาบัน และระหว่างประชาชนที่มากยิ่งขึ้นโดยใช้เงินสำรองที่มีอยู่มากภายในภูมิภาคแต่จะต้องสอดคล้องกับกฎหมายภายในของแต่ละประเทศอาเซียน

การระดมทุนจากแหล่งทุนใหม่และแหล่งทุนสร้างสรรค์จำเป็นต้องคำนึงถึงความเป็นจริงอย่างหนึ่งที่ว่าบุคคลธรรมดาและธุรกิจต่างๆ ซึ่งเป็นผู้ถือครองทรัพย์สินจำนวนมากของอาเซียนนั้นกำลังมองหาช่องทางในการลงทุนสินทรัพย์ดังกล่าว ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจซึ่งให้ผลตอบแทนสูงและมีอัตราความเสี่ยงต่ำ โครงการโครงสร้างขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะในระดับอนุภูมิภาคต้องการความเอาใจใส่สูงเพราะระยะเวลาอันยาวนานของโครงการ ความไม่แน่นอนของผลตอบแทนและความเสี่ยงที่มีอยู่เป็นทุนเดิมของทุกโครงการ

ความพยายามที่จะส่งสัญญาณที่ชัดเจนถึงการพึ่งตนเองได้ของอาเซียนและความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนทำให้เกิดมีแนวคิดที่จะจัดตั้งกองทุนโครงสร้างพื้นฐานอาเซียน (ASEAN Infrastructure Fund - AIF) ด้วยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะทำการระดมทุนจากแหล่งทุนต่างๆ ในอาเซียน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานของอาเซียน ในกรณีนี้ ADB ได้ให้ช่วยเหลือในการจัดตั้งกองทุนดังกล่าว AIF ถูกมองว่าจะเป็นตัวที่จะช่วยลดความไม่พร้อมด้านโครงสร้างขั้นพื้นฐาน และเป็นแหล่งทรัพยากรซึ่งสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมการเจริญเติบโตและลดภาวะยากจน ส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการพัฒนา ส่งเสริมการรวมตัวกันเชิงเศรษฐกิจของภูมิภาค และสนับสนุนการยกระดับด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมของโครงสร้างขั้นพื้นฐานอีกด้วย นอกจากนี้ AIF ยังจะมีบทบาทช่วยรับประกันว่าการบริหารจัดการโครงการโครงสร้างขั้นพื้นฐานนั้นๆจะเป็นไปตามมาตรฐานที่เป็นสากล และช่วยผลักดันให้โครงการดังกล่าวได้รับการเห็นชอบจากผู้ให้กู้อีกด้วย

บทบาทของภาคเอกชนในการเสริมสร้างความเชื่อมโยงกันภายในภูมิภาค

การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคเอกชน โดยเฉพาะในด้านเป็นแหล่งทุนและแหล่งความเชี่ยวชาญสำหรับการพัฒนาโครงการโครงสร้างขั้นพื้นฐานอย่างยิ่งยั้งจะช่วยใหเป้าหมายในแผนแม่บท สัมฤทธิ์ผลด้วย นอกจากนี้โครงการประเภท PPP ก็เป็นแนวทางใหม่ที่รัฐบาลสามารถร่วมมือกับเอกชนในการให้บริการคุณภาพสูงในด้านต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถลดภาระด้านต้นทุนของภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนโครงสร้างขั้นพื้นฐานอีกด้วย ดังนั้นสาเหตุหลักของความล่าช้าที่ต่ำนั้น มิใช่เพียงแหล่งทุนเอกชนที่จำกัด แต่เกี่ยวกับความสามารถของรัฐบาลในการระบุและเตรียมการโครงการซึ่ง

มั่นคง สมเหตุสมผล และ Bankable (อาจนิยามได้ว่าเป็นโครงการที่มีหลักทรัพย์พอเพียง เงินทุนซึ่งเพียงพอต่อการไหลเวียนที่เกิดจากการทำธุรกรรม และความน่าจะเป็นของการประสบความสำเร็จที่สูงขึ้น ซึ่งสถาบันหลักทรัพย์สามารถยอมรับได้และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนทางการเงิน) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมเป้าหมายเรื่องการระดมเงินทุนจากภาคเอกชนในระดับประเทศและระดับภูมิภาคเพื่อช่วยผลักดันโครงการประเภท PPP ที่จะมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายโครงสร้างขั้นพื้นฐานอาเซียนให้สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิสัมพันธ์กับภาคเอกชนในระดับประเทศ มีเป้าประสงค์ในการส่งเสริมรัฐบาลในภูมิภาคให้สามารถระดมทุนและส่งเสริมให้เงินทุนภาคเอกชนถูกนำไปใช้สำหรับการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐาน โดยผ่านเครื่องมือด้านการตลาด

บทบาทของการพัฒนาตลาดทุนภายในประเทศและตลาดทุนระดับภูมิภาค

การแสวงหาแหล่งทุนสำหรับโครงการโครงสร้างขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องใช้แหล่งทุนระยะยาวซึ่งมีเงื่อนไขที่ดี และหากเป็นไปได้เป็นแหล่งทุนสกุลเงินเดียวกันกับประเทศที่โครงการตั้งอยู่ ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ไม่ค่อยพบในประเทศกำลังพัฒนา อัตราเงินสำรองที่สูงในอาเซียนประมาณร้อยละ 30 - 35 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) เป็นปัจจัยเชิงบวกที่บ่งชี้ถึงความเป็นไปได้ของการใช้เงินภายในประเทศเป็นแหล่งทุน แต่ความที่ไม่มีส่วนหนึ่งที่ทำหน้าที่กลางก็เป็นอุปสรรคในนำเงินทุนดังกล่าวไปใช้กับโครงการโครงสร้างขั้นพื้นฐาน

ความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญที่น่าจะต้องเกิดขึ้นคือ การนำเครื่องมือเชิงตลาดมาใช้วิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรสาธารณะซึ่งเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับตลาดทุน โดยการออกหรือมีแผนว่าจะออกตราสารหนี้ รวมทั้งการออกตารางสัดส่วนการจัด

ลำดับความน่าเชื่อถือในการชำระหนี้ (credit ratings) ตัวใหม่ซึ่งจะรู้จักกันในนามของ ASEAN Regional Ratings Scale (ASEAN Scale) ซึ่งจะถูกนำมาใช้เพื่อจำแนกและระบุระดับความน่าเชื่อถือของผู้ออกตราสารหนี้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ก้าวต่อไปสำหรับการพัฒนาโครงการเกี่ยวกับความเชื่อมโยงกันภายในภูมิภาค

แผนแม่บทฯ ยังได้ชี้ให้เห็นโครงการที่ได้รับความสำคัญซึ่งบางโครงการมีลักษณะเป็นโครงการระดับประเทศที่จะมีส่วนช่วยผลักดันให้เกิดการเชื่อมโยงกันในระดับอนุภูมิภาคและเป็นองค์ประกอบสำคัญสำหรับการเชื่อมโยงกันต่อไปทางด้านโครงสร้างพื้นฐานในระดับภูมิภาคอาเซียน การสนับสนุนทางการเงินในระยะยาวที่เกิดจากการพัฒนาตลาดการเงินและเงินทุนท้องถิ่นและในระดับภูมิภาคก็มีความจำเป็นเช่นกัน โดยรัฐบาล องค์กรทั้งระดับทวีปและพหุภาคีต่างมีบทบาทสำคัญในเรื่องนี้ ในระยะยาวการนำเงินสำรองและเงินออมของภูมิภาคไปใช้กับโครงการโครงสร้างขั้นพื้นฐานระดับภูมินาั้นจะง่ายขึ้นโดยการบูรณาการตลาดทุนในภูมิภาค ซึ่งเป็นกระบวนการที่เวทีตลาดทุนอาเซียน (ASEAN Capital Market Forum – ACMF) จะทำหน้าที่เป็นกลไกผลักดัน

การดำเนินการให้เปิดไปตามแผนแม่บทฯ

อาเซียนมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้แผนแม่บทฯ ด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน สามารถดำเนินการให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้ ดังนั้น อาเซียนจึงต้องมีกลไกและทรัพยากรที่จำเป็นรองรับไว้ด้วย

กลไกการดำเนินการในเรื่องนี้ จึงควรจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานการเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนถาวรอาเซียน ประจำกรุงจาการ์ตา หรือผู้แทนพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้ง

จากประเทศสมาชิกอาเซียน ทำหน้าที่ดำเนินการให้นโยบาย และยุทธศาสตร์ด้านการเชื่อมโยงในภูมิภาคให้บังเกิดผล ในการนี้ คณะกรรมการประสานงานการเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียนจะต้อง ประสานงานกับผู้ประสานงานของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประเทศสมาชิกเช่นกัน และสำนักเลขาธิการ อาเซียนก็จะจัดตั้งหน่วยงานด้านนี้ขึ้นมาโดยเฉพาะ พร้อมกับบุคลากร และงบประมาณที่เพียงพอเพื่อสนับสนุนการทำงานในด้านนี้ด้วย

คณะกรรมการด้านต่างๆ ของอาเซียนจะทำหน้าที่ประสานงาน เพื่อให้ยุทธศาสตร์และกิจกรรมหลักภายใต้แผนแม่บทฯ ดำเนิน ไปโดยราบรื่น ขณะที่ผู้ประสานงานของแต่ละประเทศและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกที่รับผิดชอบในแต่ละเรื่องจะทำหน้าที่ กำกับดูแลการดำเนินการเพื่อให้แผนงานและโครงการต่างๆ ในระดับ ชาติดำเนินไปอย่างราบรื่น นอกจากนี้ ยังจะต้องมีการประสานงาน กับทุกภาคส่วน ซึ่งประกอบด้วยภาคเอกชน สมาคมอุตสาหกรรม และประชาคมอาเซียนโดยรวมเพื่อให้มีส่วนร่วมในการดำเนินการให้ เป็นไปตามแผนแม่บทฯ

ยุทธศาสตร์ประชาสัมพันธ์

ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยข้อมูลและ กิจกรรมต่างๆ ที่จะสื่อสารไปยังทุกภาคส่วนของอาเซียนเพื่อให้รับ ทราบและสนับสนุนกิจกรรมเชื่อมโยงในภูมิภาค โดยสื่อมวลชนแขนงต่างๆ ของภาครัฐและเอกชนจะต้องมีส่วนร่วม ในการนี้จะต้องมีการ วิเคราะห์ด้วยว่าแต่ละชุมชนมีข้อกังวล ความคาดหวัง และทัศนคติ อย่างไรต่อแผนแม่บทฯ และก็ควรจะคำนึงถึงประสบการณ์ที่มีอยู่ ด้วยว่าการสื่อสารการเผยแพร่ข้อมูลและความรู้แบบใดที่ประสบผล สำเร็จ

การทบทวน ประเมินผล และการติดตามผล

คณะกรรมการประสานงานการเชื่อมโยงในภูมิภาคอาเซียนจะทำหน้าที่ในการติดตามผลและกำกับดูแลการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนแม่บทฯ

ระบบ scorecard ซึ่งจะประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ กิจกรรมหลัก กำหนดเวลา และหน่วยงานที่รับผิดชอบ จะเป็นกลไกที่จะประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามแผนแม่บทฯ อย่างสม่ำเสมอ โดยจะมีการทบทวนแผนแม่บทฯ เป็นระยะๆ เพื่อให้แน่ใจว่ากิจกรรมและโครงการต่างๆ จะสอดคล้องกับความต้องการและผลประโยชน์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

แถลงการณ์ผู้นำอาเซียนว่าด้วยการเชื่อมระหว่างกันในอาเซียน ณ ชะอำ หัวหิน ประเทศไทย วันที่ 24 ตุลาคม 2552

ประมุขของรัฐและหัวหน้ารัฐบาลของรัฐสมาชิกสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) ได้หารือถึงแนวคิดเรื่องการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงในอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 15 ณ ชะอำ หัวหิน ในวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ผู้นำมีข้อสังเกตว่าอาเซียนตั้งอยู่ในใจกลางของภูมิภาคที่มีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง โดยมีอินเดียทางทิศตะวันตก จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ทางตะวันออกเฉียงเหนือ และออสเตรเลีย/นิวซีแลนด์ทางทิศใต้ ดังนั้น อาเซียนจึงมีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และการท่องเที่ยวของภูมิภาคนี้

การเสริมสร้างการเชื่อมโยงในอาเซียนและในอนุภูมิภาคจะทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับประโยชน์มากขึ้นจากการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการพัฒนา และโดยที่การเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมทางบกจะต้องผ่านพื้นที่แผ่นดินใหญ่ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ดังนั้น กัมพูชา ลาว เวียดนาม และพม่า จะได้รับประโยชน์มากที่สุด เนื่องจากจะทำให้สามารถเข้าถึงพื้นที่ที่ห่างไกลและมีการพัฒนาน้อยกว่าพื้นที่อื่นๆ ในภูมิภาคนี้ได้อย่างทั่วถึง อันจะเป็นการช่วยลดช่องว่างการพัฒนาในอาเซียนได้เป็นอย่างดี นอกเหนือจากประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงภายในอาเซียนแล้ว การเชื่อมโยงดังกล่าวจะช่วยเสริมสร้างความพยายามในการสร้างประชาคมอาเซียน ไม่เพียงแต่ในเรื่องของการรวมตัวในระดับภูมิภาค แต่รวมถึงการไปมาหาสู่ระหว่างประชาชน ในกรณีนี้ แนวคิดของอาเซียนในเรื่องการเชื่อมโยงโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานจึงจะเป็นปัจจัยเกื้อหนุนความพยายามในการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง บนพื้นฐานของการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ในปี 2558 ต่อไป

ในการที่จะบรรลุซึ่งเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น บรรดาผู้นำเห็นพ้องกันว่า การดำเนินการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมทางถนน รถไฟทางอากาศ และทางทะเลเป็นสิ่งที่จะต้องเร่งดำเนินการให้แล้วเสร็จ ซึ่งรวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ เช่น โครงการทางหลวงอาเซียนและเส้นทางรถไฟสิงคโปร์-คุนหมิง และการปรับปรุงมาตรฐานของกฎระเบียบได้กรอบความร่วมมือในอาเซียนที่มีอยู่ และโดยที่อินเทอร์เน็ทมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในภาคธุรกิจ การศึกษา และการพัฒนาประเทศ ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการตามแผนแม่บทด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ให้แล้วเสร็จในปี 2553 ต่อไป ด้วยการขยายโครงข่ายการเชื่อมโยงในภูมิภาค จะเป็นปัจจัย ช่วยเสริมสร้างสถานะและการเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจะมีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้นผ่านการขยายการเชื่อมโยงไปสู่มิตรประเทศต่างๆ นอกภูมิภาคในระยะยาวต่อไป ในการนี้ ผู้นำจึงมั่นใจว่าแนวคิดของการส่งเสริมการเชื่อมโยงของอาเซียน จะสามารถเอื้ออำนวยและสนับสนุนการรวมตัวในกรอบอาเซียนและกรอบความร่วมมือต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อไป

อาเซียนควรระดมการสนับสนุนจากประเทศคู่เจรจา หน่วยงานระหว่างประเทศ รวมถึงหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา เพื่อให้บรรลุซึ่งวิสัยทัศน์ของการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงในอาเซียน ซึ่งรวมถึงการระดมความสนับสนุนในการจัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับอาเซียน นอกจากนี้อาเซียนควรหาวิธีการที่จะใช้ประโยชน์จากกองทุนความร่วมมือที่มีอยู่แล้วกับประเทศคู่เจรจาในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และต้อนรับความร่วมมือกับภาคีอื่นๆ ที่มีความสนใจจะร่วมมือกับอาเซียนในเรื่องนี้ ผู้นำตกลงให้มีการจัดตั้งคณะทำงานระดับสูงของอาเซียน ซึ่งจะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องภายใต้การสนับสนุนจากสำนักเลขาธิการอาเซียนและคณะทำงานที่เกี่ยวข้อง องค์กรระหว่างประเทศ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก และสถาบันวิจัยด้านเศรษฐกิจสำหรับอาเซียนและเอเชียตะวันออกเพื่อทำการศึกษาระดับการเชื่อมโยงทั้งภายในอาเซียนและระหว่างอาเซียนกับภูมิภาคอื่นๆ และจัดทำแผนแม่บทอาเซียนว่าด้วยเรื่องการเชื่อมโยงในภูมิภาค รวมถึงพิจารณารูปแบบกลไกสนับสนุนทางการเงินด้วย ในการดำเนินการดังกล่าว คณะทำงานจะต้องคำนึงถึงแผนงานและการดำเนินงานที่มีอยู่แล้วเพื่อมิให้เกิดการซ้ำซ้อน นอกจากนี้ในการจัดทำแผนแม่บท คณะทำงานฯ ควรใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดจากอาเซียน ประเทศคู่เจรจา และธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศให้มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด นอกจากนี้คณะทำงานระดับสูงของอาเซียนควรหารือและปรึกษากับคณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ก่อนที่จะนำเสนอผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 17 ในปี 2553 ผ่านคณะมนตรีประสานงานอาเซียนต่อไป

แถลงเมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2552 ณ ชะอำ หัวหิน ประเทศไทย

โครงการเร่งรัดสำหรับการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

ความเชื่อมโยงด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1. ก่อสร้างโครงข่ายทางหลวงอาเซียนช่วงที่ขาดหายไปแล้วเสร็จและปรับปรุงเส้นทางขนส่งสินค้าผ่านแดน (การขนส่งทางบก)

เครือข่ายทางหลวงอาเซียน (เอเอช) เป็นโครงการโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการขนส่งทางบกนำร่องซึ่งจะรวมกันเป็นเส้นทางหลัก (ทางหลวงระหว่างประเทศ) ของเครือข่าย การขนส่งโดยรวมของอาเซียนทางหลวงอาเซียนจะช่วยในการเข้าถึงตลาดที่ใหญ่ขึ้น ลดต้นทุนการขนส่งและการค้า เชื่อมต่อห่วงโซ่อุปทานระดับภูมิภาคและโลก และส่งเสริมความร่วมมือและการรวมตัวในภูมิภาค

การดำเนินการตามทางหลวงอาเซียน ในขณะนี้ยังคงมีเส้นทางเชื่อมต่อที่ขาดหายไปและถนนที่ต่ำกว่าชั้นที่ 3 ในเส้นทางขนส่งสินค้าผ่านแดน โครงการต่อไปนี้จะเป็นการดำเนินการให้ช่วงที่ขาดหายไปแล้วเสร็จ และยกระดับการปรับปรุงถนนที่ต่ำกว่าชั้นที่ 3 ในเส้นทางที่กำหนดภายในปี 2558

2. ก่อสร้างเส้นทางรถไฟระหว่างสิงคโปร์กับคุนหมิงช่วงที่ขาดหายไปให้แล้วเสร็จ (การขนส่งทางบก)

เส้นทางรถไฟระหว่างสิงคโปร์กับคุนหมิง (เอสเคอาร์แอล) เป็นโครงการนำร่องสำหรับโครงสร้างพื้นฐานทางคมนาคมอีกโครงการหนึ่ง ซึ่งมีเป้าหมายในการเชื่อมโยงประเทศสมาชิกอาเซียน 7 ประเทศ กับจีนผ่าน สิงคโปร์-มาเลเซีย-ไทย-กัมพูชา-เวียดนาม-จีน (คุนหมิง) และเส้นเชื่อมระหว่างไทย-พม่า และไทย-ลาว เพื่อดำเนินการก่อสร้างเส้นทางเอสเคอาร์แอลหลักให้แล้วเสร็จและแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของอาเซียนในการก่อสร้างเส้นทางรถไฟนี้

3. สร้างแนวเส้นทางอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในอาเซียน

โครงการแนวเส้นทางอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (เอบีซี) มีเป้าหมายสองประการได้แก่ (1) เป็นโครงสร้างพื้นฐานหลักในการให้บริการ

ทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแก่ชุมชนในอาเซียน และ (2) วางนโยบายและกฎระเบียบที่จำเป็น ในการดึงดูดธุรกิจและการลงทุน สู่ภูมิภาค ความช่วยเหลือด้านเงินทุน ประเทศผู้ประสานงานโดยที่ โครงสร้างพื้นฐานด้านสารสนเทศเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประสิทธิภาพ ทางเศรษฐกิจโดยการเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลและข่าวสาร จึงมีความ จำเป็นในการจัดตั้งเอเปซี เพื่อเร่งการพัฒนาธุรกิจและสังคมทั่ว ทั้งภูมิภาค รวมทั้งสร้างความตระหนักรู้เรื่องประชาคม [ไอซีที]

4. จัดทำความตกลงการยอมรับร่วมกันสำหรับการรับรอง ทักษะ (ไอซีที)

โครงการนี้เกี่ยวข้องกับการจัดทำความตกลงการยอมรับ ร่วมกัน (เอ็มอาร์เอ) สำหรับมาตรฐานะทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร (ไอซีที) ภายในอาเซียน และประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

- (1) จัดทำแผนงานการรับรองทักษะด้านไอซีที และ การพัฒนาทักษะ
- (2) จัดทำความตกลงยอมรับร่วมกันสำหรับการรับรองทักษะ

5. โครงการข่ายไฟฟ้าแรงสูงเชื่อมต่อมะละกา - เปกันบารู (IMT - GT :อินโดนีเซีย) (พลังงาน)

โครงข่ายไฟฟ้าแรงสูงเชื่อมกระแสสลับขนาด 600 เมกะวัตต์ เชื่อมต่อระหว่างคาบสมุทรมมาเลเซียและสุมาตรา อินโดนีเซีย

6. โครงการข่ายไฟฟ้าแรงสูงเชื่อมต่อกะลิมันตันตะวันตก กับ ซาราวัก(BIMP- EAGA :อินโดนีเซีย)

โครงการประกอบด้วยโครงข่ายไฟฟ้าแรงสูงกระแสสลับ ขนาด 275 กิโลโวลต์ ยาว 120 กิโลเมตร เรียกว่าโครงข่ายไฟฟ้าแรงสูง กะลิมันตันตะวันตก - ซาราวัก และสถานีไฟฟ้าย่อยเบงกะยาง โครงข่าย นี้จะเชื่อมต่อสถานีไฟฟ้าย่อยเบงกะยางในกะลิมันตันตะวันตกเข้ากับ สถานีไฟฟ้าย่อยแมมบองในซาราวัก

7. การศึกษาเกี่ยวกับเครือข่ายเรือบรรทุกยานพาหนะล้อเลื่อน (การขนส่งทางทะเล)

ท่าการศึกษาความเป็นไปได้และรายละเอียดทางเทคนิคในการสร้างเครือข่ายเรือบรรทุกยานพาหนะล้อเลื่อนในอาเซียน และศึกษาทางเลือกของชาติสมาชิกอาเซียนในการส่งเสริมการพัฒนาการขนส่งทางเรือระยะสั้นความช่วยเหลือด้านวิชาการประเทศผู้ประสานงาน แหล่งที่มาของเงินทุน งบประมาณระดับประเทศ การศึกษานี้จะเป็นก้าวแรกในการแสวงหาทางเลือกในการดำเนินการตามหลักการในแผนแม่บทนี้ในเรื่องการเชื่อมโยงแผ่นดินใหญ่กับหมู่เกาะในอาเซียนและประเทศคู่เจรจา และเงินทุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ

ความเชื่อมโยงด้านกฎระเบียบ

1. จัดทำและปฏิบัติตามความตกลงการยอมรับร่วมกันสำหรับอุตสาหกรรมเร่รัด (การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี)

โครงการนี้จะช่วยชาติสมาชิกอาเซียน (1) จัดทำความตกลงการยอมรับร่วมกันในสาขาเร่รัดเพิ่มเติม และ (2) ปฏิบัติตามหลักการทั่วไปและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยความตกลงการยอมรับร่วมกัน และเพื่อส่งเสริมการยอมรับผลของการบังคับใช้การรับรองโดยชาติสมาชิก เมื่อใบรับรองได้ออกโดยหน่วยงานรับรองในเขตแดนของชาติสมาชิกอื่น โดยเฉพาะในสาขาเร่รัดความช่วยเหลือด้านวิชาการ ประเทศผู้ประสานงานแหล่งที่มาของเงินทุนงบประมาณระดับประเทศประเทศคู่เจรจา โครงการสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (อียู) เงินทุนจากธนาคารเพื่อการดำเนินการจำเป็นต้องใช้ความช่วยเหลือทางวิชาการในปี 2553 อาเซียนได้จัดทำความตกลงการยอมรับร่วมกันสำหรับสาขาเครื่องใช้

ไฟฟ้าและเครื่องสำอางค์เท่านั้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดทำความตกลงเพิ่มเติมโดยเฉพาะในสาขาแร่รัตน เพื่อให้อาเซียนก้าวไปสู่การสร้างตลาดและฐานการผลิตเดียวกันในปี 2558 พัฒนาระหว่างประเทศ

2. กำหนดกฎระเบียบพร้อมสำหรับมาตรฐานและขั้นตอนการตรวจสอบรับรอง(การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี)

โครงการนี้จะรวบรวมระบบการควบคุม และกรอบกฎระเบียบ ประเมินความเป็นไปได้ ในการจัดทำกฎระเบียบร่วมและสร้างแผนงานในการนำกฎเหล่านี้ไปใช้งานทั่วภูมิภาคอาเซียนความช่วยเหลือด้านวิชาการ ประเทศผู้ประสานงานแหล่งที่มาของเงินทุนงบประมาณระดับประเทศ ประเทศ คู่เจรจา โครงการสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (อียู) เงินทุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศในปี 2548 อาเซียนได้จัดทำแผนนโยบายว่าด้วยมาตรฐานและการรับรอง ซึ่งได้วางหลักการในเรื่องมาตรฐานการใช้งานระบบการตรวจสอบรับรอง และการนำไปใช้ในการควบคุมทางเทคนิค ด้วย เหตุที่อาเซียนมุ่งไปสู่การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีของสินค้าภายในปี 2558 จึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้

3. ทางเลือกสำหรับกรอบ/รูปแบบการลดและเลิกตารางข้อจำกัด/อุปสรรคทางการลงทุนเป็นระยะ(การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี)

อาเซียนมีวัตถุประสงค์ในการดึงดูดและรักษาการลงทุนไว้ในภูมิภาค และในช่วงที่ผ่านมาได้เห็นหน้าการสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการลงทุนที่เปิดกว้างและเอื้ออำนวยมากขึ้นภายในภูมิภาคโดยการลงนามความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน ซึ่งเป็นความตกลงที่ได้รวบรวมขึ้นจากความตกลงด้านการลงทุน 2 ฉบับที่ลงนามไว้ในปี 2530 และ 2541 และตั้งอยู่บนพื้นฐานการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และมองไปข้างหน้าภายใต้ความตกลงนี้ อาเซียนได้ใช้แนวทางเปิดเสรีแบบบัญชีก้าวหน้า

และได้กำหนดตารางเวลาการเปิดเสรีการลงทุนในอาเซียนภายในปี 2558 เพื่อให้เป็นไปตามตารางเวลานี้ อาเซียนจำเป็นต้องจัดทำกรอบ/รูปแบบสำหรับประเทศสมาชิกเพื่อใช้ในการลดมาตรการทางการลงทุนที่จำกัด การเคลื่อนย้ายการลงทุนในภูมิภาค และจำเป็นต้องรับ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อวางแผนและดำเนินการแผน งานการเปิดเสรี โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการใช้กรอบ/รูปแบบ เช่น สูตรที่มีเงื่อนไขและตารางเวลาชัดเจนสำหรับการวางกรอบระยะ การลดและเลิกตารางข้อจำกัดของประเทศสมาชิกเป็นระยะ ไปจนถึงปี 2558 การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการควรต้องรวมถึง การกำหนดหลักการและเงื่อนไขที่จะนำไปสู่แผนงานในการลดความ ช่วยเหลือด้านวิชาการประเทศผู้ประสานงาน แหล่งที่มาของเงินทุน แผนงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างอาเซียน-ออสเตรเลีย การดำเนินงานตามแผนแม่บทจำเป็นต้องมี การลงทุนในโครงการความ เชื่อมโยงทางกายภาพและโครงการความเชื่อมโยงอื่นๆ สภาพแวดล้อม สำหรับการลงทุนในประเทศสมาชิกอาเซียนควรได้รับการปรับปรุง เพื่อให้การเคลื่อนไหวของการลงทุนทางตรงได้รับการส่งเสริมให้เป็น ส่วนเพิ่มของแหล่งทุน โครงการนี้จะสอดคล้องกับความพยายามของ อาเซียน ภายใต้แผนงานจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนใน การลด/เลิกข้อจำกัดในการลงทุนมาตรการต่างๆ ตามที่ระบุไว้ข้างต้น ด้วยเช่นกัน

4. ระบบการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบ อิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ในระดับประเทศ (การเคลื่อนย้าย สินค้าอย่างเสรี/ระบบการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วย ระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน)

ควรต้องให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศสมาชิก อาเซียน โดยเฉพาะประเทศสมาชิกใหม่ (ซีแอลเอ็มวี) เพื่อเร่งรัด

การเตรียมการทางด้านเทคนิคกฎหมาย สถาบัน และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อก้าวไปสู่การใช้งานระบบการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวในระดับประเทศสำหรับด้านศุลกากรที่ได้รับการคัดเลือกไว้ ความช่วยเหลือด้านวิชาการประเทศผู้ประสานงาน แหล่งที่มาของเงินทุน: ประเทศคู่เจรจา โครงการระบบการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน งบประมาณระดับประเทศ เงินทุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ทวิภาคีผู้นำได้ตกลงว่าประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศและ ซีแอลเอ็มวี ควรใช้งานระบบการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวในระดับประเทศภายในปี 2551 และ 2555 ตามลำดับ เพื่อลดระยะเวลาการทำงานเร่งรัดกระบวนการนำสินค้าออกจากด้านศุลกากร ลดต้นทุนการทำธุรกรรม และลดอุปสรรคทางการค้าสำหรับธุรกิจใหม่ ปัจจุบัน ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิมยังเริ่มใช้งานระบบนี้ไม่ครบทั้ง 6 ประเทศ

5. การดำเนินการตามความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่ง

โครงการนี้เป็นการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการและการทำการศึกษาที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติตามพิธีสารต่างๆ ของกรอบความตกลงอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน โครงการเร่งรัดจะเน้นหนึ่งในสามความตกลงด้านการอำนวยความสะดวกทางการขนส่ง ซึ่งอาเซียนได้ตกลงกันได้ตั้งแต่ปี 2541 เพื่อให้องค์ประกอบสำคัญในการวางกรอบระบบการขนส่งผ่านแดนภายในภูมิภาคอาเซียนที่มีประสิทธิผลและไม่ติดขัดความช่วยเหลือด้านวิชาการประเทศผู้ประสานงาน แหล่งที่มาของเงินทุน งบประมาณระดับประเทศ ประเทศคู่เจรจา เงินทุนจากธนาคารเพื่อ

การพัฒนาระหว่างประเทศ โครงการสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจของอาเซียน (อียู) ความตกลงทั้งสามซึ่งครอบคลุมถึงการขนส่งสินค้าข้ามแดน การขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ และการขนส่งสินค้าผ่านแดน มีความสำคัญต่อการอำนวยความสะดวกในการข้ามพรมแดน ขณะนี้ พิธีสารจำนวนมากของความตกลงเหล่านี้ยังไม่มีข้อสรุป โดยประเทศอาเซียนยังไม่ได้ให้สัตยาบันหรือยังไม่ได้ดำเนินการจึงทำให้ต้องชะลอการจัดตั้งระบบการขนส่งสินค้าผ่านแดนและการอำนวยความสะดวกในการข้ามพรมแดน การดำเนินการตามความตกลงเหล่านี้จะไม่ต้องใช้ต้นทุนสูงแต่จะช่วยส่งเสริมความเชื่อมโยงระหว่างกันได้มาก

ความเชื่อมโยงด้านประชาชน

1. ระบบการตรวจลงตราเดียวสำหรับอาเซียน (การเคลื่อนย้ายประชาชน/การท่องเที่ยว)

ข้อริเริ่มนี้จะอำนวยความสะดวกในการเดินทางของประชาชนและนักท่องเที่ยวและอาจเป็นการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางภายในอาเซียนโดยบุคคลสัญชาติอาเซียนทั้งหมด รวมถึงการประสานขั้นตอนการทำงานเพื่อให้สามารถทำการตรวจลงตราเดียวให้กับนักท่องเที่ยวต่างชาตินโยบาย / การปฏิบัติตามความตกลง ความช่วยเหลือด้านวิชาการประเทศผู้ประสานงานแหล่งที่มาของเงินทุน งบประมาณระดับประเทศ ประเทศคู่เจรจาเงินทุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ โครงการนี้เป็นประเด็นความเชื่อมโยงประชาชน ผู้ประชาชนและการอำนวยความสะดวกในการท่องเที่ยวเป็นการส่งสัญญาณถึงความมุ่งมั่นของอาเซียนในการประสานขั้นตอนต่างๆ ในฐานะประชาคมเดียวกัน

2. การจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้เสมือนจริงอาเซียน

โครงการนี้ประกอบด้วย 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการศึกษาเพื่อกำหนดปัจจัยหลัก ที่ความช่วยเหลือด้านวิชาการ อาเซียนมีแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมที่หลากหลายที่สุดทรัพยากรการเรียนรู้เสมือนจริง (วัฒนธรรม) เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ฯ ทั้งประเด็นด้านเทคนิคและการบริหารจัดการเว็บไซต์ การศึกษานี้จะมีความสำคัญในระยะแรก เนื่องจากมีสาขาหลายด้านที่จะเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการศูนย์ฯ อาทิ วัฒนธรรม การศึกษา และการท่องเที่ยว ผลลัพธ์จากการศึกษานี้จะเป็นพื้นฐานของการจัดตั้งศูนย์ฯ ซึ่งจะเป็นส่วนที่ 2 ของโครงการประเทศผู้ประสานงาน แหล่งที่มาของเงินทุน : งบประมาณระดับประเทศประเทศคู่เจรจา เงินทุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศในโลก ประกอบด้วยประชากรจำนวนประมาณ 590 ล้านคนอาศัยอยู่ในพื้นที่กว้างกว่า 4.43 ล้านตารางกิโลเมตรในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศ การปฏิสัมพันธ์สามารถส่งเสริมให้เกิดมากขึ้นได้ในกลุ่มประชาชนของอาเซียนโดยการแบ่งปันข้อมูลเกี่ยวกับประชาชน วัฒนธรรมประวัติศาสตร์ สถานที่ที่น่าสนใจ และเศรษฐกิจของแต่ละประเทศสมาชิก โดยการจัดตั้งศูนย์ทรัพยากรการเรียนรู้เสมือนจริงที่เชื่อมโยงกัน

3. แผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (วัฒนธรรม/การศึกษา)

หนึ่งในกิจกรรมหลักของแผนงานนี้ได้แก่การจัดให้ศิลปินอาเซียนเดินทางไปจัดการแสดงในทุกๆ ชาติอาเซียนในเดือนสิงหาคมของทุกปี ซึ่งตรงกับเดือนการฉลองครบรอบการจัดตั้งอาเซียน โดยจะมีการจัดแสดงทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมของภูมิภาค (การจัดแสดงควรมีขึ้นที่

อำเภอเมือง) สื่อมวลชนท้องถิ่นจะได้รับเชิญให้แพร่ภาพการแสดง ความช่วยเหลือด้านวิชาการ ประเทศผู้ประสานงาน แหล่งที่มาของเงินทุน การส่งเสริมความรู้สึกของอัตลักษณ์ในภูมิภาคจำเป็นต้องอาศัย ความตระหนักรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมของภูมิภาค วัตถุประสงค์ของโครงการนี้ได้แก่การสาธิตการแสดง ทางศิลปะ และวัฒนธรรมชั้นเลิศของอาเซียน เพื่อให้สาธารณชนทั้งในอาเซียน และในประชาคมโลกได้รับทราบและเข้าใจ กิจกรรมที่สองจะเชิญผู้ที่มี บทบาทในการขับเคลื่อนอย่างสำคัญในระดับภูมิภาคจากภาคเอกชน สถาบันทางวิชาการ องค์กรที่มีใช้รัฐบาลหรือชุมชนท้องถิ่น มาระดมสมองว่าภูมิภาคอาเซียน จะยังคงมีบทบาทในโลกที่มีการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างไร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้แก่ การขยายความร่วมมือกันในบรรดาสถาบันการศึกษาระดับสูง สถาบันวิจัย และศูนย์ความเป็นเลิศต่างๆ ของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อร่วมกัน ทำการวิจัยเกี่ยวกับภูมิภาคอาเซียน งบประมาณระดับประเทศ ประเทศคู่เจรจา เงินทุนจากธนาคารเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาติสมาชิกอาเซียน มากขึ้น รวมทั้งผลงานของอาเซียน ดังนั้นเพื่อบรรลุเป้าหมายนี้อย่างเต็มที่ สื่อมวลชนท้องถิ่น/นานาชาติ ควรจะทำการแพร่ภาพการแสดงไปยัง ชาติสมาชิกอาเซียนทุกประเทศและนำขึ้นเว็บไซต์ของอาเซียน การมี ส่วนร่วมอย่างกว้างขวางขององค์กรทางความคิดในอาเซียนเพื่อ ประเมินและทบทวนผลงานของอาเซียนและวิธีการส่งเสริมและ ขยายกิจกรรมควรจัดขึ้นอย่างเป็นทางการ ปีละหนึ่งหรือสองครั้ง เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (เอยูเอ็น) กำลังส่งเสริมให้เกิดการ เคลื่อนย้ายนักศึกษาและการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ ดังนั้น กิจกรรม ที่เกี่ยวข้องควรเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน เลขาธิการเอยูเอ็น

บรรณานุกรม

- www.mfa.go.th
www.moc.go.th
www.boi.go.th
www.depthai.go.th
www.vacationzone.co.th
www.oceansmile.com
www.serichon.com
www.ryt9.com
www.thaigoodview.com
www.positioningmag.com
www.jira-pron.th.gs
<http://www.aseansec.org/stat/Table19.pdf>
<http://th.wikipedia.org/>
<http://nikrakib.blogspot.com>
หนังสือ ASEAN Mini Book

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายกฤษฎนพร เสริมพานิช
อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

นายธีระพงษ์ โสดาศรี
รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

นางลดาวัลย์ บัวเอี่ยม
รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

นางเตือนใจ สิ้นธุวนิก
รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

นางวรรณา วุฒิอาภรณ์
ผู้อำนวยการสำนักการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ

กองบรรณาธิการ

นางสุดฤทัย เลิศเกษม
นางสาวบุษบา บุชยะกนิษฐ
นางพนิดา สายสอิต
นายปริญญา รัตนาคม

จัดพิมพ์โดย

กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี
จำนวน 2,000 เล่ม ปีที่พิมพ์ พฤษภาคม 2554
ISBN 978-974-7859-96-6